ב' סיון תשמ"ה, 22.5.1985 מיספר 2490 שנה 49 המחיר 1250 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

הביתה!

השבוי
ניסים סאלם

זהו זיפ-זהו בידור!

לאוהבי המוסיקה:
תקליטים
מעל 40% הנחה!

אתה יכול לבחור תקליט אחד
או כמה תקליטים מתוך רשימה
של עשרות תקליטים:
דייר סטריטס, סטיבי וונדר, ליונל
ריצ'י, עפרה חזה, הגבעתרון ועוד.

בחר לך תקליט אחד
ממשת התקליטים
המשגעים שהכינה
עלית בשבילך או את
כולם בהנחה פנטסטית.
1. „חפלה ישראלית"
להיטים ישראלים
מזרח תיכוניים.
2. „מקסימום 4"
להיטים עבריים.
3. „מקסימום 5" להיטים בינלאומיים.
4. „דמדומי ערב" הנעימות
היפות ביותר.
5. „מסיבת ריקודים במתח גבוה".
HI-NRG.
6. פינוקיו, הדבורה מאיה
וקטקטים – „שירים וסיפורים".

כיצד זוכים?

מביאים 5 שקיות זיפ ריקות או כפית
זיפ מתוך קופסת זיפ עלית לאחת
מנקודות „אימפריה של קולנוע"
(ברשימה למטה) ובוחרים תקליט.
שים לב: ככל שתביאו יותר כפיות או
שקיות תוכלו לרכוש תקליטים נוספים
ללא הגבלה.
המבצע עד סוף מאי.

מחיר תקליט 3,290 ש'
במקום ~~5,600~~ ש'

מבחר עצום של סרטי וידאו.
להשיג בספריות
„אימפריה של קולנוע".

אימפריה של קולנוע

ספריות „אימפריה של קולנוע" ברחבי הארץ: תל־אביב: בית סאניו, פרישמן 50; כל־בו שלום, אחד העם 9; הרצליה: סוקולוב 32; הוד השרון: הכנים 12; אילת: הוכמן, מרכז מסחרי; רחובות: בנימין 4; לוד: עקיבא 9; ירושלים: בית סאניו, לונץ 10; ערד: מרכז מסחרי 7; נתיבות: מרכז מסחרי; קרית מלאכי: רש"י 12; באר־שבע: החלוץ 114; חיפה: מפרץ, ההסתדרות 17; ארלוזורוב 9; קרית־ים: שד' ירושלים 31; טירת הכרמל: פוטו זוד, מרכז מסחרי; עכו: וייצמן 14; נהריה: הרצל 65; כרמיאל: מרכז מסחרי, שוק.

ספריות „אימפריה של קולנוע" בשקם. תל־אביב, אבן גבירול 124; גבעתיים, רח' מודיעין 182; פתח־תקוה, רח' אורלוב 92; נתניה, רח' אחד העם 16; חדרה, רח' הרברט סמואל 91א'; יפו, שד' ירושלים 8; קרית שמונה, שד' תל־חי; בית שאן, שאול המלך 58; קרית מוצקין, שד' בן־גוריון 84; עפולה, רח' ירושלים 4; חיפה, רח' י.ל. פרץ 32; טבריה, רח' הופין מרכז מסחרי חדש; צפת, רח' העליה ב' 4; ראשל"צ; ירושלים, רח' יפו 234; אשקלון, המרכז הנפתי; קרית־גת, רח' הרימון 49; באר־שבע, רח' בן־צבי; דימונה, שד' גולדה מאיר; מצפה רמון, מרכז מסחרי.

ספריות „אימפריה של קולנוע" בקו־אופ. תל־אביב: אבן גבירול 24; לה גרדיה 78; פנקס 46–50; גיבורי ישראל 53; אחימאיר 35; ברודצקי 43; אופנהיימר 13; תלמוד בבלי 15; גבעתיים: וייצמן 20; כורזין 1; רמת־גן: רמה, ביאליק 97; בת־ים: שד' העצמאות 65; נתניה: לב נתניה, הרב קוק; רמלה: שד' הרצל 45; אופקים: רח' הרצל; קיראון: לוי אשכול 56; חדרה: לב השומרון; באר־שבע: לב הנגב; כפר־סבא: וייצמן 78; אשדוד: נוה אשדוד, באשוז־לאיזר, ברוניצקי 15.

מכתבים

הוא לא רוצה לשלם

קורא, שהוא אזרח אמריקאי, חולק **על דעת העורך** (העולם הזה 10.4), **הסבור כי מגיע להם לאמריקאים שישלמו לישראל.**

קבעתם: שישלמו, אזרחי ארצות־הברית, ל־עוזאזל! ובכן, אני אחד מהאזרחים האלה וגם משלם־מיסים ואין לי חשק לשלם עבור ה־הרפתקות הישראליות ו/או האיוולת של תושבי ישראל. שישלמו הישראלים, עבור הקורבנות שממשלתם מטילה עליהם.

...אני רואה את אזרחי ישראל כקורבנות השיטה הפוליטית, שהפכה אותם לנרקומנים, שכדי לזכות במנת־סם הם חייבים לבעוט בכל אותם ערכים שהם התרומה של התרבות היהודית התנכית, והיסוד לקיומה של מדינה כמו ישראל.

זאב אבידור, ניו־יורק

● ● ●

הנוער למען האנדרטה

כיתה ו' בבית־הספר העממי ב־הרצליה קראה את פרשת אי־הקמתה של האנדרטה לזיכרם של הרוגי־המלכות (העולם הזה 17.4) **ומגיבה.**

אנו, ילדי כיתה ו' ראשונה בבית־הספר בן־צבי בהרצליה, קראנו על מאבקו של בנימין פיינשטיין להקמת האנדרטה לזכר מאיר פיינשטיין ומשה ברזאני. אנו תומכים בכל ליבנו במאבק למען הקמת האנדרטה.

27 חתימות תלמידים
וחתימת המורה, הרצליה

● ● ●

לבארון יש לשון

עוד בשבחיו של ההיסטוריון סאלו בארון, אשר מלאו לו 90 שנה (העולם הזה 1.5).

יצירתו המונומנטלית של בארון היא ה־היסטוריה החברתית והדתית של עם ישראל, שכרכיה הראשונים אף תורגמו לעברית ויצאו לאור בהוצאת מסדה. בהתחשב בעובדה שבארון עד היום אינו מחזיק בצוות־מחקר ובודק כל מיסמך ומובאה בעצמו, היקף עבודתו ממש לא ייאמן. בספר־היובל, שיצא לרגל יום־הולדתו ה־75, תופסת הרשימה הביבליוגראפית של כתביו כמעט 40 עמוד.

וחשוב מכל: סאלו בארון הוא אדם נפלא, איש־שיחה מלבב, צנוע, מקסים ומלא־חיוניות. כושרו למצוא לשון משותפת, אפילו עם ילדים קטנים, ממש מעורר קינאה.

בארון שוב ישוב (ככל שנה, כמעט) לארץ, בקיץ 85', ויתגורר במישכנות־שאננים בירושלים.

אלה כהן, רמת־השרון

● ● ●

תפילין מימין ותפילין משמאל

קורא בעל עבר מסורתי מתפעל מהתפריט המערכתי של העולם הזה (15.5).

כבוגר בית־הספר הדתי בילו בתל־אביב (מחזור 1950) יש לי הרבה זיכרונות מבית־הספר המעולה הזה. במיוחד משיחות־המחנך של המנהל (והמייסד) של בית־הספר, חיים מישורי. עד היום זכורה לי השיחה ששוחח עימנו, בהסתמכו על חיים נחמן ביאליק, שסיפר פעם כיצד הדברים מתאזנים בעולם.

כידוע, יש שני סוגי תפילין. אלה של רש"י (רבי שלמה יצחקי, מפרש התורה) ואלה של רבנו תם, למקפידים במיוחד. ויש יהודים המקפידים עוד יותר, או הם מניחים מדי בוקר שני זוגות תפילין, גם של רש"י וגם של רבנו תם.

על כך אמר ביאליק: ראו כמה הדברים בעולם מתאזנים, בסופו של דבר. כנגד כל כך הרבה יהודים שאינם מניחים תפילין כלל, יש הרבה יהודים שמניחים לא רק זוג תפילין אחד, אלא שני זוגות!

במה הדברים אמורים? באיזון התפריט ה־מערכתי של העולם הזה האחרון. כנגד הראיון עם עורכת־הדין לאה צמל, הדואגת אולי לצדק, אבל איננה נשמעת ברזיק אוהבת ישראל, הבאתם את סיפורו של הרמטכ"ל, משה לוי, שהוא ממש סיפור ציוני. יישר כוחכם!

אברהם שמיר, תל־אביב

● ● ●

הדגל והתרנגולת

קוראים מבקשים לציין את מעלו־תיו של ח"כ אבנר חי שאקי (העולם הזה 24.4).

(המשך בעמוד 4)

העולם הזה 2490

כתבת השער הקרמי:

החוזרים

השימחה המשוטה, האנושית, על שיחזור השבויים, כפי שנתגלתה בבתיהם של שלושת החיילים, הצביקה בל מחיר. אפילו קלות־דיעתם של צוענקי־החמס, שהתנכרו למיצוות סידיון השבויים, לא יכלו לגבור עליה.

8

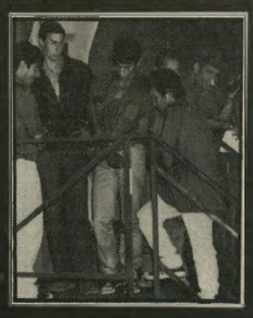
הממתינים

כמעט שלוש שנים ציפו בני המישפחה ליוסקה גרוף. הסרט הצהוב, שבנם ביקש לקשור לכבודו, לא הוסר תקופה ארוכה. בין תיקווה לזעם, השמיעה האם, מרים (ב־תמונה), דברים קשים נגד שמואל תמיר.

10

היוצאים

מאות האסירים הביטחוניים, שהוטסו לחו"ל, היו שקטים ורציניים. גם מאות מחבריהם, שדרשו להישאר בארץ ולחזור לבתיהם, לא ערכו חגיגות נצחון. את שימחתם חגגו בשקט, בחיק המישפחות. את הרעש חוללו המתנחלים, שחסמו את הכביש בדרכם לחופש וניסו לשבש את המיבצע.

12

כתבת השער האחורי:

עוד מחתרת

זהות החשודים ברצח נהג־המונית הערבי רו־מזת על התרחבות המאגר האנושי של מחתרות הטרור היהודי. הם בני־טובים — אך אינם

חובשי־כיפות: הם חילוניים — אך אינם בני־שכנותו: הם שני גברים — אך לראשונה הצטרפה אליהם אשה אחת (מיכל הילל, בתמו־נה). ילדים־טובים־ירושלים.

34

העולם הבא

מדוע השתוללו המגים באינקובטורים, מה אמרה אמו של יעקב שמאי אחרי התבר־סה, מי חטף אזרחים אתיר־סיים ולשם מה נועלת עיריית תל־אביב יפו את המנדלים.

42

יום הדין

המדינה עומדת לפני חורבן כלכלי. כדי להביא להבראה, יש צורך לא רק בתוכ־נית כלכלית – אלא גם באומץ־הלב לבצע אותה ובמנהיגים מעוררי־אמון.

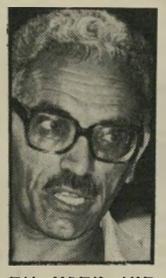
7

כאן קאן

דיווח מיוחד מפסטיבל הסרטים של קאן: החליפה המוזרה של אסי דיין, הארנק שנגנב מבן קינגסלי, הגלידה שליק־קה השחקנית דריל האנה והמסיבות שערך שם שר־התרבות הצרפתי ז'אק לנג.

26

כיבוש הקיסרות

כשהוא מעודד מנצ־חונו, כבר מכין יש־ראל קיסר את עצמו לקרב הבא: ההת־מודדות על ראשות הממשלה. בינתיים הוא מתכנן את צעדיו בהסתדרות – מי מבין הבכירים יעוף ומי יזכה לחסדו של המזכ"ל.

32

ידלין החדש

במפתיע חזר אהרון ידלין לזירה הצי־בורית. ידידיו של שר־החינוך לשעבר, שנבחר השבוע כמזכיר התנועה הקיבו־צית המאוחדת, בטוחים שהוא גם ישוב לשולחן הממשלה. מדוע כעסה עליו סנטה יוספטל ומ־דוע דרשה ממנו להתפטר מייד?

6

לילות ישראל

אל הגשש החיוור מצטרפים שני ערבים ל־מישמר האזרחי, ולגרמנים יש ראש־ממשלה לשעבר, שאינו מסתגר בביתו ומטייל בחו"ל.

24

בדרך הגב

הדגש באופנת הקיץ הנוכחי הוא על הגב השזוף והחשוף. את הבד הנחסך מנצלים לעיצוב חזית מעניינת.

22

מילחמת ת' בת'

חדר המריבה

„יש פה כוכבות־על וכוכבות־תחת?" זעם בצלאל אלוני, מנהלה האישי של עופרה חזה. הזמרת הצעירה סולקה מחדר־האיפור שלה, ועל הדלת נתלה פתק שנשא את שמה של יוצאת תימן אחרת, שושנה דמארי.

31

המדורים הקבועים:

מיכתבים – מובוטו מן האפריקאים 3
קורא יקר – מיהי רחל המרחלת 4
תשקיף – זונות ליד ההסתדרות 5
במדינה – אהרון ידלין שב לזירה 6
הנדון – השידור שלא היה 7
יומן אישי – הדינמיקה של משא־ומתן והטכניקה של השגת שלום 15
אנשים – מכונית־השרד של העיתונאי הישראלי שהיה ליועץ שגרירות ארצות־הברית 16
גם זה וגם זה – תחליף למישרדי־שידוכים וצעצועים תוצרת־בית 21
חלון־ראווה – גב חשוף וגם חזית חשופה 22
שידור – בגין לא הסכים להתראיין בגלי־צה"ל 28
הורוסקופ – הכפילות המאפיינת את מזל תאומים 29
מה הם אומרים – „שופט לא יכול להכריז שביתה איטלקית!" 36
תשבץ – קבוצת שיבולים מוכנה לקציר (3 אותיות) 38
ספורט – ועכשיו, יש גם ישראלי במס' 110 בטניס בעולם 39
רחל המרחלת – חתונה בראשון־לציון וגט בניו־יורק 40

רחל המרחלת מדווחת:

טל ברודי מחכה לגט שלו, שתשלח לו **רונית** מניו־יורק ● שתי הנשים המחזי־קות **ביהודה ברקן** ● פרדס החתונה של **ענת טופול** (בתמו־נה) ● הקשר האילתי של **פולין**, אחייניתו של **ריצ'ארד ברטון** ● אז מי חברה של **אברשה טמיר** ומי לא? ● **אסי דיין וקרולין לנג־פורד** מחכים לגט – בי־חד ● **חיים שיף** מסתלק.

העולם הזה
בלי מורא
בלי משוא פנים.

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ♦ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 ♦ העורך הראשי: אורי אבנרי ♦ עורך־מישנה: דוב איתן ♦ עורך תבניות: יוסי שנון ♦ עורך ביתוב: גיורא נויומן ♦ צלמי מערכת: ציון צפריר, ענת סרגוסטי ♦ עורך דסק: יפתח שביט ♦ ראש המינהלה: אברהם מיטגן ♦ מחלקת המודעות: רפי זברוני ♦ המו"ל: "העולם הזה" בע"מ ♦ הדפסה: "הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רחוב חזמה ומגדל ♦ הפצה: "גד" בע"מ תל־אביב

קול קורא,

הבתבה של שולמית יריב על מצבי הדיכאון במישפחת בגין, שהת־פרסמה בגליון האחרון, הפכה נושא לוויכוחים סוערים בבתים רבים, וגם בביתה של הכותבת עצמה.

האם היתה הכתבה הוגנת? האם מו־תר לחטט בבעיות של בריאות־הנפש במישפחתו של מנהיג לאומי? האם מותר לקשר בין תופעות נפשיות חרי־גות של אב, בתו ונכדתו?

לא פירסמנו את הדברים בלי שי־קול־דעת. לדעתי, היתה חובה לפרסם את הדברים.

האיש ברחוב צמח

"העולם הזה" קיים, בין השאר, מפני שהיה ונשאר העיתון היחידי ב־מדינה המסוגל והמוכן לפרסם, בלי מורא ובלי משוא־פנים, דברים שלגבי־הם מקיימים עיתונים אחרים קשר־שתיקה.

מפעם לפעם נדמה כי תפקיד זה אינו נחוץ עוד, מפני שעיתונים אחרים, הצצים לבקרים, אימצו לעצמם סיגנון תוקפני, המעיד — כביכול — על אומץ־לב. אך בכל מיבחן אמיתי מסת־בר כ

תשקיף

פרס – לשלב קריטי

בלישכת ראש־הממשלה מעריכים, שאחרי ישיבת־הממשלה הארוכה, ביום הראשון, התחיל שלב חדש ולא־נעים לשימעון פרס.

ההנחה היא שעתה יתחילו לתקוף אותו גם מבית וגם מהליכוד על חוסר יכולת־המנהיגות שלו.

בעייתו המרכזית של פרס, בימים הקרובים, תהיה איך להתמודד עם הביקורת מתוך מיפלגתו שלו.

יזבק יישאר

סייד יזבק, נציג „הבוחות הלבנונים" (הפלאנגות) בירושלים לא ישוב לביירות, למרות ההודעות הרישמיות על־כך. עוזרו מודיע לכל מי שמחפש אותו שיזבק כבר נמצא בביירות. האמת היא שהוא עבר לדירה אחרת, ואינו מתכוון כלל לצאת ללבנון, לפחות לא בשלב זה.

קושרי הר־הבית בספר

הוסיע ספר־אלבום על הר־הבית, בפור־מאט מהודר, שנכתב בידי כמה מנאשמי אירגון־הטרור היהודי. חיברו את הספר יהודה עציון, מראש הנאשמים, ודן בארי, אף הוא נאשם. המעטרת היא שושנה בן־שושן, שבעלה, ישועה, אף הוא נמנה עם נאשמי הקבוצה. בין סעיפי־האישום שלהם: קשר לפוצץ את המיסגדים שעל הר־הבית.

ערפאת ואויביו משתפים פעולה

בביירות נוצרה שביתת־נשק זמנית בין לוחמי פת"ח ולוחמי אבו־מוסא, מול פני ההסתערות של כוחות אל־אמל השיעי.

הפלסטינים התאחדו, מפני שלדעתם מנוי וגמור עם השיעים, הפועלים בחסות סוריה, לחסל את מחנות־הפליטים הפלסטיניים, ולהשלים את המלאכה שבה התחילו אנשי הפלאנגות בצברה ושאתילא.

חששות משרשרת־נקמה

בגדה טוענים, כי מתנחלים עורכים סיורים ליד בתיהם של האסירים הביטחוניים, ששוחררו בעיסקת חילופי־השבויים.

השילטונות חוששים, כי מעשי נקמה במשוחררים יגררו סעולות של ג'יבריל ואנשיו

מג"ב לנתב"ג

הסתיים הסיכסוך הכספי סביב הפעלת מישמר־הגבול בנמל־התעופה „בן־גוריון". תחילתו של הסיכסוך בחוב שלא שולם למישטרה על־ידי רשות־שדות־התעופה. שר המישטרה, חיים בר־לב, בהסכמת צמרת המישטרה, הורה לאנשי מג"ב לעזוב את המקום.

רשות־שדות־התעופה שכרה את שירותיה של חברה פרטית. במהלך העסקת העובדים התברר, ששניים מהם מבוקשים על־ידי המישטרה, והם נעצרו. בעיקבות זה הוחלפה חברת־השמירה. עתה שבים אנשי מישמר־הגבול לנמל בן־גוריון.

מדוע לא בא קרייסקי

הסיבה האמיתית שגרמה לביטול ביקורו המרטי של ברונו קרייסקי בארץ היתה איום על חייו.

ידידיו בארץ מסרו לו, בעצת מקורות מוסמכים, שיש חשש שאי־אפשר יהיה לערוב לחייו, בין השאר בגלל ההסתה הציבורית נגדו, שהחלה במאמר תוקפני במיוחד נגדו במעריב, מידי יוסף („טומי") לפיד.

מודעי וניסים בהבנה

השיחות בין השרים משה נסים ויצחק מודעי, על גיבוש הצעה משותפת לאיחוד בין הליברלים וחרות, מתקדמות יפה.

השניים משתפים פעולה בהבנה רבה, ועל פי ניסים הם קרובים לחתימה על נוסחה מוסכמת.

זונות ליד ההסתדרות

אחרי תקופה ארוכה, חזרו זונות לעבוד ליד בניין הוועד־הפועל בקרן הרחובות ארלוזורוב־בן־סרוק.

בעבר הן נעשו את המקום בגלל חוסר־לקוחות.

הלוקש של הנקניק

משה בדש, יצרן נקניקים מבני־ברק, הורשע השבוע בשורה של עבירות ונקנס במיליון שקל, למרות שניסה להשתמש בשמו של „העולם הזה" כדי להפחיד את השילטונות.

באמצעות פירסומאי מפוקפק, שהסתבך לא פעם בקשרים עם נוכלים שונים, הפיץ בדש בכמה חינמונים שמועה כאילו הוצע לו לרכוש חלק בחברת „העולם הזה". נראה כי פיסור־כיב זה, שלא היה לו שום בסיס, נועד כדי להטיל סחר על הסרקליטות. בדש לא נפגש מעולם עם נציג כלשהו של „העולם הזה", והסיפור לא היה אלא נקניק מיקאנטי נוסף.

המורים נגד נבון

יש קרע בין אירגוני־המורים ושר־החינוך והתרבות. ראשי שני האירגונים טוענים, שיצחק נבון מנהל נגדם מאבקי־יוקרה, ואינו פועל בשמם ליד שולחן־הממשלה.

כמה מורים, חובשי־כיפות, עשויים להחתים את חבריהם על עצומה שתקרא להשיב את זבולון המר לתפקיד, משום שהוא, לפי דיבריהם, הגן על האינטרסים של המורים.

שיפורים בבתי־הסוהר

שירות בתי־הסוהר נערך עתה לשיפורים, שיקלו על הצפיפות במיתקני־הכליאה.

שיחרורם של יותר משליש מתוך האסירים הביטחוניים מאפשר ביצוע שיפורים אלה ללא תוספת־תקציב.

פיסקי־דין בבריכה?

כמה שופטים עליונים ונשיא־המדינה נוהגים לשחות מדי בוקר בבריכת אחד המלונות הירושלמיים, ואחר כך לנוח לצד הבריכה.

מתרחצים סקרנים הבחינו באחד ה־שופטים העליונים, המכפיד לנצל את זמן הרגיעה לכתיבה. כנראה של חומר מיקצועי. הצצה נוספת גילתה שאין המדובר בסיפקי־דין, אלא בתירשומת פרטית.

נוטשים את הצפון

מודעות־לוח בצפון הארץ מלאות בהצעות למכירת דירות באצבע־הגליל ובגליל המערבי. מחירה של דירה מיד שניה, בקריית־שמונה למשל, הוא ביום פחות מ־20 אלף דולר.

בצפון מעריכים, שתושבים רבים יעזבו את דירותיהם בחופש הגדול, ולא ישובו אחרי כן לאיזור.

זוריק לא הכניס לכיס

במדור תשקיף של העולם הזה (27.2.85) התפרסמה ידיעה בעניינו של איש־העסקים יזהר („זוריק") ברי־ניר. בטעות נאמר בידיעה זו כי ברי־ניר „הכניס את הכספים לכיסו". בבדיקה שערכנו התברר כי למעשה לא לקח ברי־ניר לעצמו כספים כלשהם של החברה תכלת־לבן בניו־יורק, אלא השקיע כספים פרטיים ניכרים בחברה זו. העולם הזה מצטער על הניסוח המוטעה של הידיעה.

יוניפי"ל מפרגן לכתבים

חיילי יוניפי"ל ודובר האו"ם בנקורה מדווחים באופן שוטף לכתבים בצפון הארץ ובביירות על כל ניסיון־חדירה ופיגוע ברצועת־הביטחון של צה"ל בדרום־לבנון.

הדיווחים של החיילים בשטח מסתברים אחרי כן כמהימנים ביותר.

מעון מוכות ביפו

בקרוב ייפתח מעון לנשים מוכות ביפו, ביוזמת נשות המיסלגה הליברלית וראש עיריית תל־אביב, שלמה להט, שאף מצא כבר מיבנה עבורן.

בינתיים מחמיר מצבו הכספי של המי־עון הוותיק בהרצליה, והוא נמצא בסכנת סגירה.

מפטרים פועלים לבנוניים

קציני־צה"ל מנהלים מסע־שידול במיפעלים באצבע־הגליל, כדי למנוע פיטורים של פועלים נוצריים מדרום־לבנון, הבאים מדי בוקר לעבודה בארץ.

לחלקם כבר הודיעו שהם לא יועסקו בחודש הבא, מסיבות של צימצומים בכוח־האדם. בצה"ל חוששים שאי־העסקתם תגרום לבעיות ביטחוניות לא־נעימות מעבר לגבול.

יבקשו להחמיר בעונש לביב

נראה כי פרקליטות־המדינה תגיש עירעור על קולת־העונש שהוטל על העיתונאי יגאל לביב שהורשע בפחיטה על רקע מאמר שפורסם ב„הארץ".

לביב, שקיבל רחיה לריצוי העונש, ממשיך בינתיים לעשות שרותים חשובים למען מישפחת שוקן, בעלת העיתונים הארץ וחדשות.

לביב חזר לעיתון הארץ אחרי שפוטר בינואר 1981 מעבודתו בהעולם הזה. על רקע הנושא ששימש ציר הוויכוח במישפט זה. במיכתב־הפיטורין של העולם הזה נאמר אז: „לא יתכן כי הכתב הכלכלי של העולם הזה. האמור להיות אובייקטיבי, ינהל עסק וינסה להשיג מודעות ממישרדי־פירסום ומחברות, שעליהם הוא צריך לכתוב אצלנו בתוקף תפקידו."

כאב־שיניים לרבין

הפרוסיל הנמוך של יצחק רבין בשבוע שעבר נבע מסיבות רפואיות בלבד. הוא סבל במשך כמה ימים מכאבי־שיניים, ולכן לא השתתף בהגיגות־הניצחון של המערך בהסתדרות.

הנהגים הקפיצו את המדד

אחת הסיבות לעליית המדד, שנבעה מקניה מוגברת של מוצרי צריכה, היא ב„אשמת" נהגי הקואופרטיבים־לתחבורה.

רבים מהם פדו קרנות־השתלמות בשווי כולל של 150 מיליון דולר.

טוענים במיבחן

לראשונה מזה ארבע שנים, עומדים להתקיים בחודש הבא מיבחני־הסמכה לטוענים רבניים. שלא כבעבר, ייערכו מיבחנים אלה בכתב — כדי למנוע הסמכה בפרוטקציה.

בעריכת בן־ציון ציטרין

העם

פריון שבויים

הראגה לשבויים היא אחת התכונות היפות של המדינה — השבוע עמדה במיבחן

אחת המיצוות היפות ביותר, הט־בועה במסורת היהדות, היא מיצוות פדיון שבויים.

מיצווה זו נבעה ממעמקי הסבל של הקהילות היהודיות ברחבי העולם, והיתה צורך הקיום היהודי. מכיוון שהיהודים היו נרדפים במקומות שונים, היה זה כורח המציאות שקהילה יהודית אחת תחוש לעזרת חברתה — כדי שזו תחוש לעזרתה כשהיא עצמה תהיה בצרה.

יהודים בעיר יורק בבריטניה גייסו את הכסף כדי לפדות אסירים יהודיים, שנמקו בכלא בווינה. יהודים בפאס שבמארוקו שילמו כופר עבור יהודים באלכסנדריה. היה זה הביטוי הנעלה ביותר של סולידאריות יהודית, החוב־קת־עולם.

כמו מסורות רבות אחרות, נשמרה גם זו אכיסהו במציאות החדשה של מדינת־ישראל. זרים משתאים לא פעם מול פני הראגה שבה מתייחס הציבור היהודי לשבויים שלו, עד כדי נכונות להסתכן במיבצע־הצלה כמעט־מטורף נוסח אנטבה, ועד לנכונות לשחרר אלף אסירים פוליטיים תמורת שלושה שבו־יים.

השבוע הועמד עיקרון זה במיבחן נוסף. היה ברור לכל האחראים כי כוחות הימין יצעקו חמס. כאשר יראו מאות „מחבלים" משוחררים עוברים לחו"ל או חוזרים בשימחה לבתיהם בישראל ובשטחים הכבושים (ראה עמודים 12־13). היה חשש שמא תתרחשנה פעולות של התנגדות אלי־מה. אך היה גם ברור כי רוב רובו של הציבור בארץ יתמוך בעיסקה האנושית — מפני שהיא תואמת את הטובה שבמסורות ישראל.

מיפלגות

ידלין הטוב

במסתיע חזר אהרון ידלין למרכז הזירה — וגם לו יש תוכניות

בעוד שכל העיניים הופנו לעבר הבחירות בהסתדרות (ראה עמודים 32־33) התחוללה מהפכה של ממש בתק"ם — התנועה הקיבוצית המאו־חדת.

משמעותה של המהפכה היא כפולה:

● ראשית — היא מחזירה למרכז החיים הפוליטיים בתק"ם ובמיפלגת־העבודה את שר־החינוך־לשעבר, אהרון ידלין (בן־דודו של אשר), שנבחר במפתיע כמזכיר־התנועה.

● שנית — היא גיבשה וחיזקה את מחנהו של יצחק רבין.

בתחילת החודש התכנס באפעל מרכז התק"ם כדי לבחור את מזכיריו. ברקע עדיין סערו הרוחות סביב הסתבכות התנועה בפרשת מניותיו של איש־העסקים דויד בלאס. הרוח הפנימי של הוועדה, שבראשה עמדה הח"כ לשעבר סנטה יוספטל, לא חלק שבחים להנהגה הנבחרת של התנועה. להיפך — הסתבכות התק"ם בעיסקי שוק־ההלוואות האפור גרמו לזעם של ממש בין הקיבוצניקים.

הוועדה המסדרת לא כללה את ידלין כמועמד לתפקיד המזכיר, במקו־מו של הפורש, יוסף פרלמוטר. אבל ידלין וכמה תומכים, מאנשיו של רבין, החליטו להתמודד. בהצבעה המפתיעה ניצח ידלין, איש איחוד־הקבוצות־והקיבוצים, את המועמד המוסכם של קבוצתו, שמעון דג'ן. הניצחון היה על חודו של קול אחד.

יוספטל הבינה. מה פירושה של בחירה זו?

קודם כל, זהו ניצחון אישי חשוב ביותר לידלין עצמו. בן קיבוץ חצרים, שר־החינוך־והתרבות עד בחירות־המה־פך של 1977, ולפני כן מזכ"ל המיפלגה, וח"כ בחמש כנסות. הוא החליט לשוב לפוליטיקה. הוא בן 59, וכוונותיו מרחיקות־לכת.

אבל, ניצחונו של ידלין מלמד על מה שמתרחש עתה בתק"ם. אין ספק שההצבעה חשפה פער שאינו ניתן כמעט לגישור בין האיחוד והמאוחד.

צמרת האיחוד נכשלה. סגן שר־החקלאות, אברהם („כצל'ה") כץ־עוז, וח"כ נחמן רז, לא הצליחו להכניס לממשלת־האחדות אף שר אחד משל־ם. הניסיון להמליך את פרלמוטר נכשל.

הנציג הבכיר של האיחוד במשק ההסתדרותי, יצחק לנדסמן מתנובה, יידרש בקרוב להתחלף. נציג בכיר אחר שלהם בוועד הפועל, נחום פסה, מנהל המרכז־לחינוך־ולתרבות, חייב לשוב לקיבוצו, ברור־חיל, אלא אם כן ישולב על־ידי קיסר בתפקיד במערכת המיש־קית.

הקיבוץ המאוחר, לעומת זאת, חוגג. יעקב צור הוא שר, ואם לא משום היותו א־ש־קיבוץ (נתי"ב הל"ה) הרי שבוודאי על שום היותו מראשי מחנה־רבין. דני רוזוליו, איש קיבוץ כברי, התברג חזק בחברת העובדים. ולקיסר יהיה קשה מאוד להזיז אותו.

כך קרה שחברי האיחוד במרכז התק"ם, שהצביעו הצבעת־מחאה. ביחד עם חברי המאוחד, מאנשי רבין, היטו את הכף לזכות ידלין.

פירושו של דבר: מכה קשה ליישב־ראש הימיגלה, שימעון פרס, בקרב ההתיישבות העובדת.

יוספטל, אשת קיבוץ גלעד של האיחוד, קראה לידלין להתפטר. היא הבינה היטב מה משמעות בחירתו של הקיבוצניק הדרומי. ידלין סירב. בחי־רתו הפכה לעובדה, היוצרת מצב חדש במרכז מיפלגת־העבודה.

חוק

אזהרה לכנסת

פסק־הדין, שהוא אבן־דרך לדמוקרטיה הישראלית, מותח ביקורת קטלנית על ועדת־הבחירות

הציבור היה עסוק במיבצע החלפת־השבויים.

מטר חדש של גזירות ממשלתיות, שאך הגבירו את אי־האימון ביכולתה של הממשלה לטפל בשואה הכלכלית המתקרבת (ראה הנדון). הסיחו את דעת הציבור מכל עניין אחר.

מחתרת יהודית ישנה־חדשה, החשו־דה ברצח בדם־קר של ערבי חף־מפשע, עוררה ויכוחים סוערים.

אך המאורע החשוב ביותר של השבוע התרחש במקום אחר.

באולמות השקטים של בית־המיש־פט העליון, בבניין היישן במיגרש הרוסים בירושלים, אירע מאורע המ־הווה תמרור בהיסטוריה של הדמו־קרטיה הישראלית.

10 דקות, 11 חודשים. במשך 11 חודשים ארוכים המתינה המדינה לפסק־הדין של חמשת השופטים העל־יונים בעניין שלכאורה הוכרע מזמן: השתתפותן של שתי רשימות בבחירות לכנסת ה־11.

היו דרושות לבית־המישפט העליון רק 10 דקות כדי להחליט פה־אחד לבטל את האיסור השרירותי שהטילה ועדת־הבחירות המרכזית על תנועת „כך" ועל הרשימה המתקרמת לשלום להתייצב לבחירת הבוחר. מתן הני־מוקים המפורטים נדחה למועד מאוחר יותר. אך כאשר עברו החודשים, והני־מוקים לא פורסמו, גברה אי־הסבלנות. אישי־ציבור השמיעו ביקורת גלויה על האיטיות של בית־המישפט, וביקורת זו החריפה והלכה.

היה נדמה שהנימוקים הפכו לבלתי־חשובים ממילא, מפני ששתי הסיעות כבר נכנסו לכנסת, וממשיכות לפעול בה. מה יכלו השופטים להוסיף או לגרוע?

השבוע פירסמו חמשת השופטים את פסק־הדין המנומק, ואז התברר מדוע ארכה כתיבתו זמן כה רב. לא רק הכמות — 132 עמודים במכונת־כתיבה — הצדיקה את הדחיה, אלא גם המהות. פסק־הדין בעניין עירעור־בחירות 2/84 (משה ניימן נגד יו"ר ועדת־הבחירות) ועירעור־בחירות 3/84 (אורי אבנרי נגד יו"ר ועדת־הבחירות) הוא מאורע מישפטי גדול — מיסמך שיילמד בבתי־הספר למיש־פטים. יותר מזה: הוא אחת מאבני־הדרך של הדמוקרטיה הישראלית, המוכיח כי בית־המישפט העליון — יותר מן הכנסת וכל מוסד אחר בישראל — הוא עתה מגן הדמוקרטיה וסימלה.

עפר ואפר. כל אחד מחמשת השופטים ניסח פסק־דין נפרד משלו, כדי להצדיק כדרכו את ההחלטה שהתקבלה פה־אחד. כל אחד מחמשת המיסמכים הוא מלאכת־מחשבת של מחשבה מישפטית וחוקתית.

פסק־הדין המרכזי הוא של הנשיא, מאיר שמגר, המשתרע על 56 עמודים. הוא קבע את הטון גם לגבי פסקי־הדין שבאו בעיקבותיו, שהגיעו לאותן המס־קנות בדרכים שונות.

בשפה מישפטית בהירה ועניינית, שלא הסתירה את חריפות הדברים, מתחו כל השופטים ביקורת קטלנית על ועדת־הבחירות, והפכו את החלטתה לעפר ואפר. הם קבעו — מבלי לבטא זאת במילים כה בוטות — כי הוועדה, המורכבת מפוליטיקאים על־פי מפתח מיפלגתי, פעלה ללא כל סמכות. ללא שום בדיקה רצינית של העניין, על סמך שיקולים שאינם שייכים לעניין, ועשתה את עבודתה רמייה.

למעשה היה די בכך, כדי לבטל את החלטת הוועדה. אולם השופטים, שהבינו כי הנושא הוא בנפשה של הדמוקרטיה הישראלית, לא הסתפקו בכך. הם הרחיבו את היריעה בהרבה.

הם לא הסתפקו בקביעה שאין לאסור את השתתפותה של רשימה בבחירות בלי הוראה מפורשת בחוק. הם גם קבעו אמות־מידה ברורות לחוק כזה, והזהירו בצורה בוטה מפני המגמה לחוקק חוק אנטי־דמוקרטי. מבלי להתייחס בפירוש אל החוק המונח ברגע זה על שולחן הכנסת, הם פסלו אותו מכל וכל.

סלידה מכהנא. כל חמשת השופטים הביעו סלידה מרשימתו של מאיר כהנא, והצדיקו למעשה את טענתו של רנאטו יראקי, נציג היוצע המישפטי, שהגדיר אותה כרשימה נאצית. אך הם קבעו שלא די בכך כדי לפסול את השתתפותה בבחירות.

לעומת זאת לא כתב אף אחד מן השופטים מילה רעה על הרשימה המתקדמת לשלום. השופטים קבעו שלא נמצא במצעה דבר הנוגד את קיום המדינה, ושלא הובאו לוועדת־הבחי־רות שום ראיות שהן שיצדיקו את פסי־לתה. בעקיפין סמך הנשיא שמגר את ידיו גם על החלטת היועץ המישפטי, שקבע כי פגישות ראשי־הרשימה עם יאסר ערפאת אינן מהוות עבירה.

לא רק קביעות אלה, אלא גם ההלכה המישפטית שנקבעה בפסק־דין מהווה ניצחון מזהיר לסוללת המיש־פטנים של הרשימה המתקדמת — אמנון זיכרוני, אביגדור פלדמן ויוסי ברר. טענותיהם המישפטיות, שהוש־מעו בבית־המישפט בהרצאות מזהי־רות, שנמשכו כמה שעות, התקבלו כמעט במלואן על־ידי השופטים.

רק סכנה מיידית? קבעו הנשיא ועמיתיו:

● הזכות להיבחר היא זכות־יסוד אזרחית, אין לפגוע בה אלא במיקרים קיצוניים ביותר, כאשר קיימת „ודאות קרובה" של סכנה לקיום המדינה. כלומר: סכנה מוחשית, ברורה ומיידית.

● הזכות להיבחר כלולה למעשה בזכות לבחור. שהרי אם נפסלת רשי־מה, נמנע מן הבוחר התומך בה לתת את קולו לרשימה שהוא חפץ לבחור בעדה.

● רק במיקרה אחד ויחידי מותר לפסול רשימה — וגם זה רק על סמך חוק מפורש: כאשר הגוף המתייצב לבחירות פועל בניגוד לחיסול המדי־נה. כלומר: אינו רק מטיף לחיסולה. אלא גם פועל לחיסולה ויש לו סיכויים להצליח בכך. במיקרה כזה, יש להוציא את המיפלגה מחוץ לחוק, לפני שמוני־עים את השתתפותה בבחירות.

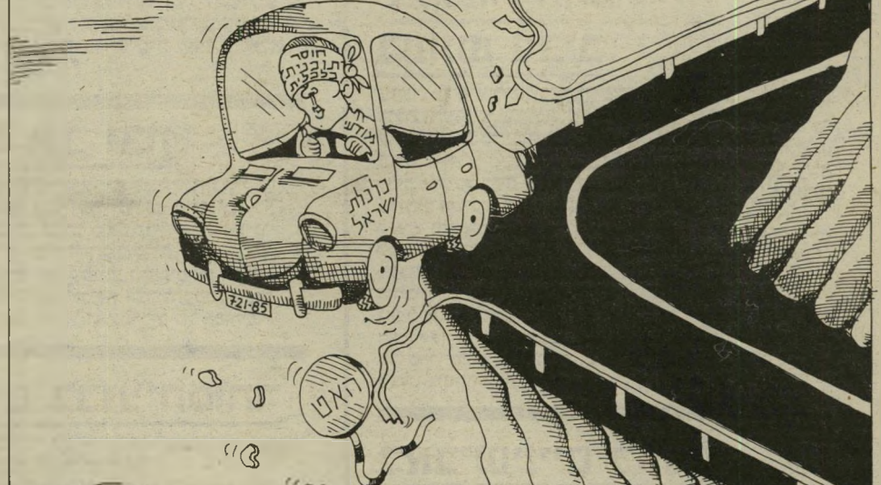
● בכל מיקרה אחר, יש להעדיף את הוויכוח החופשי עם שוללי הדמוק־רטיה — גם כאשר שוללי־הדמוק־רטיה מנצלים את מכשיר הדמוקרטיה כדי לחתור תחתיה. הדמוקרטיה עצמה מבוססת על האמונה בכוחה של הקידמה לנצח בוויכוח חופשי.

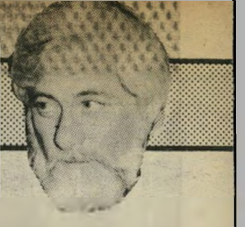
כדיברי הוגה־דיעות בריטי, המצו־טט על־ידי השופט שמגר: „אין מנצחים בשום ויכוח על־ידי אטימת־אוזניים או השתקת מתנגדים... יש לנצח בו על־ידי מידע מלא. במקום

(המשך בעמוד 14)

מזכיר ידלין (עם יצחק רבין)
על חודו של קול

הנדון:

„איני עוצם עין מזה כמה לילות." התוודה איש הצמרת

יום הדין

ה שידור נפסק לפתע. על המירקע מופיע חיים יבין, חמור־סבר.

„גבירותיי ורבותיי" הוא מכריז, „אנחנו מפסיקים את שידורינו ועוברים ללישכת ראש־הממשלה. אדוני ראש־הממשלה."

המצלמה מתמקדת בשימעון פרס. פרס בלי חיוך, בלי הבעת־הפנים הזוחחה, שאימץ לעצמו מאז שנכנס לתפקיד. שימעון פרס בתפקיד של רופא, המודיע לחולה שהוא לוקה בסרטן, וכי רק ניתוח קשה ומיידי עשוי להציל את חייו.

„אזרחי ישראל," אומר שימעון פרס. „מזה זמן רב יודעים כולנו כי מצבנו הכלכלי מידרדר והולך. עד היום לא הצלחנו לנקוט אמצעים התואמים את חומרת המצב.

„עתה הגענו לסוף הדרך. אם לא נפעיל מייד תוכנית־חירום, עלולה המדינה תוך חודש ימים להגיע למצב שבו לא תוכל עוד להבטיח לכם את צורכי־המחייה הבסיסיים ביותר. איני מדבר על סכנה מופשטת. אני מדבר על שואה, שכל בית בישראל יחוש בה."

„בגלל חומרת המצב, החלטתי לשחרר את שר־האוצר, מר יצחק מודעי, מתפקידו. ביקשתי את מר ___ לקבל לידו את התפקיד, ומחר תכונם הכנסת כדי לאשר את המינוי."

„הודעתי לשר־האוצר החדש שאני מעניק לו יפוי־כוח מלא לבצע תוכנית־חירום דראקונית. התחייבתי לפניו לתת לו גיבוי מלא, ללא סטיה והיסוס.

„שר־האוצר החדש יופיע עתה לפניכם. הוא יפרט לפניכם את התוכנית שהוחלט עליה. היא תחדור לחייו של כל אחד ואחד מאיתנו, אזרחי ישראל, נשים וגברים, יהודים וערבים, מיזרחיים ומערביים, שכירים ועצמאיים. כולנו נסבול, וזה כולל גם את נבחרי־הציבור ועשירי־המדינה. נשתדל לחלק את העול בצורה הוגנת ככל האפשר.

„שר־האוצר החדש יסביר לכם עכשיו מה נדרש מכל אחד מאיתנו. בעזרת דיאגרמות מפורטות יבהיר מה תהיה השפעת כל אחד מן האמצעים שאנחנו עומדים לנקוט בהם, לאיזה סכל יגרום לנו בחיינו היומיומיים, מה תהיה תרומתו למשק.

„הוא גם יסביר כיצד, אם אכן נבצעם באומץ־לב וברוח נחושה, יביאו הדברים להבראת המשק תוך 18 חודשים.

„אנחנו נכנסים למילחמה כלכלית. זוהי מילחמת אין־ברירה. אני מקווה שנעמוד בה, כמו שידענו לעמוד במילחמות של דם ואש.

„אני מבקש להעביר עכשיו את ה־ שידור לשר־האוצר המיועד. גורלה של מדינת־ישראל ב־18 החודשים הקרובים יהיה נתון במידה רבה בידיו. הבה נתלכד סביבו כולנו, מאוחדים ונבונים לקורבן, כפי שידענו בעבר בעיתות סכנה, למען מדינת־ישראל ובל היושבים בה. חזק ואמץ."

■ ■ ■

מ שהו מעין זה מוכרח להתרחש בימים הקרובים — אם אנחנו רוצים להציל את עצמנו ואת מדינת־ישראל.

אני חושש שאינני מגזים.

כל־כך הרבה פעמים צעקו באוזנינו: „זאב! זאב!" — עד כי חדלנו להאמין לצעקה.

אבל עכשיו בא הזאב. הוא שוחר לפיתחנו. גדול, אימתני, אכזרי.

אחד מעשרת האנשים החשובים ביותר במערכת הפוליטית־כלכלית של מדינת־ישראל אמר לי השבוע, כי מזה כמה ימים אינו יכול עוד לעצום עין בלילות. הוא רואה את השואה המתקרבת — שואה פשוטו כמשמעו.

והוא רואה את המדינה מתעלמת מן המצב, ואת המימסד המדיני עומד מולו אובדי־עצות וחסרי־החלטה, מתוך תיקווה שהזאב הגדול יילך ויחפש לו קורבן אחר.

הימים האחרונים של פומפיאה. העיר חוגגת, בשעה שהלאבה הרותחת זוחלת לקראתה.

טביעת הטיטאניק. הנוסעים עטורי־יהלומים רוקדים על סיפון המחלקה הראשונה ומתמלאים בשמפניה בשעה שהמים חודרים אל בטן־האוניה מבעד לחור שהבקיע הקרחון.

פומפיאה חרבה לעולמים. הטיטאניק טבעה.

ישראל יכולה להינצל. אבל רק אם תתאושש ברגע האחרון ממש ותגיב בפי שגוף נורמאלי מגיב מול סני סכנה.

■ ■ ■

א יני מדבר כאן על ה„מה". אני רוצה לדבר הפעם על ה„איך".

יש כמה אופציות שונות למיבצע־הצלה כלכלי. יש תוכניות שונות, שניתן לבחור ביניהן. הן שונות זו מזו מבחינת הדרך הכלכלית והתוכן החברתי. לא על־כך אני מבקש לדון במאמר זה, אף שזוהי שאלה מכרעת.

יש רק שאלה אחת שהיא מכרעת יותר: איך לקבל בכלל החלטה כלשהי, ואיך לבצע אותה.

שום אופציה לא תצליח, שום תוכנית לא תתקבל, ועל אחת כמה וכמה לא תתבצע, אם לא יחול שינוי דראסטי. עכשיו. מייד.

מה לעשות? איך לעשות? מי יעשה?

■ ■ ■

ק ודם כל, שר־האוצר צריך ללכת. אין לי דבר נגד יצחק מודעי. אני מוכן להניח שהוא אדם ישר ונבון, ושהוא מתכוון בכל ליבו להביא ישועה למשק.

הצרה היא שיצחק מודעי איבד את האשראי הקטן שהיה לו. אין מאמינים לו עוד. מתהלכות בציבור — וגם בצמרת המדינה — שמועות משמועות שונות על יציבותו ומצבו הנפשי.

יתכן שכל אלה אינן אלא רכילויות מרושעות. יתכן שמודעי אינו אשם בשמונה החודשים, שבוזבזו מאז קום הממשלה, ובמבול ההצהרות שאכלו כל חלקה טובה באמון הציבור.

אין זה משנה. לא על הצדק מדובר כאן, אלא על הצלת המדינה, על המציאות. ברגע דרוש שר־אוצר שאינו יודע רק מה לעשות, ושאין לו רק הכושר לקבל החלטות נחרצות, אלא שהציבור גם יאמין לו.

למשל: אם ייקרא הציבור מחר להוציא את הדולארים המוחבאים, להפקיד אותם בבנק בריבית גבוהה, תוך הבטחה שכעבור זמן מסויים יוכל שוב להוציאם כרצונו — לא יציץ היום אף דולר ירוק אחד מתחת לבלאטה. הציבור לא יאמין.

איני אומר שאני ממליץ על אמצעי זה. אבל אני מוכן לקבל אותו כמיבחן: אדם שהציבור יאמין לו במיקרה זה, שלמענו יוציא את הדולארים מתחת לבלאטה — הוא האיש הדרוש עתה. אישכזה בלבד?

היכן מוצאים אותו?

ישבתי השבוע עם שני אישים בכירים ביותר במדינה — עם כל אחד מהם בנפרד — והעלינו שמות. אף שם אחד לא הופיע מאליו, מעצמו.

אין איש כזה בין השרים. ואין תועלת בפרר־פסור, שיש בפיו תורה מנומקת יפה.

דרוש איש־מעשה. אדם שעשה לי עצמו שם במשק באישי־החלטה, באישיביצוע, במצליחן. אדם שיאמינו לו ש־הוא יודע על מה הוא מדבר. אדם שיש מישקל לדבריו.

עלו כמה שמות. יש אנשים כאלה, למרות שאין אף מועמד טיבעי מובהק לגמרי.

■ ■ ■

א חרי שנבחר איש כזה, ואחרי שהציג את תוכניתו וקיבל אישור עליה, יש לתת לו סמכויות כמעט דיקטטוריות.

כלומר: ראש־הממשלה צריך לעמוד מאחוריו באש ובמים, ועל הממשלה לקבל את תכתיבו לגבי קיצוץ התקציב בכל התחומים, ובכללם תחום הביטחון וההתנחלות.

יתכן שזה לא יתכן בממשלה הנוכחית. יתכן שצריך לפרק אותה.

ראש־הממשלה שימעון פרס: שידור דרמאתי לאומה

לא אזיל עליה דימעה. יתכן שממשלה זו היתה טובה כדי להבטיח נסיגה חלקית מלבנון. אך אם קיווה מישהו שממשלה כזאת תוכל לבצע את מיבצע הבראת המשק, הוא טעה לחלוטין. לכך דרושה דווקא ממשלה צרה, המסוגלת להחליט ולהתלכד סביב איש־הביצוע.

לדעתי יש לפרק את ממשלת־האחדות תוך ימים מעטים, ולהקים תחתיה ממשלה צרה, בראשות שימעון פרס, בהשתתפות כמה מן המיסלגות ה־ דתיות, ובתמיכת השמאל. בדקתי ר־ מצאתי שזה אפשרי עכשיו. מייד.

■ ■ ■

א חרי שנבחר שר־אוצר — ליתר דיוק, שר להצלה כלכלית — חייב ראש־הממשלה לתת לו יד חופשית וגיבוי מוחלט.

זוהי בעיה. בייחוד אצל שימעון פרס.

פרס סבל כה רבות מאי־פופולאריות, מתדמית של אי־אמינות, עד כי התשוקה לאהדת המונים הפכה — כך נדמה — מטרה עיקרית בחייו.

אבל פופולאריות ומדיניות לשעת־חירום הם דבר והיפוכו.

אין אנו זקוקים בשעה זו לראש־ממשלה פופולארי, אלא דווקא לראש־ממשלה המוכן להסתכן באי־פופולאריות גוברת במשך כמה חודשים, מתוך תיקווה שבריעבר, אחרי שהניתוח יצליח, יבין הציבור שהיה דרוש.

הכושר לקבל החלטות בלתי־פופולאריות ולדבוק בהן הוא שימוש־היתר של מנהיג אמיתי. לדויד בן־גוריון היה כושר זה. שימעון פרס עומד עכשיו לפני המיבחן העליון הזה.

■ ■ ■

א חרי שקמה ממשלה מתאימה (או אחרי שהממשלה הנוכחית, עלובת־החיים, התלכדה סביב שר־אוצר חדש וסמכותי), ואחרי שאושרה התוכנית — רק אז תבוא השעה למעמד שניסיתי לתאר אותו בראש מאמר זה.

מעמד דרמאתי בזה הוא בבחינת הכרח.

הדראמה אינה תחליף למעשה. אך היא דרושה למעשה.

בלי ביקורו של אנוור אל־סאדאת בירושלים, לא היו נפתחים שערי השלום.

הדראמה דרושה, כדי שכל אדם בישראל — גבר ואשה, זקן וילד, בני כל הלאומים והעדות — יבין שקרה משהו, שמהרגע הזה השתנו חייו באופן דראסטי.

זהו המכנה המשותף של כל ה־ תוכניות האפשריות: כל אחת מהן תחולל שינוי כביר בחייו של כל אדם במדינה.

לא יהיה עלינו לעבור מה שעבר על היהודים בימי השואה, וגם לא — להבדיל — מה שעבר על הערבים בימי אסונם ב־1948. לא יהיה עלינו לעבור מה שעבר על חיילי־המילואים באוקטובר 1973, כאשר נקרעו לפתע פיתאום מחיק מישפחותיהם ומצאו את עצמם, כעבור כמה שעות, בגיא־ההריגה.

אבל יהיה עלינו לשנות את אורחות חיינו, להבחין שוב בין עיקר וטפל, לזרוק בעודף־מיטען הרבה דברים שהסכנו לנו מובנים מאליהם.

■ ■ ■

ה אם הציבור מוכן לכך? אין לי כל ספק שאומנם כן. בתנאי.

ליתר דיוק: בכמה תנאים. ואלה הם:

בתנאי שהציבור יאמין שיש ממשלה היודעת מה היא עושה, ושיש מנהיג כלכלי השולט במצב, שיש לו תוכנית ברורה והיכולת לבצעה.

זהו תנאי חיוני, בלי־יעבור. מיבצע כלכלי מורכב ב־80% מפסיכולוגיה, ב־ 15% מפוליטיקה ורק ב־5% מכלכלה. לכן נכשלים הפרופסורים לכלכלה תמיד, בבואם להתערב במיבצעים מעשיים.

ובתנאי שהעול יחולק בצורה הוגנת, בין כולם, כך שכל אחד יישא בחלק מן העול על פי יכולתו וממדיו. כל יישאו שני אנשים נמוכים ורזים בקורה, אשר השמן והגדול יושב עליה.

הצדק צריך להיעשות. והוא צריך גם להיראות. כאשר הכל נותנים, הכל מוכנים לתת. כאשר השכן ממול משתמט, גוועת נכונות זו חיש מהר.

דרושה דוגמה אישית. יש רק קומץ שרים ו־ 120 חברי־כנסת, ואין משמעות כלכלית למעשיהם. אבל יש להם משמעות פסיכולוגית כבירה.

מי שאינו מוכן לשמש דוגמה באורח־חייו, יש לסלקו מן הממשלה מייד, בלי רחמים. כי הוא מהווה מיכשול והוא הדין לגבי חברי־הכנסת. הסקירות הכבירה וכל מה שנקרא „צמרת".

ובתנאי — וגם זהו כורח מוחלט — שיוצג לעיני הציבור צפי ברור ואמין לגבי התוצאות.

אפשר לסבול הרבה — אם יודעים לאן זה מוביל, וכמה זמן זה יימשך. באשר הבטיח צ'רצ'יל לבריטים „דם, עמל, דמעות ויזע," הם ידעו שזה דרוש כדי למגר את המיפלצת הנאצית, ושזה ייגמר ביום הניצחון.

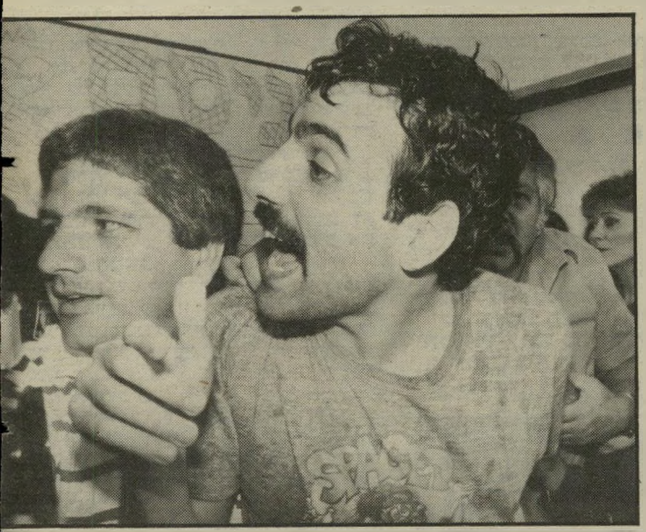
■ ■ ■

ל ש יסוד אחד, שהוא תנאי בל־יעבור לכל אלה — היושר.

הציבור מבחין היטב בזיוף, בסיסמות ריקות, בבירבורים של פוליטיקאים. הוא מכיר מייד את הסחורה האמיתית.

היכן לשידור, מר פרס. אחרת יהיה זה סופך — וסוף כולנו.

חאפלה על הבוקר

שפם במקום זקן ניסים סאלם במראה החדש שלו – שפם עבה במקום זקן שגידל כש־נשבה. משמאל – גיסו, אריה אשכנזי. על חולצתו היו כתמי שמפניה.

אושר אינסופי יוסקה גרוף מתחבק עם אימו, מרים, ביום שלישי בבוקר בשעה 7. הוא הספיק להסיר את חולצתו הצבאית ולשטוף את פניו לפני שצלמי רשתות הטלוויזיה הזרות „התנפלו" עליו. יוסקה, שישב בסלון ביתו, חייך כל הזמן והירבה לדבר.

פ דוי־השבי, ניסים סאלם, לא יכול היה לראות איזו חאפלה הכינו לו. כשהוא הוצא מהמונית שה־ביאה אותו לביתו, ברחוב ירמיהו 35 בחולון, צבאו עליה מאות שכנים, חב־רים ובני־משפחה. מישהו הרים אותו על כתפיים, ואחרים התיזו לעברו שמפניה.

סאלם, לבוש חולצה אפורה, כיסה את עיניו בידיו וקרא בקול: „די! די!" הוא הובל במהירות לדירה האחרונה בבניין, בקומה השלישית, והדלת נסגרה על פניהם של קרובים, שביקשו להיכנס פנימה.

החגיגה בשכונה של סאלם התחילה 12 שעות לפני שבא. מעט אחרי השעה 7 בערב היום השני, כאשר דובר־צה"ל שיחרר לראשונה את הידיעה על מיבצע חילופי־השבויים, התארגנו כל השכנים למסיבה.

בבוקר כבר ניתלו הכרזות והדגלים. בערב אולתרה הבימה. השכנים התי־מנים מהבית החר־קומתי שממול נידו בו כבלי־חשמל, שולחנות ושטיח.

על הבימה התארגנה להקת האל־מוגים של רובי חן, ומתחת למנורות ציבעוניות שניתלו במהירות החלה ה־הופעה.

„הם יבואו בחצות," הודיע הזמר, והקהל פרץ בתשואות. ולמרות שנודע שרק בשעה 1 אחרי חצות ייצאו השבויים מז'נווה, איש לא הלך לישון.

בשעה 2 אחרי־חצות האזינו הכל לשירה, מיזרחית טהורה, וליוו בריקו־דים את אני חוזר הביתה, לינדה וסמרה.

בדירה למעלה היו חדר־האורחים והכניסה עמוסים בפרחים. האחות זהבה, נעימת־הליכות ומרוצה, פתחה את הדלת ודיווחה: „הודיעו לנו שה־מטוס ינחת בשעה 5 בבוקר. ההורים עדיין כאן. הם נחים בסלון."

„רק שיבוא הביתה!"

ה הורים לא נחו בסלון. האב, משה, זורח כולו, מבקש לדבר עוד ועוד. „אני מאושר, זה היום הכי מאושר בחיי. שלוש תיזמורות מחכות לניסים למטה. כולם עושים לו ולנו כבוד!"

לא הרחק משם, מרחק פחות מקי־לומטר, כיבו את האורות בבית מיש־

זבח לשיחרור שכנים של ניסים סא־לם מציגים גדי, אותו הם התכוונו לשחוט ברגע שסאלם היה אמור להגיע לביתו. מימין – אחותו של סאלם, זהבה אשכנזי (במרכז), בוחנת את הרי־הפרחים. הרבים. היא צולמה בחצות, כאשר אחיה עדיין לא המריא לארץ.

המונים ב־6 בבוקר

מאות שהתאספו ליד ביתו של ניסים סאלם בחולון מריעים כאשר הרדיו דיווח בשעה 6 בבוקר ששלושת השבויים כבר נמצאים בדרכם לביתם. המריעים ניצלו את הלילה הארוך לריקודים לצלילי מוסיקה מיזרחית שהשמיעה להקה מיקצועית. ליד שני הבתים האחרים של השבויים ששבו הביתה, לא התקהל איש בשעות הלילה.

פחת גרוף שבשכונת שרת, בחולון. ההורים, מרים וצבי, עייפים, ביקשו לנוח עד סמוך ליציאה לשדה־התעופה הצבאי.

בחוץ דלקו אורות ציבעוניים והאירו את הסרטים הצהובים, וכרזות שנכתבו על־ידי חברים וילדי־שכנים כבר בשעות־הבוקר. מישהו כתב בגדול ליד הכניסה: „הוא יבוא, הוא יבוא / את ביגדי החג לבשנו לכבודו / הפרחים על השולחן / הקפה גם הוא מוכן / רק שיבוא הביתה, שיבוא!"

בחוץ שרר שקט מוחלט. אין איש. רק שכן סקרן המתין לזריחה ולבואו של הבן, יוסף („יוסקה") גרוף, שבואו התאחר בכמה שעות טובות. במירפסת תלו ההורים שלט גדול, על רקע אדום, ועליו המלים: „יוסקה לחופש!" על הדלת תלו פתק קטן, בכתב־יד מעוגל: „אנא, לא להפריע עד הבוקר!"

במרחק חצי קילומטר משם מתגורר חזי שי, השבוי השלישי, עם אשתו איריס, ברחוב מעלות 10 בשכונת השומרונים. הוריה, בני־מישפחת סופר, גרים באותו הרחוב, בבית רב־קומות מס' 5. בכניסה תלו כרזות ודגלים. „ברוך בואך, חזי שי!" כתבה ילדה בכתב־יד מרושל, וחתמה את שמה. בעזרת ניירדבק הדביקה את הפלקט הקטן על גדר־האבן. במשך היום שהתה איריס שם.

באותה שעה, כשעה וחצי אחרי שהמטוס כבר היה באוויר והיה בדרכו לישראל, נמצאה איריס בבית הוריו של חזי ברמת־גן, ברחוב ארלוזורוב 10. דלת הדירה היתה פתוחה. חברים של בני־הזוג ישבו בסלון ופיטפטו בשקט. ברחוב לא היה איש.

ברמת־גן ולנרגשת, אך שקטה, זכה יוסקה גרוף. כל שלושת השבויים ששוחררו מתגוררים בחולון במרחק מאות מטרים זה מזה. גרוף וסאלם אף שירתו באותה יחידה צבאית, בנח"ל. צילם: ציון צפריר ■

דין! דין!

ניסים סאלם מובל על־ידי שני קרובי מישפחה לביתו, אחרי שנחלץ מהמאות שצבאו על המונית שהביאה אותו מנמל־התעופה הצבאי לביתו בחולון. לקבלת פנים מאופקת זכה חזי שי

חדר המדרגות היה מקושט כולו בפרחים, המון פרחים, שנשזרו לאורך הקירות. עד הכניסה לבית המון כרזות, וכמובן מנורות צבעוניות. הבת הקטנה, שנולדה אחרי שחזי נפל בשבי ועדיין היה בחזקת נערך, ישנה. היא לא התלוותה אחר־כך לאמה, שבאה לקבל את פני בעלה בשדה־התעופה הצבאי.

האם התעלפה

ב חזרה לרחוב ירמיהו. החגיגה נמשכה. מישהו הביא גדי. „אנחנו נשחוט אותו לכבוד ניסים. הוא הסמל של השכונה שלנו," אמר בעל־הגדי על חייל־הנח"ל, שנפל בשבי ביחד עם גרוף לפני יותר משנתיים וחצי.

התיזמורת יצאה לנוח ולשתות קפה, והשכנים המשיכו לרקוד לצלילי טייפ. בשעה 4 לפנות בוקר אספו מוניות את ההורים והקרובים בדרך לשדה־התעופה. אמו של סאלם התעלפה פעם אחר פעם, ורק אחרי שאיימו עליה שלא יקחו אותה איתם, התאוששה.

בשעה 5 לפנות בוקר הועברו ברחוב ירמיהו, בשידור ישיר, באמצעות הרמקולים, דיווחי גלי־צה"ל על נחיתת השבויים בארץ ומי שהלך לישון חזר לרחוב.

התיזמורת שבה לנגן. הדקות חלפו לאט־לאט. הגיעו דיווחים סותרים על מועד בואו של סאלם.

בשעה 6 וחצי הגיחו הקרובים שהתלוו למונית. סאלם עמד להגיע בכל רגע. הרחוב נחסם לתנועה, והמונית שהביאה אותו לא היתה יכולה להיכנס לרחוב. מאות רצו לעבר סאלם. התיזמורת הגבירה את הווליום, ושרה בקולי־קולות פעם אחר פעם את אני חוזר הביתה.

לאט־לאט, וכצפירות, התקרבה המרגית אל פתח הבית, אבל סאלם לא יכול

בתיזמורת מיזרחית ובזבח גדי קיבלו המונים ליד הבית בחולון את נסים סאלם ששב מן השבי

היה לצאת. „אנחנו נחזיר אותו למטוס," איים בצחוק נהג־המונית, אבל החברים והשכנים לא פינו להם דרך. בקושי רב היא נפתחה לבסוף, וסאלם הונף אל על.

ממש באותה שעה התקהלו עשרות ליד ביתו של יוסקה גרוף. יוסקה, במדי־צה"ל, נכנס ראשון לסאלון הדירה שבקומה הראשונה.

אחריו חברים ושכנים. כולם התיישבו במעגל סביבו, והוריו לצידו. הם ביקשו לשמוע עוד ועוד, אבל יוסקה נכנע לקריאות מבחוץ ויצא אל המירפסת. אחר־כך שב לספה, וחוזר חלילה. לפני שהוא התחיל לדבר ולהצטלם, הוא ביקש להחליף בגדים. האב, צבי, ניגוח ורגוע, ביקש מצלמי־הטלוויזיה הזרים להיכנס לדירה אחר־אחד. „כולם ייכנסו, אל תראגו. רק פשוט אין מקום בסלון!"

ובמקום אחר, באותה שעה, במרכז רמת־גן, ראה חזי שי בפעם הראשונה בחייו את בתו. **בן־ציון ציטרין** ■

סרט צהוב המתין ליוסקה

ה היה ב־24 בנובמבר 1983, במלאת 15 חודשים לשיבתו של בנה בידי אנשיו של אחמד ג'יבריל. המשא־ומתן על שיחרור ששת שבויי צה"ל שבידי אש"ף הסתיים, סוכם כי יוחלפו תמורת 700 אסירים ביטחוניים. איש לא הבהיר דבר בכל הנוגע לשני השבויים הישראליים הנוספים, שהיו מצויים בידי ג'יבריל, אויבו של אש"ף: ניסים סאלם ויוסקה גרוף, בנה. אז עדיין לא נודע על שיבתו של חזי שי, שנחשב בשלב זה כנעדר.

מרים גרוף היתה נסערת כולה. היא טילפנה אליי וביקשה שאבוא לביתה. היא חייבת להגיד את אשר על ליבה. נעשה לה ולמישפחת סאלם אי־צדק משווע! הדברים לא יכולים להמשיך ולהסתתר מעיני הצי־בור, הציבור חייב לדעת את אשר – לטענתה – מישהו טורח למרוח ולהסתיר.

יום שישי בערב. נסענו לחולון. בבתים רבים הסבו בשעה זו לסעודת ערב־שבת. גם בבתינו שלנו. אך קריאתה הנרגשת של מרים גרוף דוחה כל סעודת ערב־שבת.

בבית מישפחת גרוף בחולון אין הנרות דולקים, ואין חלה על השולחן. סרטים צהובים מקשטים את הכניסה לדירה, ואת חדר־המדרגות. "קישרי סרט צהוב מסביב לעץ האלון אם עודך רוצה בי!" אומר שיר אמריקאי, שהפך להימנונם של בני־הערובה האמריקאיים שהוחזקו בשגרירות באיראן עם עליית חומייני לשילטון. כששבו הביתה, קישטו מאות ואלפי קילומטרים של סרטים צהובים את הדרך.

בית מישפחת גרוף, בית פשוט, ישראלי מאוד, הרבה עציצים, תמונות של יוסקה, רדיו, רשם־קול שנרכש במיוחד כדי לשמוע את קולו של יוסקה בראיון עיתונאי. בחדרו לא נגע איש מאז שנשבה. הכל נשאר כשהיה בחדר של יוסקה.

צבי ומרים גרוף, זוג סימפטי. היא נמרצת מאוד, הגיונית מאוד. הוא מתון הרבה יותר, עובד בצ'מפיון מוטורס. היא בעלת דיעות פוליטיות מגובשות, איפה שהוא שמאלה מהמרכז. הוא אינו ממהר להביע את דיעותיו הפוליטיות, אך יש להניח שהם בעלי דיעות דומות.

נוסף על יוסקה עוד שני בנים ונכד אחד.

כל זה ב־1983. מאז נולד נכד נוסף, קראו לו דרור.

קשה היה לעצור את שטף דיבורה של מרים גרוף. היא מעוררת אהדה. לא חמלה, אף לא לרגע, חמלה או רחמים. אשה חזקה, מרשימה מאוד, ששתי רגליה על האדמה. האופטימיות הזו שדבקה בה, למרות שהמצב אז נראה שחור משחור – מניין שאבה אותה?

השיחה התמשכה אל תוך הלילה. כמעט שלא היה דיאלוג בשיחה הזו, היא שפכה את מר ליבה. בשלב מסויים הצטרף גם הבעל, צבי, והוסיף כמה מישפטים.

האזנו לקולו של יוסקה. ראינו תמונות כשהיה תינוק, כשהיה ילד, כשהוא חייל, בשבי. האזנו לקולו, קראנו מיכתבים שאומרים בכמה מישפטים הרבה כמה מישפטים, מכיוון שאין מאפשרים לשבויים לכתוב יותר מאשר על טופס של גיליון־נייר אחד בלבד.

למחרת עמד להתפרסם הראיון. מישפחת גרוף, שהזמינה את הראיון, השיגה מבית־המישפט צו־איסור־פירסום. היסטריה מוחלטת!

מרים גרוף, האשה האמיצה, נכנסה לחרדה קשה. מישהו אמר לה שעומדים לתלות את בנה ואת ניסים סאלם, להוציאם להורג. אותו מישהו, שהיא עד היום אינה מוכנה לגלות מי הוא, אמר לה שהראיון שנתנה לעיתון יזרז את ההוצאה־להורג. החרדות שתקפו אותה, אם היו הגיוניים ואם לא, היו מובנים.

הכתבה נגנזה, ונשמרה במגירה עד שיוסקה ישוחרר. כעת הוא משוחרר, כעת מותר לספר את הסיפור, שסופר אז על־ידי אמו החרדה, על תיס־כוליה, כאביה, והצורה האמיצה שבה החזיקה מעמד עד לרגע שבו זכתה לחבק את בנה.

שרית ישי־לוי ■

מרים גרוף, לפני 18 חודשים:

בחולון גרה מישפחה קטנה ואמיצה: מרים וצבי גרוף, הוריו של החייל יוסקה גרוף. השבוי ביחד עם ניסים סאלם אצל אחמד ג'יבריל.

חלפו שנה ורבע מאז נשבה יוסקה. חודשים ארוכים חלפו עד אשר נודע מקום הימצאו. מישפחת גרוף פועלת מאז למען עניין אחד בלבד: שיחרורו של הבן. שיחרורם של חבריו, השבויים האחרים.

מרים גרוף, אשה אינטליגנטית שאינה מהססת להביע את דיעותיה. עושה ימים כלילות למען שיחרור בנה. יש לה טענות קשות נגד המערכת המטפלת בשיחרור השבויים, ובמיוחד נגד האיש העומד בראשה, שמואל תמיר. לדעתה, כופה המערכת קשר של שתיקה על אמצעי־התיקשורת. בכך שהיא מצנזרת כל מילה הנאמרת על עניין זה בעיתונים.

למרים גרוף טענות גם נגד אמצעי־התיקשורת עצמם. לדעתה, לא פורסם די בעניין השבויים. והם נשכחו מלב.

בכניסה לבית מישפחת גרוף שני סרטים צהובים. הם תלו את הסרטים אחרי שיוסקה התחיל לכתוב בסוף כל מיכתב – TIE A YELLOW RIBBON – "קישרו סרט צהוב". הם לא ידעו למה הוא מתכוון, עד שהסבירו להם כי המישפט לקוח מתוך שיר אמריקאי נודע. האומר, בתירגום חופשי: "אני בא הביתה, אינני יודע מתי, אני מאוד מתגעגע, אבל אם אתם עדיין רוצים בי, קישרו סרט צהוב מסביב לעץ האלון העתיק..."

השיר הפך לסיסמתם של בני־הערובה האמריקאיים באיראן, וכל אמריקה מלאה בסרטים צהובים עם שובם. מרים וצבי גרוף מקווים שכל מדינת־ישראל תימלא סרטים צהובים. כשישובו השבויים הביתה, ובנם בתוכם.

מצב־רוחם נע בין אופטימיות ופסימיות. יש להם תחושה שהוא יחזור. השאלה היא רק: מתי. ההתקפה על ערפאת, המצב בטריפולי, והידיעה הלא־ודאית כי בנם נמצא בדמשק, גורמים להם בימים אלה רגשות קשים. המערכת המטפלת בהם אינה עוזרת, לדבריהם. את תמיר הם מגדירים כקיר של בטון.

אנחנו יושבים בסלון. המירפסת פתוחה. העציצים פורחים. מעט תמונות פולורואיד של יוסקה שהתקבלו מהצלב האדום. הוא נראה בריא וחייכני. "מעט חיוור," אומרת מרים גרוף. "אחרי הכל, הוא לא רואה את השמש."

שותים קפה במירפסת. בראיון לכתב בי־בי־סי דייוויד ליין, אמר יוסקה שיותר מכל דבר אחר הוא מתגעגע למירפסת. הוא נשמע אינ־טליגנטי מאד, והאנגלית שלו מצויינת. הכתב הביע את התלהבותו והתרשמותו העמוקה מהשבוי הישראלי. בתחילת הראיון הוא סיפר, כי ניסה לגרור אותו לשיחה נגד ממשלת־ישראל, אך לא הצליח. השבוי תירגל את השיחה כך שלא יאמר מילה אחת על הממשלה או על המדינה. הוא מתגעגע למירפסת ולמישפחה. הוא אומר. וכשהוא נשאל מה חסר לו. אמר מישפט אחד: "מעט שמש."

זה מה שחסר ליוסקה גרוף.

ש לי כאב גדול בלב, אנשים הגיעו לאדישות נוראה. לא איכפת להם יותר מהילדים שלנו שנמצאים בשבי, לא מעניין אותם. אני אומרת שאם הכתבה הזו לא תעבור צנזורה, אנחנו נוציא עיתון משלנו ונספר את האמת.

מה שר־הביטחון אומר במוקד שהכל בסדר, איך הכל בסדר? כשהילד עד היום הזה לא רשאי לקבל חבילות ובקושי מקבל מיכתבים.

איך היה לו העוז לשבת שם במוקד ולהגיד לעם ישראל שבעניין השבויים הכל בסדר? ניסיתי לתפוס אותו אחרי השידור. לא הצלחתי. דיברתי עם יעקב אחימאיר, והוא אמר לי: "גברת גרוף, אני לא מעודכן." מה זאת אומרת הוא לא מעודכן? הוא שואל שאלות את שר־הביטחון בלי להיות מעודכן?

קשה לי, קשה לי מאוד. אני ממש מנהלת מילחמה נגד המערכת הצבאית, והמערכת הצבאית מנהלת מילחמה נגדנו. שש המישפחות, שבניהן שבויים אצל ערפאת, מתייחסות אלינו כמו אל הגבנון שלהן. מתוך שש המישפחות רק ארבע מישפחות לא פצו פה ולא ביקשו להוריד את הגיבנת מעל גבן, כלומר להפריד בין הטיפול בשישה לבין הטיפול בשניים שאצל אחמד ג'יבריל: ניסים סאלם ובני, יוסקה גרוף.

ארבע המישפחות האלה אמרו בפירוש: לא איכפת לנו מהשניים שאצל ג'יבריל, תביאו את השישה שלנו!

אני בכלל לא רוצה להיזכר בימים הנוראים של חוסר־הוודאות. עד שלא ראינו את הילדים בטלוויזיה לא ידענו מה קורה, ואני יודעת למה ג'יבריל לא הראה את הילדים, מפני שאנחנו ב־ישראל לא היינו בסדר. הוא ביקש רשימה של שבויים שלו, שיושבים באל־אנצאר, ולא קיבל. רק אחרי שיועצו של קרייסקי, שביקר באל־אנצאר, הביא לו רשימה, הראה את הילדים.

שנה ורבע עברו מאז שיוסקה נשבה. הדברים לא בסדר, לא בדרג הממשלתי ולא בדרג הצבאי. במשך כל

* האלוף משה נתיב, ראש־אכ"א לשעבר.

** עורך־הדין תמיר מונה על־ידי הממשלה לטפל בעניין השבויים.

מרים גרוף, 4 ימים לפני השיחרור:

אני כבר לא חולמת עוד. הולכת ומקישה בעץ. שרק לא יהיו עיכובים, שרק הכל יסתיים בשלום, ואזכה לחבק שוב את יוסקה שלי.

אחרי כל־כך הרבה ימים ולילות ללא שינה, קשה לי להאמין שהסיוט סוף־סוף יסתיים. אבל אני מטיבעי בן־אדם אופטימי, והאמנתי כל השנים הארוכות האלה. אז מה פיתאום שאחדל להאמין כעת!

אני יודעת שהילכי־הרוח ברחוב לא כולם יהיו אוהדים. אני מתארת לעצמי שההחלפה הזו לא תעבור בשתיקה, שיהיו רבים שיתנגדו להחלפת שלושה חיילים ישראליים ב־1100 שבויים ערביים. לכל מי שיתנגד, לכל מי שידבר סרה, יש לי להגיד רק דבר אחד: דמה לעצמך שבנך יושב בשבי אצל ג'יבריל. בכמה ערבים היית מחליף את בנך?

אני מוכנה לכל מיני דיבורים. אני חזקה. כל מה שחשוב לי זה שיוסקה יחזור הביתה. כל מה שחשוב לי זה שלא יפגעו בבני. הוא סבל די. אני מקווה שאנשים יהיו די אצילי־נפש, ויניחו לו ולחבריו לנפשם, יאפשרו להם להתברג מחדש לתוך החיים היומיומיים.

העיתונות עזרה לי מאוד. אני מודה לעיתונות מכל ליבי, ואני מבטיחה שאחרי שיוסקה ישוחרר אנחנו ניתן ראיונות לעיתונים. את לא מתארת לעצמך לאיזה יחס זכינו מצד עיתונאים. לא היה חג או מועד, שלא טילפנו לאחל חג שמח. לא היה שבוע שלא טילפנו לשאול מה נשמע, ואולי אפשר לעזור, ולא לצורך כתבות או מידע, אלא מטעמים אישיים, מתוך יחס אישי.

כעת, כמה ימים לפני החילופין, חלב שלי רועד. שרק הכל יסתיים בשלום! ואני חוזרת ואומרת: אני מסוגלת לשאת כל דיברי־בלע, כל ביקורת, אני חזקה. למדתי לחשל את עצמי. אבל אנא, בבקשה, אל תפגעו בבני!

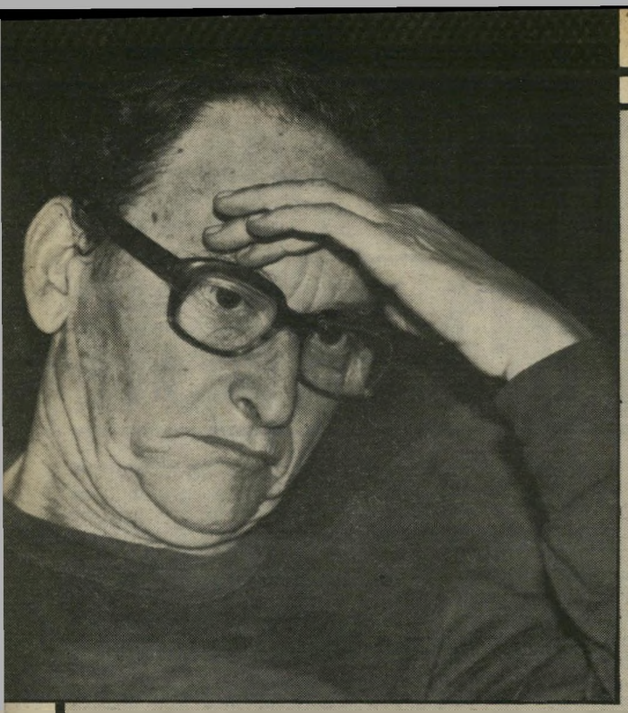
התקופה הזו שיקרו לנו, משכו אותנו באף. בזמן שנתיב• עמד בראש הוועדה עוד סיפקו לנו מדי פעם אינפורמציה אבל מאז ששמואל תמיר החליף אותו•• — אין אינפורמציה: לכי תעמדי לפני קיר של בטון! לא אומרים מה קורה, לא מרגיעים, לא מספרים שום דבר: וזה כואב לי, כי אני מרגישה שהממשלה הגדולה הזו, שכובשת שטחים, לא יכולה לשחרר שמונה שבויים!

ופה, בנושא הזה, לא צריך איש כמו תמיר: פה צריך ראש ערני שיידע ניסים השאירו בשבי? אני לא רוצה בן שיסתובב ממוסד למוסד כל ימי חייו!

לא שומעים לנו. אנחנו, בסך הכל, ההורים. באנו אליהם עם המון הצעות ורעיונות. רציתי לנסוע לז'נבה. תיכננו את זה. יצרנו קשר עם אמהות פלס־טיניות. התראיינתי לעיתון אל־אנבה••. קראתי לכל האמהות ה־פלסטיניות לשתף איתי פעולה לשיח־רור הבנים. אמרתי להן: אני, כאם של שבוי הנמצא בידי אש"ף, קוראת לאמ־הות הפלסטיניות לשתף פעולה ולה־גם לבעיה הקטנה שלנו. רצינו להפגין ביחד עם אמהות פלסטיניות.

סידרנו הכל, הכנו כרטיסים והת־כוונו לנסוע — ארבע אמהות של שבויים. החלטנו שלפני שאנחנו נוס־עות נביא לפני תמיר את התוכנית. כתבתי לו מה שאנחנו עומדות לעשות, והוספתי כי נשמח אם ידריכו אותנו.

הוא לא התייחס למיכתב. ניטרלו אותנו מאינפורמציה, חשבו שאנחו לא רציניות, עד שתפסו שהעסק רציני מאוד.

צבי גרוף לפני שנה וחצי:

ה ימים הראשונים היו קשים. לא אגיד שנפלתי מהרגליים, אבל היה קשה.

מרים לקחה את זה הרבה יותר קשה ממני, וברגע שהיא התמוטטה, צריך היה לתפקד. צריך היה לאושש אותה, לדאוג שיהיה אוכל בבית, שהיא תאכל, להחזיר אותה למציאות.

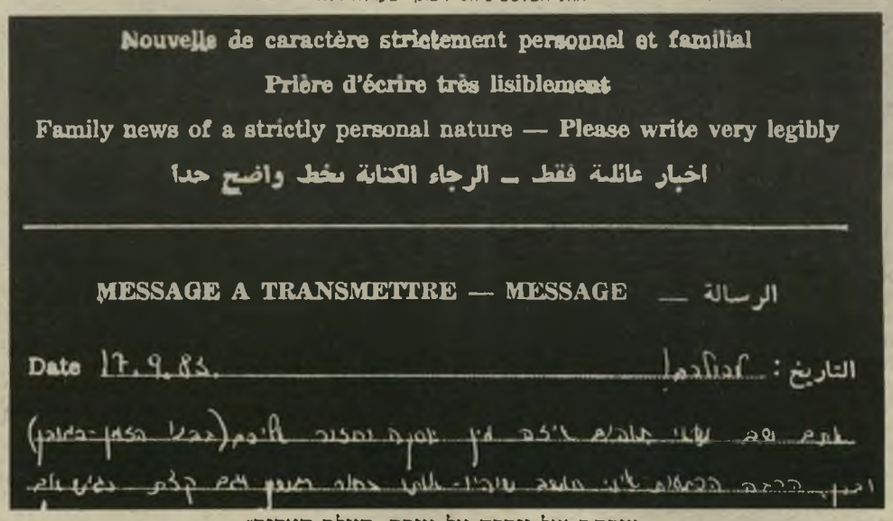
המצב בבית היה קשה. לקחתי חופשה מעבודתי כמנהל־חשבונות ב„צ'מפיון מוטורס". גם הבן שלנו, יובל, עזב את קיבוצו, בית־קמה, קיבוץ של השומר הצעיר, שגם אנחנו היינו חברים בו בעבר. הבן דורון, שעובד כמנהל־הקבלה במלון „סונסטה" באילת, גם הוא נתן כתף כדי להחזיר את החיים בבית למסלולם התקין.

טיפלנו במרים. לאט־לאט היא התאוששה ובהדרגה חזרתי גם אני לעבודה, וזהו.

קשה באמת לתאר היום את הימים של אז בפירטי־פרטים. במשך חודשים לא היתה לנו שום הוכחה ודאית בידיים שיוסקה אומנם חי. מרים לא האמינה אף לרגע שהוא לא בין החיים, אך אני יותר ריאליסט, הייתי זקוק להוכחה.

ההודעה של ג'יבריל, שבאה באיחור רב כל־כך, חיזקה אותי. עד אז היינו בערפל.

היום קשה לי לזכור ולתאר את החיים בבית אז. אבל בעיקרון, אחרי שהיה ברור לנו מעל לכל ספק שהילד חי, חזרנו לתפקד. כמובן שלא באותה יעילות. כאשר אתה נמצא במצוקה מתמשכת, זה חייב להשפיע. בן־אדם הוא רק בן־אדם. הוא לא מברזל.

מיכתב של יוסקה על טופס „הצלב האדום"
שיבעה קילומטרים בכל יום

אז קראו לנו באופן דחוף ואמרו לנו דברים: זה וזה קורה, ואם תיסעו לשם. רק תקלקלו. אמרתי תודה רבה, שרק מפני שאנחנו נוסעות גיליתם לנו מה קורה, מפני שאתם מפחדים שניסע. אבל אני חושבת שהנסיעה לא צריכה להתבטל.

אבל אני לא דון־קישוט, ולא יכולה להילחם בטחנות־רוח. האחרות לא היו די החלטיות, ופחדו שהן תקלקלנה. ואני שואלת: מה כבר אפשר היה לקלקל? שנה ורבע עברו, ומה קרה? כלום! אז ממה יש לפחד?

לא הצלחתי לשכנע, מה גם שה־מערכת פה צילצלה לז'נבה והביאה את האנשים, שעמדו לשתף איתנו פעולה שם, לבטל עבורנו את כל התוכניות, וגם את האירוח בבתי־המלון.

אמרתי למרות הכל: אני נוסעת על חשבוני, שלא יארחו אותי. אבל נש־ברתי, מה אני יכולה לעשות לבד? הרי יש גבול!

רצינו שמישפחות השבויים יסעו לכל מיני ארצות ויעוררו דעת־קהל. הרמטכ"ל אמר לי שהוא היה בעד, אבל היו הרבה אחרים שהתנגדו. החלטנו לצאת לאמצעי־התיקשורת, אבל דב־רים שלנו לא פורסמו. כאשר רציתי לתת ראיון להעולם הזה לפני חצי שנה, נאסר עליי להתראיין, בטענה שזה יותר יוזיק מאשר יועיל. ואני שוא־לת: למה השתיקה הזאת? על אסירי־ציון יכולים להתראיין ועל הילדים שלנו לא? למען אסירי־ציון מותר להפגין, ולמען הילדים שלנו לא? את זה אני לא מסוגלת להבין!

אמרתי לבגין: אתה צריך לצאת ולומר שאנחנו מוכנים בעניין האנושי הזה של שיחרור שבויים לשבת ב־שולחן אחד עם אש"ף. הוא אמר לי: הדברים נאמרו. אמרתי לו: אתה לא אמרת אותם! אתה צריך לעמוד מעל לדבר אתם, שיביו אותם, שלא יתייחס אליהם באדנות.

הם יצרו את הקשר דרך הצלב האדום פעמיים. אז תמיר אומר לי: הם היו קשוחים בדרישות שלהם! מה הוא חושב, שזה יילך צ'יק־צאק? נעלב האדון. אחמד ג'בריל היה קשוח, הוא אומר. מה הוא חשב, שהוא יהיה רד?

„אסרו עליי להתראיין!"

ב כלל, יש לי הרגשה שפירסון־שבויים אין לו אותו הערך המקו־דש שהיה לו פעם. יש לי הרגשה שזר־קו את הילד שלי לכלבים. את יודעת איך זה ישבור את הילד שלי, אם הוא יידע ששיחררו את השישה, ואותו ואת בימת־הכנסת ולהגיד את זה.

הרי הפירסומים בעולם היו שאש"ף רוצה להחליף שבויים, וישראל לא רוצה. מדוע איש לא הכחיש את ה־פירסומים האלה? מדוע לא פורסם שישראל רוצה להחליף את שבוייה?

בסדר, הממשלה לא רוצה לשחרר את הילדים תמורת עצירים שהם רוצחים, כך הם אומרים לי. אני לא מצדיקה את הרוצחים האלה בשום פנים ואופן, אבל אני מבינה שהם לא יכלו אחרת, זוהי המילחמה. אז מה, בגלל המילחמה הזו הם צריכים לשבת באנצאר לנצח? והילדים שלנו צריכים לשבת בשבי לנצח?

„תמיד יש מחר!"

א ני לא רוצה לספר על הגיהינום העובר עלינו. אני חושבת שרק בכותרת־הרצון אני עומדת על הרגליים. ראשית, למען יוסקה שיבוא וימצא הורים שהם בסדר, שמתפקדים. אחרי שהוא יחזור מחכה לנו מי יודע מה. ולמענו, וגם למען מרים, וגם למען צבי, וגם למען שני בנינו האחרים, דורון ויובל, אני לא יכולה להרשות לעצמי אפילו דקה מתחת למיטה. כאשר הודיעו לי שמשחררים את ששת ה־שבויים שבידי פת"ח, הרגשתי מה זה להיות נציב־מלח. כמה דקות לא יכולתי לזוז ממקומי. ומי הודיע לי? מקור פרטי. המערכת הצבאית בכלל לא טרחה להודיע. הייתי צריכה לש־מוע מהאחרים. מה הם חושבים, שאנח־נו לא בני־אנוש, שאין לנו רגשות?

אני משתדלת לתפקד כרגיל, נוס־עת פעמיים בשבוע לאוניברסיטת בר־

(המשך בעמוד 38)

הסרט הצהוב בכניסה לבית
כמו בני־הערובה האמריקאיים באיראן

יוסקה גרוף (למעלה) ונסים סאלם בשער עיתון סורי*
למען אסירי־ציון מותר להפגין – ולמען השבויים?

„אסרו עליי להתראיין!"

ב כלל, יש לי הרגשה שפירסון־שבויים אין לו אותו הערך המקו־דש שהיה לו פעם. יש לי הרגשה שזר־קו את הילד שלי לכלבים. את יודעת איך זה ישבור את הילד שלי, אם הוא יידע ששיחררו את השישה, ואותו ואת

„תמיד יש מחר!"

א ני לא רוצה לספר על הגיהינום העובר עלינו. אני חושבת שרק בכותרת־הרצון אני עומדת על הרגליים. ראשית, למען יוסקה שיבוא וימצא הורים שהם בסדר, שמתפקדים. אחרי שהוא יחזור מחכה לנו מי יודע מה. ולמענו, וגם למען מרים, וגם למען צבי, וגם למען שני בנינו האחרים, דורון ויובל, אני לא יכולה להרשות לעצמי אפילו דקה מתחת למיטה. כאשר הודיעו לי שמשחררים את ששת ה־שבויים שבידי פת"ח, הרגשתי מה זה להיות נציב־מלח. כמה דקות לא יכולתי לזוז ממקומי. ומי הודיע לי? מקור פרטי. המערכת הצבאית בכלל לא טרחה להודיע. הייתי צריכה לש־מוע מהאחרים. מה הם חושבים, שאנח־נו לא בני־אנוש, שאין לנו רגשות?

אני משתדלת לתפקד כרגיל, נוס־עת פעמיים בשבוע לאוניברסיטת בר־

(המשך בעמוד 38)

* אל־שיראע (.המיפרש").
** עיתון ישראלי בשפה הערבית. נסגר בינתיים.

מאות בחרו להישאר בארץ

ב רמאללה התנהל היום בעצלתיים. חלק מן החנויות ורוב המיסעדות היו סגורות ביום השני. מעט אנשים הסתובבו באפס מעשה ברחובות, מעטים עור יותר ישבו בבתי־קפה. אך הסיבה לא היתה בהכרח מאורע שיחרור האסירים, במיסגרת חילופי השבויים — הערבים המוסלמים נמצאים בעיצומו של חודש צום הרמאדאן.

אנשי כוחות־הביטחון ביקשו מישפחות המשוחררים לחכות להם בבתים. הם הודיעו מראש שלא ירשו התקהלויות, ואם יהיו כאלה, הן יפוזרו מייד.

השמועה על חילופי־השבויים הצפויים עשתה לה כנפיים במהירות ברחבי הארץ, למרות שלא היה לה כל פירסום בארץ. רדיו סוריה הודיע כבר לפני שבועיים על המאורע הצפוי, וכך גם הבי־בי־סי ורדיו מונטה־קרלו. לאסירים עצמם בבתי־הכלא בארץ נודע על השיחרור כבר בתחילת החודש, כשהתחילו לאסוף אותם מבתי־הסוהר השונים ברחבי הארץ אל כלא שכם. בני־מישפחותיהם ידעו גם הם על העתיד להתרחש.

כך נודע הדבר גם לקבוצות המתנחלים השונות בגדה־המערבית. ביום הראשון בלילה, כשכבר היה ברור כמעט לחלוטין שהמיבצע יתבצע למחרת היום, התכנסו ראשי המתנחלים להתייעצויות קדחתניות, כדי להחליט איך להגיב ולמחות על שיחרורם של מאות אסירים שהואשמו בפיגועים רבים.

ביום השני בבוקר הם פתחו בסידרה של פעולות־מחאה והפגנה. הראשונה שבהם היתה בכביש שכם־רמאללה. לפי תוכנית השיחרור המורכבת, היו אמורים אוטובוסים של אגד להוביל 400 אסירים מכלא שכם ולפזר אותם ברחבי הגדה. חלק ניכר מן האוטובוסים האלה היו צריכים לעבור בכביש הראשי מרצונם, ולא — יפנו אותם בכוח ויעצרו אותם.

בשלב הזה כבר היה חשש כי המחסום על הכביש יעכב את התוכנית המסובכת לחילופי־השבויים. שביצועה התבצע בכמה ארצות בעת ובעונה אחת. המתנחלים הזדרזו להתפנות מעצמם, ובתוך זמן קצר היה הכביש פתוח שוב לתנועה.

בשלב הזה כבר היה חשש כי המחסום על הכביש יעכב את התוכנית המסובכת לחילופי־השבויים. שביצועה התבצע בכמה ארצות בעת ובעונה אחת. המתנחלים הזדרזו להתפנות מעצמם, ובתוך זמן קצר היה הכביש פתוח שוב לתנועה.

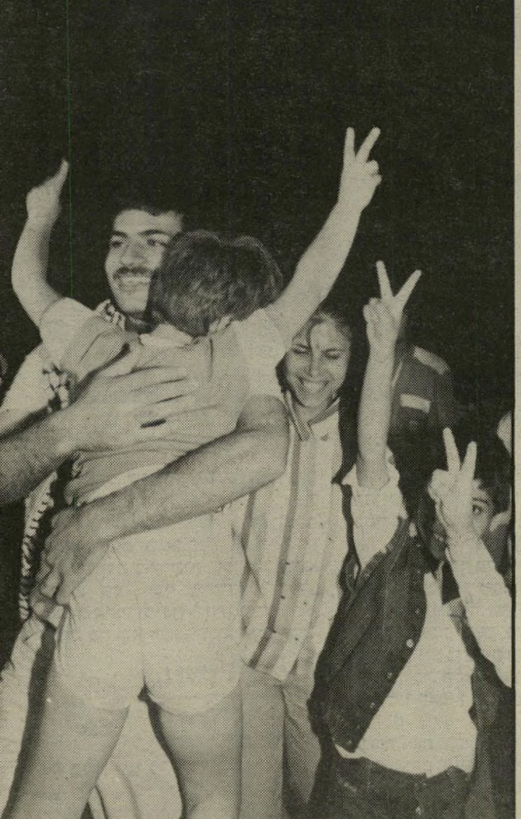

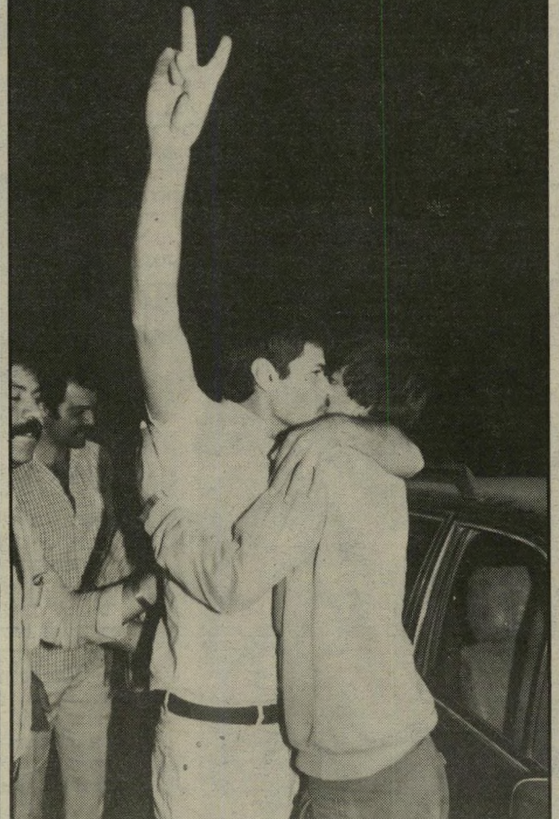
לחוץ לארץ 400 אסירים ביטחוניים ששוחררו במיסגרת חילופי השבויים בחרו לנסוע לחו"ל. בתמונה: על כבש המטוס, כשאזיקי־פלסטיק על ידיהם. מעטים מהם מחייכים, רובם בפנים מביעות דאגה מן העתיד המצפה להם בלוב, לשם טסו עם ביצוע הסכם חילופי־השבויים.

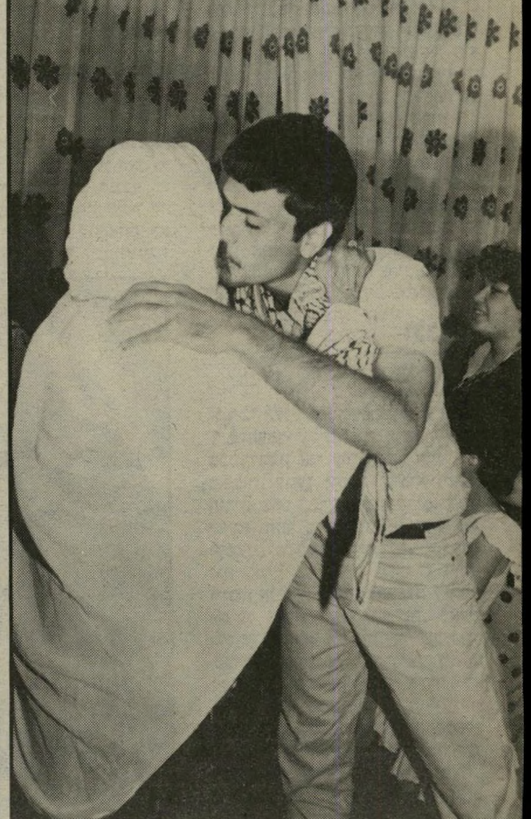

מחאה כמה עשרות מתנחלים מן הגדה־המערבית חסמו ביום חמישי בבוקר את כביש שכם־רמאללה, הציר שעליו היו האוטובוסים עם האסירים אמורים לעבור וניסו לשבש את ביצוע ההסכם.

הם יצאו אל החופש בפנים מודאגות, בצערים איטיים. אולי היה זה הפחד מן העתיד. לא חיכו להם יללות־שמחה

זיאד אבו־עין, שביצע פיגוע בטבריה, שהוסגר על־ידי ארצות־הברית לישראל, שבחר להישאר

בארץ אוטובוסים ישראליים הובילו ארבע מאות אסירים מכלא שכם ופיזרו אותם ברחבי הגדה־המערבית ורצועת־עזה. כמה מהאסירים המשוחררים הושיטו יד מן האוטובוס, כשהם מסמנים באצבעותיהם סימן וי לאות ניצחון. אך גם כאן, רובם של המשוחררים היו שקטים ומודאגים מן העתיד.

זו היתה היריה הראשונה מצד הכוחות הימניים הקיצוניים במדינה. במשך היום התגברו פעולות־המחאה וההכרזות שלהם. מיותר לציין, כי לאיש מבין המוחים לא היה קרובי מישפחה בשבי.

לקראת שעות הערב המוקדמות, כ־שניתן האות בז'נבה, יצאו האוטובוסים מכלא שכם והתחילו לפזר את האסירים. האוטובוס הראשון הגיע לרמאללה באור האחרון של היום השני. הוא היה מלווה בג'יפ של מישמר־הגבול.

בתוך האוטובוס היו — מלבד האסירים עצמם, שהיו כבולים באזיקי־פלסטיק — נציגי הצלב האדום וביתם רישימות שמיות.

האוטובוס עצר בכניסה לאל־בירה. האסירים יצאו ממנו בשקט. לא חיכו להם תושבי־העיר. לא חיכו להם יל־לות־שימחה. גם בני־המישפחות שלהם לא היו במקום לקבל את פניהם. הם יצאו לרחוב הפתוח, אל החופש. בפנים מודאגות, בצעדים איטיים. חלקם הני־פו את ידיהם בסימן וי. אך הנסיון לש־וות למעמד גוון של תהלוכת־ניצחון גווע מייד. הוא פינה את מקומו לאווי־רה רצינית.

גם האוטובוס השני שישיחרר את יושביו בתוך העיר עצמה, לא עורר גלי־שימחה מופגנים. אולי גרמה לכך הציפיה הארוכה לשיחרור. אולי עייפות מן היום הארוך, שהיה מלווה בחוסר־וודאות. אולי היה זה פחד מן העתיד. רק כשהגיעו האסירים לבתי־הם, רק אחרי שהתחבקו והתנשקו עם יקיריהם, יכלו להתחיל לשמוח על השיחרור ועל החופש המחודש.

קריאות לנקמה

ה משוחררים, חלקם הגדול באלה שישבו תקופות ארוכות מאוד בבתי־סוהר בארץ, לא נטו להת־ראיין ולספר. הם הודיעו לכל השואל, בדיפלומטיות מיקצועית, שהם „פוע־לים למען שיחרור הארמות הכבושות שלהם" ולמען קבלת עצמאות לעמם הכבוש.

אחד מתנאי השיחרור שהציג אחמד ג'יבריל היה, שכל אסיר שירצה בזאת, יוכל להישאר בארץ. בסופו של המשא־ומתן, התנאי לא הוחל על כמה אסירים. שישראל סירבה בכל תוקף להשאירם פה (ביניהם גם קוזו אוקמוטו). מי שלא שוחרר בארץ, הוטס ללוב או לסוריה. אולי לכן בחרו כל־כך הרבה מהם להישאר דווקא בארץ. למרות שכאן הם יהיו מוגבלים בתנועותיהם. למרות שכאן יהיו, קרוב לוודאי, תחת מעקב מתמיד, למרות ששמותיהם ידועים לכוחות־הביטחון — הם ידעו שאם ייצאו לחוץ־לארץ, לא יוכלו לעולם לחזור לבתיהם.

הפחד שנשקף מעיני רבים מהם כאשר עשו את הצעדים הראשונים בחופש, קיבל ביסוס כשהידיעה על השיחרור פורסמה רישמית, וביחד איתה פורסמו תגובות־מחאה נזעמות של אנשי הימין הקיצוני. ככר עתה ברור — אחרי שהמתנחלים דרשו לפרסם את תמונותיהם ושמותיהם של המשוחררים — כי חייהם נתונים בסכנה, וכי הם יהוו יעד להתקפות פיסיות מצד אירגוני טרור יהודיים.

לא ברור אם כוחות־הביטחון בישט־חים יוכלו למנוע מעשי נקמה בהם. די ברור, כי ברגע שתיירה לעברם היריה הראשונה, היא תהווה אות־פתיחה לסידרת מעשי־טרור זוועתיים מצד אנשי אירגונו של אחמד ג'יבריל. **ענת סרגוסטי** ■

בית ברמאללה אוטובוסים של אגד הובילו את האסי־רים למקומות מגוריהם ושיחררו אותם ברחוב. הם לבשו בגדים חדשים, שניתנו להם על־ידי הצלב האדום.

לאה צמל עורכת־הדין הירושלמית, באה בשעות אחר־הצה־ריים לרמאללה, כדי לפגוש את לקוחותיה, ששוח־ררו מבית הכלא, ולדאוג לאחד מהם, שאין לו בני מישפחה בארץ.

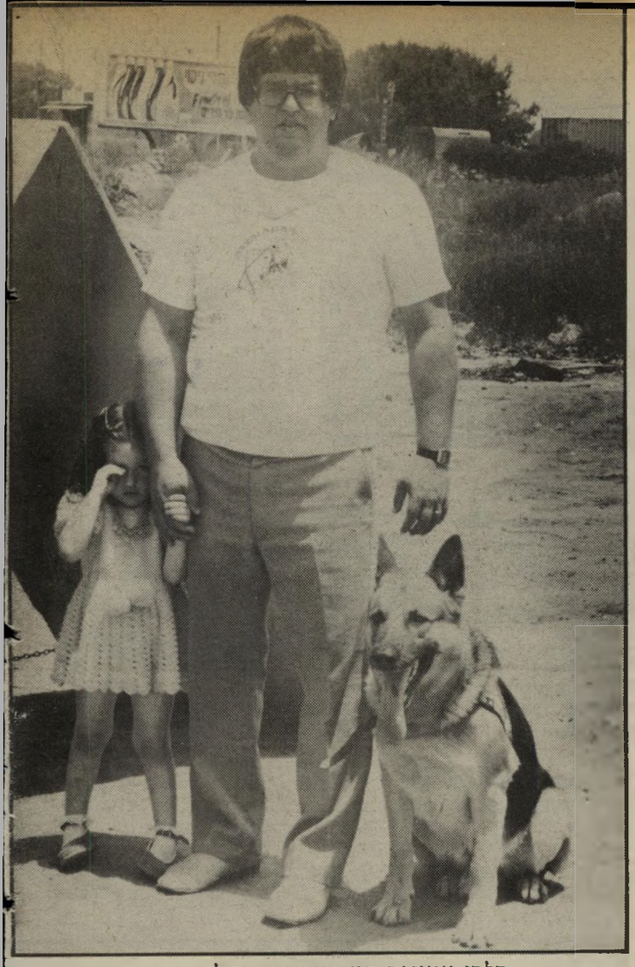

מבט מודאג אסיר משוחרר, שירד זה עתה מן האוטובוס, מודאג מן הצפוי לו בגדה־המערבית. האסירים הלכו אומנם הביתה, אבל העתיד אינו נראה להם ורוד ומלא חירות.

בארץ, מתחבק עם אמו ואחיו, מרים את אחד הילדים, מתייחד עם בני מישפחתו ומתנשק עם אשתו

כלבן אטינגר בין סער ובתו אלית
הכלב קודם לאשה

(המשך מעמוד 6)

שיש בו שקרים, צריך להצ׳יגם ככאלה. במקום שיש בו טעויות, יש לסותרם.״

קובע שמגר: ״קביעת סייגים והבחנות בין האזרחים, אשר לחלקם מקנים זכויות ולחלקם לא, סותרת את האמת המונחת ביסודן של החרויות, ויש בה... אותה הסתירה הפנימית המתלווה למעשיו של מי שמטיף נגד הדמוקרטיה, תוך שימוש בזכויות שאותן הוא מקנה.״

שמגר, יליד־גרמניה, מוותיקי אצ״ל, גם הפריך טענה שגורה: כאילו נפלה רפובליקת־ויימאר הגרמנית מפני שנתנה לנאצים להשתתף בבחירות. בגרמניה נאסרו בימי ויימאר יותר מ־30 מיפלגות (וביניהן, במשך זמן־מה, גם פלוגת־הסער של המיפלגה הנאצית) וזה לא עזר. היו סיבות אחרות לנפילת הרפובליקה.

שמגר מזהיר. פירסום פסק־הדין דווקא בשעה זו יש לו חשיבות מיוחדת, בגלל קונייה שנרקמה על־ידי המערך והליכוד, תוך הסכמה בחצי־פה של מפ״ם ור״ץ. באיצטלה של מילחמה במיאר כהנא, הובאה לכנסת הצעת־חוק שמטרתה האמיתית היא לשלול את זכות הרשימה המתקדמת להשתתף בבחירות. לשם כך הוכנסו לחוק סעיפים מעורפלים, המאפשרים לועדת־הבחירות לפסול רשימה ״המשמשת מסווה״ לפעולות בלתי־חוקיות וכדומה.

קובע השופט שמגר, באזהרה כמעט־גלויה לכנסת: ״חקיקה המגבילה את זכות ההשתתפות בבחירות של רשימה המבקשת לפגוע בעצם קיומה של המדינה איננה מעלה בעיות מיוחדות. אולם ככל שמתרחב (הדגשה במקור) המעגל של סוגי הגופים אשר מהם רוצים למנוע מראש את ההשתתפות בתהליך הבחירות, גדלה גם ההשלכה של החקיקה האמורה על המשך קיומן והגשמתן של תפיסות־היסוד הדמוקרטיות שלנו.

״...בית־המישפט לא יסיג, כמובן, את גבולו של המחוקק, אולם ראוי שנשוב ונדגיש את הזהירות המתחייבת בכגון דא, כדי שהחקיקה, אם יוחלט עליה, לא תיצור תפנית שאין אנו מתכוונים אליה.״

במלים חריפות עוד יותר הזהיר את הכנסת השופט אהרון ברק: אל לה לחוקק חוק שיחתור תחת המישטר הדמוקרטי באיצטלה של הגנה עליו.

פרקליטים זיכרוני ופלדמן בבית־המישפט העליון
הדמוקרטיה חשובה מהסלידה

חיות

אדם נמרד לפי כלבו

על האנס להיזהר: כלבי־ההצלה מוכנים לטפל בו

לאנס הפרטי של צפון תל־אביב כדאי להיזהר. כי מולו מתייצבים עכשיו 400 כלבים, המוכנים בכל עת לזינוק — גם אם יהיו עסוקים באותה עת באירוע המתוכנן כעת.

באחד ביוני תתקיים בבלומפילד הכלביאדה. מארגני המופע מבטיחים מופע מהמם, בהשתתפות 100 כלבים, שיגלו סמים וחומרי־נפץ, יתחרו במעבר מיכשולים ויצנחו ממסוקים כדי להציל אנשים מבית בוער. כל ימים וסקרו את השטחים שהמישטרה אמרה שצריך לסקור. נאווה אלימלך לא נמצאה. ״אולם גם כאשר אין מוצאים מאומה,״ אומר איתן אטינגר, ״חוסכים זמן יקר. בעזרת כלב אפשר לדעת בוודאות, תוך זמן קצר מאוד, שהשטח הזה ריק, ולא ימצאו בו דבר.״

בעת אסון־צור השני טילפנו מהצבא לביתו של איתן, ואמרו לו להביא עוד מישהו ואת הכלבים, ולעלות לשטח כדי לחפש פצועים וגוויות. תוך זמן קצר מאוד מצאו הכלבים שבע גוויות של חיילים ועזרו בחילוצן. אחרי הג׳וב הזה הבינו שילטונות־הצבא את חשיבות העניין, והם החליטו להקים יחידה צבאית ממש, מגרעין של חברי־החוג. היחידה מסונפת היום ליחידת הצלה ארצית, הפועלת בעורף ונקראת למשימות.

אחרי היעלמה של הדס קדמי גייס אותם הצבא ל־10 ימים והכלבים היו חוד החנית של החיפושים. מאחר והשטח, שניתן להם, לא היה השטח הנכון, לא מצאו הכלבים את הדס. אבל כדי שלא לחזור ברגליים ריקות. הם תפסו שלושה סוחרי־סמים רוצחה של הדס עדיין מתהלך חופשי. והחקירה עדיין לא הסתיימה.

כלב, אשה וילדים. לחוג כלבי־ההצלה שייכים היום 400, אבל רק לכ־10 מהם יש תעודה של כלבי־הצלה. כדי לזכות בתעודה כזאת צריכים לעבוד קשה מאוד: שעה־שעתיים של אימונים בכל יום, במשך שלוש שנים ושבע בחינות קשות מאוד לכלב. ״כדי להיות בעל כלב־הצלה מעולה ובעל־תואר, דרושה לאדם אשה טובה ומבינה בבית,״ אומר איתן. ״אשה שתבין שהעסק הזה הוא שיגעון, ולא תחביבון, ושלא תתלונן כשהבעל מקדיש יותר זמן לכלב מאשר לאשתו ולילדיו.״

רעיון הכלביאדה נועד להעלות את המודעות של הכלבים, ושל מה שהם יכולים לעשות למען האדם ולהצלת חייו. לקראת האירוע באיצטדיון הם היו עסוקים מאוד, אבל אם האנס התל־אביבי יפעל שוב, ייצאו לרחובות העיר הגדולה 400 כלבים ובעליהם, ויראו לאנס מי הבוס פה.

בין המשוגעים לדבר יש עורכי־דין, מהנדסים, רופאים, פועלים, פקידים. ״אבל אצלנו,״ אומר איתן, ״האדם נמדד רק לפי כלבו.״

ההכנסות יהיו קודש ליחידת כלבי־ההצלה בישראל.

ג׳וב צבאי. ב־1980 הוקם החוג הישראלי לכלבי־הגנה־והצלה על־ידי שישה משוגעים לדבר שהם. כמובן, בעלי־כלבים. יוזם הרעיון, והרוח החיה מאחורי ההתארגנות, הוא איתן אטינגר, נהג משאית מרמת־חן. איתן, שהוא מאמן־כלבים מוסמך, וכמה מחבריו, החליטו לתרום מהידע שלהם ו־מכושרם של הכלבים שלהם לטובת הציבור.

הם פנו למישטרת־ישראל והציעו את עזרתם. הפניה הראשונה לא איחרה לבוא. כשנעלמה הילדה נאווה אלימלך, פנתה המישטרה לחוג וביקשה לשלוח אנשים וכלבים. 24 בעלי כלבים וכלביהם סיירו במשך שמונה

הגיעו!!! הגיעו!!!

מחזיקול

מחזיק מפתחות שאינו אובד לעולם שרוק – ותיענה

מחיר היחידה: 22,500.–
(כולל מע״מ והוצאות משלוח)

יבואן: ליגד – מוצרי שי בע״מ

שווק ישיר:
הדים – יבוא ומסחר,
מזא״ה 75, ת״א, 65789
טל: 03־611469 (א–ה 9:00–15:00)

המלאי מוגבל

לכבוד
הדים – יבוא ומסחר
ת.ד. 22152, ת״א 61221
מצ״ב צ׳ק ע״ס. . . . . עבור . . . . . מחזיקולים.
שם: . . . . . כתובת: . . . . . .

מתיחת פנים ללא ניתוח
בעזרת תרגילי התעמלות – יוגה לשרירי הפנים
טלפון בבית – 03־479777

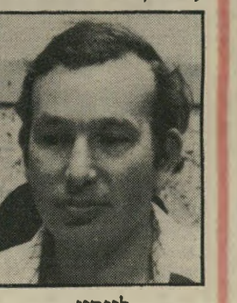
שולה
השתלת ציפורניים מלאכותיות בשיטה אמריקאית — בידיים וגם ברגליים וכן השתלת ריסים.
תל־אביב, המלך ג׳ורג׳ 89
טל. 284919—295318

הילדים של ירון

השבוע היתה לי חוויה בלתי־נשכחת. אולי גם לך — אם הזדמן לך לצפות בתוכניתו של ירון לונדון, סוף ציטוט. לונדון ריאיין חמישה ילדים, שתי בנות ושלושה בנים, כולם בכני 10 עד 12. אחד מהם היה ממוצא תימני, האחרים ממוצא אירופי.

הילדים האלה דיברו עברית, כפי שכמעט אף חבר־כנסת אחד אינו מכיר אותה. עברית צחה, עשירה, מדוייקת להפליא — ולא כהצטעצעות, אלא כשפת־דיבור חיה. (כמה חבל שכמעט כולם אמרו „בגלל ש...", ואחת אף אמרה „יש לי אותם". אך חוץ מזה היתה שפתם מושלמת.)

הם דיברו על סיפרות, כפי שרק מבקרים מעטים יכולים לדבר עליה. בן 10 ניתח את טארטיף של מולייר, וחשף בליי־רחם את

לונדון

חולשותיו של המחזאי הדגול. הוא גם תיקן בעוונה רבה פרט היסטורי בדיברי לונדון. הילדים ניתחו רמזיות סיפרותיות שונות, כתבונה ובכושר־אבחנה. ישבתי מול המירקע פעור־פה.

ואולי מדהים ביותר: ילדים אלה לא נלקטו דווקא מבתי־ספר למחוננים. הם גם לא היו מוגבלים מבחינה גופנית. מרב־ריהם הסתבר שרובם מצטיינים בספורט וחיים ככל הילדים. רובם בילו זמן־מה בחוץ־לארץ ולמדו גם שם. ברור כי ההורים השקיעו בהם הרבה, וכי גדלו בבתים של ספרים.

השידור הזה החזיר לי את האמונה בעתידה של מדינת־ישראל. אם יש ילדים כאלה — ולא חשוב כלל מה האחוז שלהם באוכלוסיית־הילדים הכללית — הרי יש תיקווה גדולה למדינה הזאת, לתרבותה ולשפה העברית. רואי־השחורות, שנדמה להם כי הקרב כבר נגמר, וכי בוחות השחור והבערות ניצחו, אינם יודעים מה הם שחים. הקרב על דמות המדינה נמשך, והוא יימשך גם בדור הבא.

הרב יהודה לב מיימון אמר פעם שבגולה היינו עם־הספר, וכאן הפכנו לעם־הארץ. הילדים הוכיחו שעם־הארץ יכול להיות גם עם־הספר.

על כך אני מודה להם. וגם לירון לונדון, שאירח אותם בצורה מכובדת ותרבותית. ולכל מי שהביא את הילדים אל המירקע. הם הכניסו קרן־אור לחיי.

עניין של מיבטא

כאשר שמעתי כי אליעזר שינער מת, עלתה בזיכרוני אפיזודה קטנה, בשולי ההיסטוריה.

במארס 1952 נפתח בהולנד המשא־ומתן בין גרמניה וישראל על השילומים. זה היה שבע שנים בלבד אחרי תום השואה. הזיכרונות היו טריים וגוראים. ישראל הצהירה כי אינה מרברת על התפייסות, חלילה, אלא רק על החזרת חלק מן הגזילה.

אליעזר שינער, ששמו הקודם היה פליקס שניבאלג (ובשם זה היכרתי אותו בנעוריי, כאשר היה לקוח של עורך־הדין אצלו עבדתי) היה סגן ראש המישלחת הישראלית.

את האפיזודה סיפר לי שינער עצמו, כאשר לקח אותי פעם במכונית־השרד של המישלחת הישראלית מקלן לבון. אחר־כך גם רשם אותה בספר שהוקדש למשא־ומתן, כלהלן:

„שפת המשא־ומתן היתה בימים הראשונים אנגלית. סגן יו"ר המישלחת הגרמנית היה אוטו קיסטר מן העיר שטוטגארט. ביום השני של המשא־ומתן דחף קיסטר לעברי פתק, שבו היה רשום: ‚נדמה לי שאני שומע באנגלית שלך מיבטא שוואבי. האם אני צודק?'

„בקיצור, הסתבר שקיסטר צדק. אני נולדתי בשטוטגארט (בירת חבל שוואביה בדרום־גרמניה, שתושביו דוברים גרמנית במיבטא מיוחד מאוד). שם הלכתי לבית־הספר. אבל יותר מזה, הסתבר שביקרנו שנינו באותה גימנסיה, ולמרות שהוא היה צעיר ממני בשנה ביקרנו באותן הכיתות, והיו לנו אותם המורים. כעבור כמה ימים כתבנו ביחד מיכתב לאחד המורים שלנו, שעוד היה בחיים, ושאותו הערכנו מאוד."

בעל־פה סיפר לי שינער מה קרה אחרי אותו פתק. כשהסתבר כי לא זה בלבד ששני האנשים יודעים גרמנית, אלא שהם גם מדברים גרמנית באותו המיבטא ונגדלו באותה העיר, היה זה מגוחך להמשיך ולדבר אנגלית. הם התחילו לדבר ביניהם גרמנית, וכך גם משתתפים אחרים במשא־ומתן. המחיצות הנוקשות נפלו, התחילו דיונים מעשיים, ולבסוף הושג ההסכם.

האפיזודה עניינה אותי מפני שלי קרה דבר דומה. עליתי עם מישפחתי לארץ כשהייתי בן 10. כעבור 25 שנים היכרתי את רודולף אוגשטיין, עורך השבועון דר שפיגל. שהושווה הרבה פעמים להעולם הזה (ולהיפך). ואז הסתבר כי למדנו יחד בכיתה אחת כשהיינו בני 9, ואף היינו אז ידידים.

אך האפיזודה ריתקה אותי גם מבחינה אחרת. היא מלמדת מה קורה כשיש משא־ומתן. יש לכך דינאמיקה משל עצמה. כאשר אנשים נפגשים, גם כאשר הם אויבים, נקשרים קשרים. מתגלות סימפאטיות ואנטיפאטיות. פה ושם עוברים הדברים לפסים אישיים, פיתאום נוצרת ידידות.

ואם זה קרה בין גרמנים ויהודים, שבע שנים אחרי שהגרמנים רצחו שישה מיליונים, כאשר כל הפצעים היו עדיין פעורים — קל לתאר מה יקרה אם ייפתח משא־ומתן בין אוייבים אחרים, שהמילחמה ביניהם היתה פחות זוועתית ללא כל השוואה.

איך לעשות זאת

שינער המנוח ונחום גולדמן, גם זיכרונו לברכה, עזרו לי בשעתו להבין את פרשת המשא־ומתן על השילומים — פרק היסטורי שלא זכה מעולם בתשומת־הלב הראויה. לדעתי, טמון בה

אחד השיעורים החשובים ביותר של המאה ה־20 לגבי חיסול סיכסוכים והשגת שלום. בשעתו כתבתי על כך הרבה.

גרמניה היתה זקוקה לשלום עם ישראל. זה היה צורך מוסרי ורוחני. אבל זה היה גם צורך מדיני מעשי ביותר.

קהיליית־הברית של גרמניה (זהו התרגום הנכון של שמה) רצתה לחזור אל משפחת־העמים. היא רצתה להתקבל במערב, ובמיוחד בארצות־הברית, כמדינה לגיטימית. זה היה בלתי־אפשרי בלי אישור העם היהודי. ומאחר שישראל הוכרה כמדינה יהודית, היתה גרמניה זקוקה לחותמת־כשרות ישראלית.

קונראד אדנאוור הזקן, מנהיגה ואדריכלה של גרמניה המערבית החדשה, הבין זאת היטב. אינני חושב שגישתו היתה ציניות. ציניקנים עושים פוליטיקה קטנה. אין הם עושים היסטוריה.

אילו היה אדנאוור טיפש, כמו כמה וכמה ממנהיגינו, היה קם או ומכריז: „אני מוכן להיכנס למשא־ומתן עם ישראל, בלי תנאים מוקדמים. אני מחכה לשיחת־טלפון מבן־גוריון!"

מובן ששום מדינאי בישראל, ובוודאי לא דויד בן־גוריון, לא היה יכול להגיב על הכרזה כזאת. אילו עשה כן, היה נסקל על־ידי הציבור הישראלי בהתקפה לאומית של חמת־זעם.

אדנאוור היה מדינאי גדול. לכן התנהלו הדברים אחרת.

כדי לקצר את הסיפור, אפשר לחלקו לשישה שלבים. הראשון: מגעים סודיים ובלתי־רישמיים. אנשי־ציבור ישראליים הוזמנו בשקט לגרמניה. אישים שונים, ובראשם נחום גולדמן, יצרו בסתר יחסים עם מנהיגי בון. לשם כך היה דרוש אז אומץ־לב רב מאוד.

השני: במהלך המגעים העקיפים הודיע אדנאוור לממשלת־ישראל מה הוא מוכן לתת, ובאיזו צורה. ממשלת־ישראל (קרי: דויד בן־גוריון ומשה שרת) הודיעו לגרמנים בעקיפין שהתנאים מקובלים עליהם. למעשה, סוכם ההסכם בקווים כלליים כבר בשלב זה, מבלי שאיש בעולם שמע על כך, ומבלי שאיש בישראל אף העלה על דעתו שדבר כזה אפשרי.

השלישי: אדנאוור נשא נאום היסטורי בפרלמנט הגרמני. לא היה ברבריו אף רמז שהתקיים מגע כלשהו בין הצדדים. הוא פנה אל העם היהודי, היכה על חטא, הודה ב„פשעים שאי־אפשר לתארם" שבוצעו כלפי היהודים „בשם העם הגרמני", אמר שאת זוועות השואה אי־אפשר לתקן, אך שהוא מציע לתקן לפחות את העוול הכלכלי שנעשה.

הרביעי: אחרי שהאווירה הוכשרה בצורה זו, התייצבה ממשלת־ישראל לפני הציבור הנרהם, והציעה להיכנס למשא־ומתן על „החזרת הגזילה". משה שרת הבטיח ש„לעולם" לא תהיה התפייסות בין גרמניה וישראל. היו מהומות, מנחם בגין ניסה להסתער על הכנסת, אנשים נפצעו ונעצרו בירושלים. אך רוב הציבור קיבל את נימוקי הממשלה.

החמישי: רק אז התחיל המשא־ומתן הרישמי — על אדמה נייטראלית ובשפה נייטראלית. שינער וחבריו עברו לפסים מעשיים ולנציגים הגרמניים היו הוראות ברורות להגיע להסכם רישמי על־פי מה שכבר סוכם קודם לכן בחשאי. כך נחתם החוזה, שהעניק לישראל סכום־עתק (לפי מושגי הימים ההם), ולהמוני יהודים מיסכנים בארץ פיצויים אישיים שהרימו אותם מאשפתות.

השישי: חלק גדול מן השילומים הגיע לישראל בצורת מכונות וסחורות גרמניות. היה צורך להדריך עובדים ישראליים לתפעל מכונות אלה. תחילה נסעו ישראלים לגרמניה כדי ללמוד. אחר־כך החלו מומחים גרמניים לבוא לישראל כדי להתקין ולהדריך. באו סרטים „שווייצים" רוברי־גרמנית, אחר־כך סרטים „אוסטריים", אחר־כך סרטים גרמניים. הציבור התרגל.

שינער

במהירות מדהימה, עשר שנים בלבד אחרי תום השואה, כבר היו יחסים כמעט־מלאים בין גרמניה וישראל. המיבצע של אדנאוור (ואולי יש לומר: אדנאוור־בן־גוריון) נחל הצלחה מזהירה.

הצעתי אז לממשלת־ישראל לאמץ לעצמה טכניקה זו, כדי להשיג שלום עם הערבים. כלומר: לחפש תחילה מגעים סודיים, וגם עקיפים, עם מנהיגי הערבים בכלל, והפלסטינים בפרט. אחר־כך להגיע עימם להסכם סודי על פיתרון בעיית־הפליטים, תשלום שילומים לפליטים שלא יחזרו, פיתרון הבעיה הפלסטינית, וכו'. לפנות לאחר מכן אל עמי־ערב בנאום דרמאתי, להכיר בעוול שנעשה להם בתום־לב. להציע להם התפייסות. להיכנס אז למשא־ומתן רישמי כדי לנסח חוזה־שלום. הייתי בטוח כי תוך שנתיים־שלוש אפשר להגיע בדרך זו לנורמליזציה שלמה.

הצעתי אז גם להקים מיניסטריון מיוחד למטרה זו, ולהעמיד בראשו, כשר בכיר בממשלה, את נחום גולדמן, שרכש את הנסיון הזה. גם פליקס שינער יכול היה להשתבץ במישרד כזה בתפקיד בכיר, לצד דוברי־הערבית ויודעי־המיזרח.

כתבתי את הדברים בסוף 1953, שנה אחרי חתימת הסכם השילומים. זה היה לפני 32 שנים, שש מילחמות והרבה אלפי הרוגים משני הצדדים.

האיש הבלתי־נראה

הסידרה יהלום הכתר (הדומה להפליא לסרט המעבר להודו), מתארת את הודו בימי השילטון הקולוניאלי הבריטי. גיבורה הוא הודי צעיר, ששמו הארי קומאר (השחקן ארט מליב). קומאר גדל בבריטניה מילדותו. בעיני עצמו, הפך אנגלי לכל דבר, מלבד צבע עורו. הוא גם התחבר בבריטניה עם נער אנגלי.

כעבור הרבה שנים, אחרי שחזר להודו, הוא נתקל במיקרה בחברו הבריטי. האנגלי מסתכל בו ואינו מכיר אותו. הוא פשוט אינו רואה אותו. שליט אנגלי בהודו אינו רואה נייטיב הודי.

„הפכתי בלתי־נראה" זועק הצעיר ההודי.

כזהו המצב בכל מישטר קולוניאלי.

לפני כמה ימים עליתי במדרגות ביתי (המעלית היתה שוב מקולקלת). לקראתי ירד צעיר ערבי, שעשה עבודה כלשהי על הגג. בירכתי אותו לשלום. הוא לא הגיב. כאילו לא שמע. בוודאי חשב שאני מדבר אל מישהו אחר, מאחוריו. הוא פשוט לא העלה על דעתו שאני, ישראלי יהודי בתל־אביב, אתייחס אליו כהתייחס אדם אל רעהו.

כל אחד מאיתנו נתקל מדי יום בעשרות ערבים בלתי־נראים. יש רבבות כאלה בכל עריינו. פועלים באתרי־הבניה. עובדים הממתינים בפינות הרחובות לרכב, שיחזירם לעזה אחרי יום־העבודה. מנקי־רחובות האוספים את האשפה. מלצרים ומדיחי־כלים במיטבחי המיסעדות.

הם חולפים על פנינו, ואנחנו איננו רואים אותם. הם בלתי־נראים. מלבד מנהל־העבודה או השוטר, איש אינו מתייחס אליהם, איש אינו מדבר איתם. איש אינו מברך אותם לשלום.

אך האנשים האלה אינם רק בלתי־נראים. הם רואים־זאינם־נראים. הם מרגישים.

לא ראיתי את הסידרה כאשר הוקרנה בטלוויזיה הירדנית, ועל כן איני יודע מה סופה. האם ההודי הצעיר, הבלתי־נראה, הופך בסוף ללוחם־שיחרור? האם העלבון המתמיד, היומיומי, הופך אותו לשונא הבריטים, אף שחש עצמו תחילה כאחד מהם?

איני יודע עדיין. איני יודע גם איך תסתיים הסידרה ששמה מדינת־ישראל בלב העולם הערבי. בשני המיקרים אני מקווה להאפי־אנד. אך בינתיים נזרע מדי יום זרע השינאה ברחובותינו.

בן־גוריון ואדנאוור

אנשים

שפת־אימו של אברהם שפירא, החינגה הקטנה של משה שחל ובתו היפהפיה של אריאל ויינשטיין

■ ח"כ **אברהם שפירא** סיפר השבוע לידידים, כיצד רכש את ליבו של תעשיין גרמני חשוב, שעימו ניהל משא־ומתן לפני שנים. הישיבה נקבעה בערב התישעה באב, ובאמצע שגדל ברומניה. גם עם אשתו, בת מישפחה וינאית, מצאצאי החת"ם סופר, הוא דובר גר־מנית.

■ כאשר תמהו הידידים כיצד הוא קורא את התפריט של אמר, **שאריאל שרון** הוא פושע, וסיפר כי בתו השניה, **שרון**, החליטה לשנות את שמה לשרונה. בתו הבכורה, **סמדר**, יפהפיה נודעת, נמצאת עתה בחו"ל ועובדת כדוגמנית של שבועון־האופנה רב־היוקרה וו.ג.

■ אחרי העידן שבו דובר השכם והערב **שמנחם בגין** "קורא הרבה, מתברח, מדבר לעניין..." הגיע עידן חדש. כעת מספרים שהוא עשוי לחזור לפוליטיקה וניחן בזיכרון מופ־לא. לפני שבועיים זכה שר־המדע־והפיתוח **גידעון פת** לבקר בביתו הסגור והמסוגר של בגין. במהלך השיחה התעניין בגין בשלומה של "מישפחת מיזרחי מבאר־שבע". פת התאמץ להיזכר במי המדובר. "ואת עם ארבעת הילדים..." ריענן בגין את זיכרונו של פת.

■ השבוע, בתום אחת מישי־בות־הכנסת, נחת **אליעזר שוסטק** נזיתה רכה וממושכת ליד חברי־הכנסת **חיים קופמן**, ולא הירפה ממנו. מה רצה שוסטק מקופמן? השנה, הסתבר, היא שנת הולדתו ה־850 של הרמב"ם. מה לקופמן ולרמב"ם? דודו של קופמן, הרב **שמואל כהן**, פירש את כתבי הרמב"ם. הדוד, אגב, הוציא גם את המילון האנגלי־עברי הראשון בארץ. שוסטק חפץ ביציאתו לאור של הפירוש המפורסם. בינתיים יצאו לאור רק כרך וחצי. הבעיה המעכבת את המשך המיפעל הזה היא כספית. שוסטק, כמובן, היה חפץ שקופמן יממן את בקשתו הקטנה. קופמן מעדיף דווקא את **יצחק רפאל**, איש המפד"ל, כ"ספונסור" של המיבצע.

■ הבחירות להסתדרות חל־פו. הפוליטיקאים, שוב בדרכם לחו"ל. הנוסע התורן הוא חבר־הכנסת הסימפטי והצנוע **מיכה חריש**. היעד הוא פילדלפיה, והמשימה — מסע־הרצאות במיסגרת הבונדס.

■ **אמנון ברזילי**, מי שהיה כתב הארץ לענייני מיפלגות, שמונה לאחרונה לתפקיד יועץ בשגרירות האמריקאית בתל־אביב, הופתע מגילויי הקנאה אחרי הפירסום על מינויו ומהה־משכורתו החדשה. סיפר השבוע ברזילי בכנסת, שאומנם הגיע לשם ברכב המהודר של השג־רירות, אולם כשהוא מחזיר אותו לחניון־השגרירות הוא נכנס לריכבו הפרטי — מכונית משנת־ייצור 1971.

גבי לסרי כדורגלן הפועל תל־אביב, הצטלם בפתיחה של בית־קפה בטיילת של תל־אביב, עם נערה בשם איריס פרג'ון, שהיא אוהדת של קבוצתו. איריס בת ה־21, שגובהה 1.76 מטר, עובדת כדוגמנית־בית של חברת־אופנה גדולה.

אמר שפירא לאיש־העסקים ה־גרמני: אני צריך עכשיו להפסיק בריון עד מחר ב־3 אחרי־הצהריים, ואני צריך גם לנעול נעלי־התעמלות. התעשיין הורה מייד להביא זוג נעלי־ גומי, אך תמה לפשר העניין. "אנחנו אב־לים על בית־המיקדש שלנו שנשרף," הסביר לו שפירא. הת־עשיין התרשם עד כדי כך, שדחה מסע־עסקים חשוב כדי להמשיך בדיונים למחרת היום. למחרת, ב־3 אחרי־הצהריים נפגשו השנ־יים שוב והמשיכו במשא־ומתן, ואז תמה הגרמני מדוע אין שפירא נועל שוב את נעליו הרגילות. שפירא הסביר לו שמותר לנהל עסקים החל משעה 3, אך לנעול נעליים רק בשעה 8. "אומה שדבקה כך במסורת שלה אינה ניתנת להריסה," אמר הגרמני, לדיברי שפירא.

■ אגב, שפירא דובר גרמנית שוטפת, בלי מיבטא זר, נוסף על כמה וכמה שפות אחרות. מסתבר, כי גרמנית היא שפת־אמו, אף מיסעדה באור העמום של נרות, הסביר שפירא, כי הוא רגיל לקרוא לאור הירח. הוא למד זאת בנעוריו, בעיירה רומנית, בראי־שית מילחמת־העולם השניה, כאשר רומניה היתה כבר בעלת־ברית של הנאצים. הצעירים היו לומדים גמרא בבית־הכנסת לאור הירח, כדי שהפאשיסטים לא ירגישו בנוכחות היהודים בבית־הכנסת.

■ שפירא גם הכחיש נמ־רצות שחבריו והוא יצאו מאולם המליאה של הכנסת מפני שלא רצו לשיר את התיקווה. לדבריו, אסור ליהודי חרדי לשמוע זימרה מפי נשים, בעוד שמותר לו לדבר עם נשים. באותה הזדמנות היתה בכנסת מקהלה, שכללה בנות.

■ חבר הנהלת־חרות **אנר־רי קילצ'ינסקי**, שהתנחל פעם בשגרירות הגרמנית לאות מח־אה, שינה את דעתה מאוד. בקבלת־פנים בשגרירות הגרמ־נית, שבה היה אורח מכובד (ראה מדור ליולות ישראל).

את מי שיגע מובוטו?

מובוטו

כיצד מבדרים את נשיא זאיר? במישרד־החוץ שברו את הראש כיצד לשמח את המרשל מובוטו ססה־סקו, שנראה מצוברח בלשתו. אחד הרע־יונות היה לקחתו למופע הלהקות חוזרות, המשחזר קטעים ממופעים שונים של להקות הצבאיות, בתקופת זוהרן, כדי להפגין את התרבות הישראלית במיטבה.

מובוטו שיגע את המדינה במשך שבוע. הירושלמים הת־לוננו על סגירת נתיבים בעירם בעטיו, פקידים ועיתונאים שונים התלוננו על ביטול תוכניות ושינויים של הרגע האחרון, שהוכתבו על־ידי מצבי־הרוח של האורח רם־המעלה. אולם את השיא שבר מובוטו ביום החמישי. ב־11 בבוקר התקבלה הודעה טלפונית במלון פלאזה־ירושלים, שמובוטו אמור לנחות במלון בתוך שעתיים. בליווי פמליה צנועה בת 160 איש (כל המועמדים הפוטנציאליים לתפוס את השילטון בזאיר בהיעדרו) לארוחת־צהריים. בפלאזה נכנסו ללחץ. בדרך־כלל אין נערכים לקבלות־פנים בסדר־גודל כזה בתוך שעתיים. מקץ שעה של עבודה מטורפת הגיעה הודעה נוספת: מובוטו אינו חפץ בארוחה סביב שולחנות, אלא במיזנון. בפלאזה חרקו שיניים ושינו את התפריט וצוות הגשתו.

ב־1 בצהריים, השעה שבה אמור היה מובוטו להגיע, היה הכל ערוך ומסודר. המלון הוקף במישטרה, ולפתע הגיעה הודעה נוספת – מובוטו יאחר ויגיע רק ב־2 ורבע. המאכלים הקרים התחממו, והמנות החמות – התקררו. הצלמים קיללו. וכך הגיעה השעה היעודה וגם אז בושש נשיא־זאיר מלהגיע. בשעה 3, משהתפרק המתח והכל חיכו להודעה טלפונית נוספת, החלה מגיעה השיירה המיוחלת – שתיים־שלוש מכוניות־שרד ואוטובוס ממוזג. אחרי ארבע שעות רוויות מתח והכנות, ארכה הארוחה פחות מחצי שעה. ניתן היה להבחין בדיוק בהיראכית בין האורחים, אפילו בשיטת ההגשה הבלתי־מכופתרת. מובוטו ורעייתו ניגשו ראשונים למיזנון החופשי, ואחריהם, על פי סדר החשיבות, ניגשו מלוויהם. פלאזה הקדיש להם מנה מיוחדת – אנגס מטוגן.

סטיבן ספילברג איש סירטי־הענק מהוליווד וחברתו השחקנית איימי אירווינג, הפקידו את פניהם ושערם לפני טקס־האוסקר בידיהן של צמד ישראליות. הספרית בתיה אלקיים (שניה מימין) והמאפרת זיווה כהן (ראשונה משמאל). אלקיים היא הספרית האישית של ספילברג ואירווינג. בליל־האוסקר, שעות מעטות לפני הטקס, באה בתיה לביתו המפואר של ספילברג בבוורלי־הילס, כדי להכין את הצמד המפורסם לקראת הטקס. איימי אירווינג, שהיתה אחת המנחות בטקס, ושהיא בחודשי־ההריון האחרונים, סיפרה לבתיה כי אינה יודעת להתאפר. בתיה מיהרה להזעיק את חברתה הישראלית, זיווה כהן, לבית ספילברג, וכך היה ייצוג ישראלי נוסף בטקס האוסקר.

■ **מיכאל צולר**, המישנה החתיכי לנציב שרות־המדינה, העיר בהערכה עצמית, לשמע הצהרתו של ברזילי, שהיה ביכולתו לבחור בכל מכונית שתחשוק נפשו, מצי־כלי־הרכב של המדינה, אולם הוא הסתפק בסובארו.

■ ביקורו של שר־האנרגיה **משה שחל**, בגליל, היה אמור להיקרא הלובי של הצפון. **מי־כה גולדמן**, ראש־מועצת כפר־תבור, הבטיח לשחל חינגה המר־נית. החינגה היתה עלובה למדי, וההמון מנה כתריסר אנשים בכל נקודה. שחל, שלא כדרכו, נמנע מלשתף את העיתונות במסעו זה.

■ המנהל הזמני של הטל־וויזיה, **יוסף בראל**, שהואשם על־ידי יריביו במגעים עם המצ־רים, אכן מיודד עם מיופה־הכוח המצרי, **מוחמד בסיוני**. בראל ורעייתו, **שושנה**, נפגשים מדי פעם עם חוג־חברים, הכולל את מוחמד ו**נגוהה בסיוני**, **רות** ו**מאיר שיטרית** מיבנה, ה־אופנאית **שושנה בן־צור** ואחרים.

■ בלובי של פלאזה, בעת שעבר 15 מדינות ב־15 ימים („כמו טיול מאורגן..."), נאם באחד הערבים בפיטסבורג. בתום ההרצאה, ניגש אליו צעיר וחקרו כיצד הצביע בסוגיה „מיהו יהו־די?" שיטרית ענה שהצביע בעד. הצעיר, רב קונסרוואטיבי, זעם והסביר שהוא רואה זאת כפגיעה בקהילתו. שיטרית לא נשאר חייב והסביר שזאת השקפתו, נקודה. לקינוח הוויכוח, התעניין הרב היכן יופיע שיטרית למחרת. שיטרית לא היסס וענה: „במר־ניאפוליס." למחרת, משהגיע, אכן, לארוחת־צהריים במיניא־פוליס, הסתבר לו, להפתעתו, שהוא סועד בברירות. בעיקבות שיחה טלפונית בהולה בין פיטסבורג למיניאפוליס — הוחלט להחרים את הח"כ, בעיק־בות עמדתו בסוגיה.

■ במיסגרת סיורו בארצות־הברית, הגיע שיטרית לכפר דייטופ. זהו פרוייקט שמטרתו לגמול מכורים לסמים. הפרו־ייקט קיים מזה 20 שנה, וכולל 100 אלף נגמלים עד כה. כל המדריכים בכפר הם מכורים לשעבר. מאחורי הרעיון המקורי הזה עומדת מישפחת **סירוטה** היהודית. בני־המישפחה ניסו להעתיק את הפרוייקט גם לישראל, אולם נשחקו בין גלגלי הביורוקרטיה הישראלית, ששב־רה טובים ורבים. שנתיים של לך־ושוב הורידו את התוכנית מהפרק. כעת מנסה שיטרית לה־קים כפר־גמילה ביבנה, ולרתום את מישפחת־סירוטה לעניין. גם הברון **רוברט דה־רוטשילד**, מהסניף האמריקאי של מישפחת רוטשילד, התלהב מהפרוייקט, ושיטרית מקווה שיתרגם את התלהבותו לכסף.

■ העובדה שהסידרה דא־לאס ירדה מהמירקע ניכרת היטב. בעבר קיבל ביקורם של כוכבי הסידרה בארץ מימד היס־טורי ממש. זכורים פיזוזיו של ראש־הממשלה דאז, **מנחם בגין**, לפני **ריי קרבס**. האח החורג לבית־יואינג, שהוא אפילו בן לא חוקי. לאחרונה ביקרו בא־רץ, בשקט יחסי, **שארלן טיל־טן** ו**סוזן האייוורד**, המוכרות יותר כלוסי ודונה. השתיים בילו במלון דן־קיסריה. במיסגרת הציפיה הממושכת לנשיא זאיר, עמד מוטרד גם **גבי ציימר**, יושב־ראש קרן זיידל. נימוסיו הגרמניים של ציימר ומיבטאו היקי־כלשהו, עלולים להטעות. הוא צבר כשר למהדרין. הוא החליק בדאגה את שערו ושאל את כל המבינים בסביבה האם עליו להסתפר. מה הדחיפות? ציימר היה בדרכו לנמל התעופה, לקבל את פניו של פקיד גרמני, והתלבט אם תסרוקתו תתאים למעמד, או שעליו להסתפר לכ־בוד המעמד.

■ חבר־הכנסת **אריאל וויינ־שטיין**, הסתובב השבוע בכנסת, כשהבעת גאווה על פניו. הסיבה: צעירה ברונטית יפהפיה שהסתו־בבה בקירבתו. בירור נוסף העלה ששמה של הצעירה הוא **גליה וויינשטיין**, בתו של הח"כ, שהתנדבה לעזור לו בעבודתו הפרלמנטרית.

■ את עוצמת זעמם של יהודי אמריקה למד על בשרו חבר־הכנסת **מאיר שיטרית**, שחזר זה עתה מסיור באמריקה במיסגרת הבונדס. שיטרית, לתסריטאי הרבה אפשרויות.

■ התחרות בין בתי־המלון השונים בארץ גרמה לפירוד מישפחתי זמני אצל מישפחת־השגרירים. ביום החמישי אירגנו מלון דן־קיסריה ומלון הילי־טון־תל־אביב ארוחות־פרידה לזוג **סאלי וסם לואים**. מחמת המרחק בין שני המלונות וחוסר־התיאום בין שני האירועים, נאל־צו בני־הזוג להתפצל בין שני ה־מקומות. הבעל־השגריר נסע ל־דן־קיסריה, ואילו רעייתו הע־דיפה לסעוד בהילטון.

פסוקי השבוע

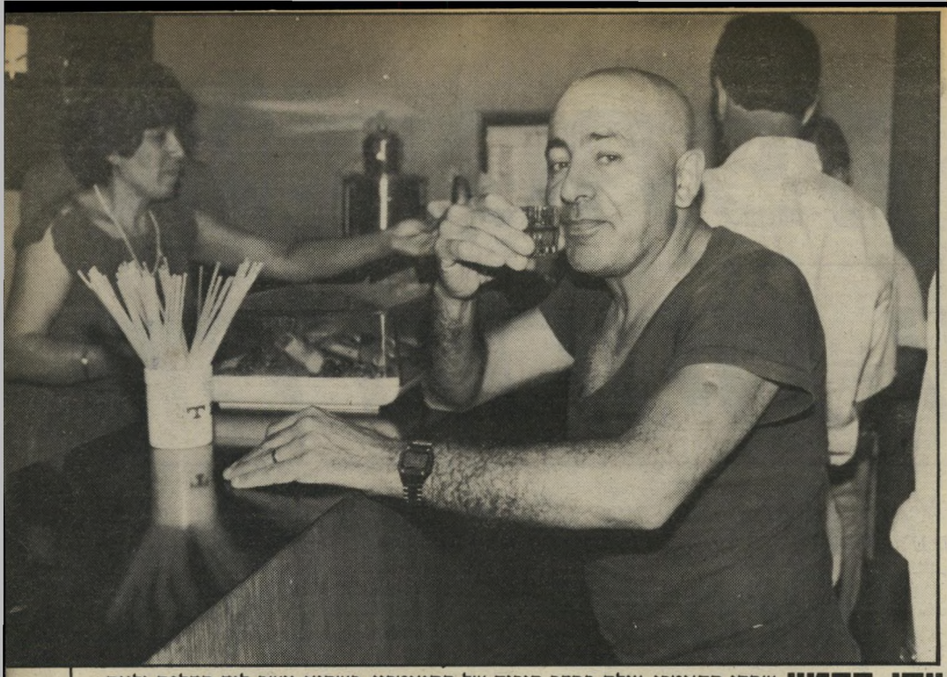
● **ראש־הממשלה שימי־עון פרס**, במטה המערך, לפני קבלת התוצאות הרישמיות של הבחירות להסתדרות: „עם חנוך סמית צריך להיזהר..."

● **ירוחם משל**, מזכ"ל ההסתדרות לשעבר על יורשו, ישראל קיסר: „אני לא יכול לומר עליו שאין לו כישורים..."

● **פקד מאיר לביא**, איש מג"ב, שלקח את נאשמי־הטירור היהודי לרחצה בים: „בסך הכל מדובר בבעיית מישמעת!"

● **מפקד בית־הספר ל־קצינים של צה"ל, אלוף־מישנה מ.** לבני־קיבוצים: „ב־היעדר קצינים מבני־קיבוצים, ישרתו מפקדים פחות טובים!"

דפנה ברק

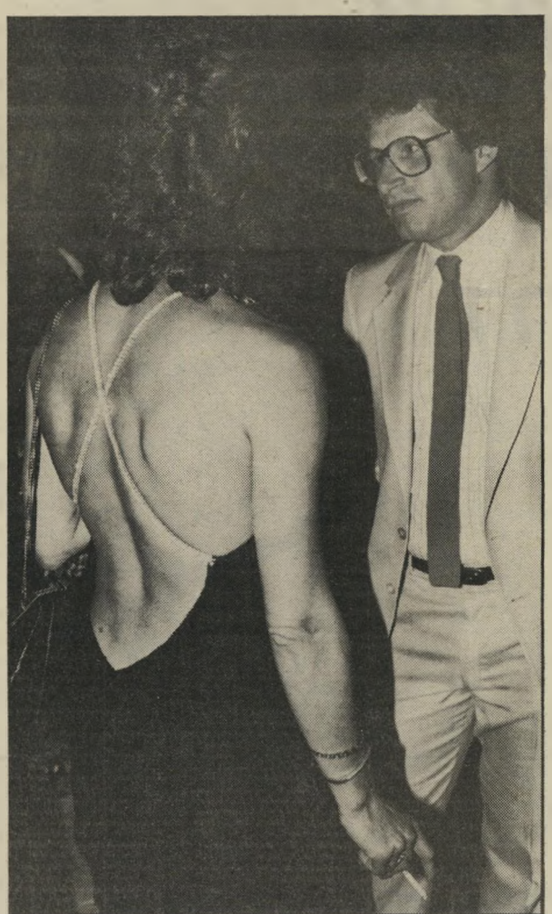

יוסי כרמון שחקן הקאמרי, **צולם בחדר הירוק של התיאטרון, כשהוא יושב ליד הדלפק ולוגם כוסית־ויסקי. את הקרחת הוא סידר לעצמו לקראת הצגה (של חנוך לוין), שבה הוא משתתף. היתה לו אפשרות לחבוש על ראשו פיאות־גומי, אבל לדעתו הקרחת הטיבעית נוחה הרבה יותר.**

עדי טופול וסיגי חזמה (יושבת) **השתתפו בתוכנית־הטלוויזיה** זר לסשה ארגוב, **שצולמה בשבוע שעבר** בהתיאטרון הקאמרי. **עדי (19), הצעירה בין ילדיהם של גליה וחיים טופול, היא חברה בלהקת המפה"ש (מיפקדת־חילות־השדה), ומתרכזת יותר במישחק. שטח שבו התגלתה כבישרונית יותר מאשר בשירה. סיגי (20) היא בתה של הזמרת־שחקנית לילית נגר, והיא חברה בלהקת פיקוד־המרכז. סיגי מתרכזת גם במישחק וגם בשירה. יש לה עוד אחות, בוגרת ממנה, הלומדת מחשבים.**

פיליפה מצרים, הגב של המדינה. הגב המפואר הזה הופגן באירוע נוצץ וגנב את ההצגה. הוא שייך לגברת מהרצליה, שעשתה דיאטה חריפה אחרי לידה, וכתמורה – קיבלה את השימלה הנועזת והחושפנית הזאת.

אל תסתפק בפחות מהיתרונות של מליה

היום, יותר מתמיד, חשוב להקפיד עם מי אתה נוסע לחו"ל. אם אינך רוצה שכספך "יצא לטיול" ואתה תישאר בארץ, אל תתפשר על פחות מהיתרונות הבלעדיים של "מליה":

נסיון

למליה 38 שנות נסיון בארגון חופשות, טיסות וחבילות תיור לרחבי העולם.

אמינות

מליה חברת תיירות בינלאומית מהימנה עם בסיס כלכלי איתן שאתה יכול לסמוך עליו

שקט נפשי

דבר שאין לו מחיר. עם מליה אתה נוסע בלב שקט וללא דאגות.

רשת עולמית

למליה 180 סניפים ברחבי העולם. אתה תרגיש בבית בכל מקום.

מגוון אפשרויות

במליה תמצא מבחר טיולים קבוצתיים מודרכים, חופשות אינדיבידואליות ותכניות גמישות לפי יכולתך ואפשרויותיך.

מחירים נמוכים

במליה כספך שווה יותר. אתה מקבל תמורה גבוהה ואיכות מעולה במחיר נמוך.

דרוש מליה

מסוכן הנסיעות שלך.
זה כדאי לך.

חופשה בטוחה לא עולה יותר

ואל תשלם יותר

מהמחירים (הנמוכים) של מליה

נופש בפלמה *8 ימים, 7 לילות*	החל מ: **$ 499**
יוגוסלביה *8 ימים, 7 לילות*	**$ 780**
איבריה: ספרד ופורטוגל *15 ימים, 14 לילות*	**$ 945**
סיור בספרד ונופש בפלמה *15 ימים, 14 לילות*	**$1050**
פולין מסע אל העבר *10 ימים, 9 לילות*	**$ 995**
איטליה שוויץ וצרפת *15 ימים, 14 לילות*	**$1180**
איטליה, שוויץ, בלגיה, צרפת, הולנד, ואנגליה *22 יום 21 לילות*	**$1499**
שוודיה, דנמרק ונורבגיה *15 ימים, 14 לילות (2 ארוחות בכל יום)*	**$1440**
סביב הפירנאים: צרפת וספרד *15 ימים, 14 לילות*	**$1155**
צפון איטליה, אוסטריה ויוגוסלביה *15 ימים, 14 לילות*	**$1150**
אוסטריה, הונגריה ויוגוסלביה *15 ימים, 14 לילות*	**$1095**

ועוד מבחר גדול ביותר של טיולים.

המחירים אינם כוללים היטלים.

תשחו"ל-שבץ לך טיול:
מבחר תוכניות מפתיעות לחופשה בתכנון עצמי.
המזרח הרחוק ארצות הברית: פרטים בקרוב.

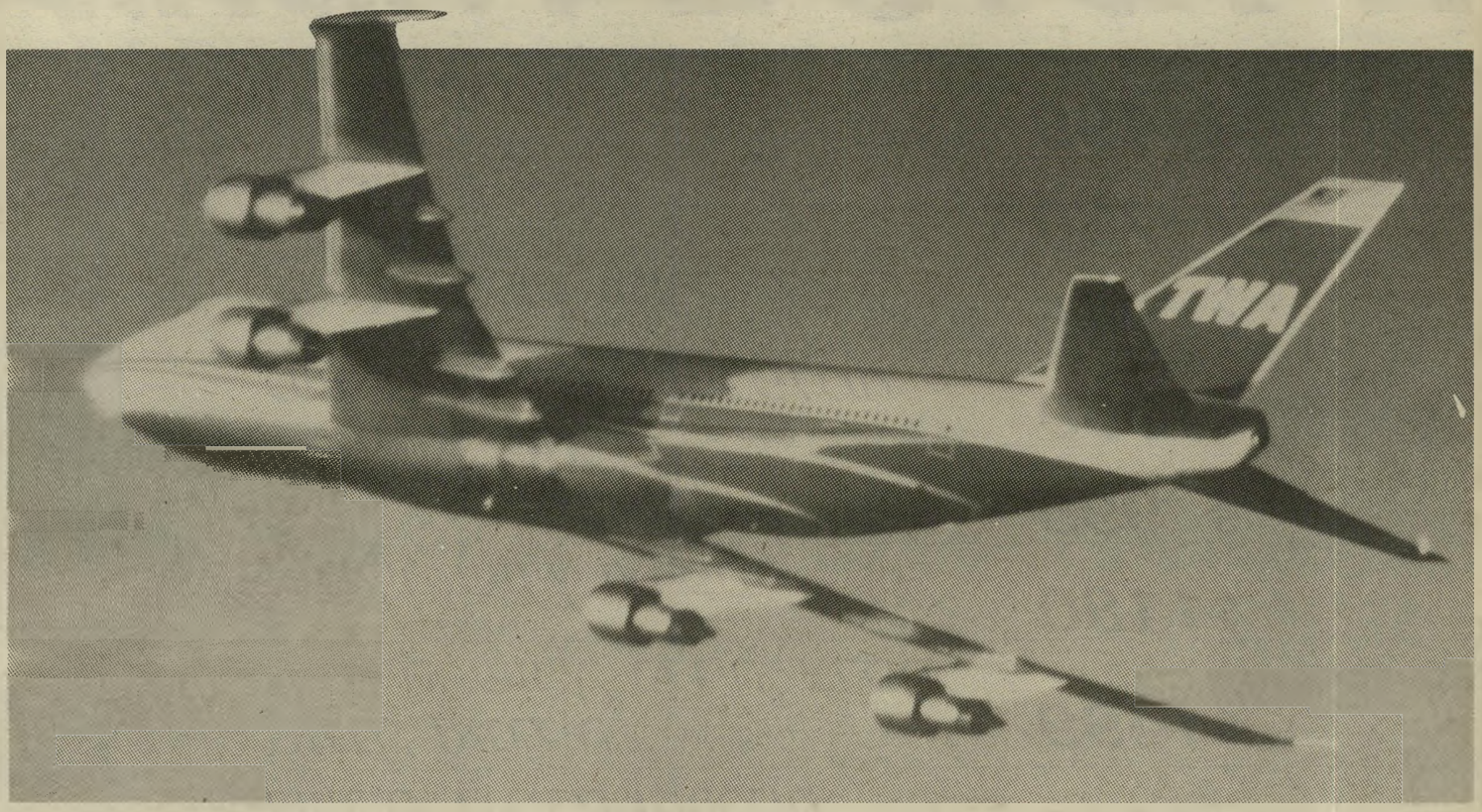
למשלמים במזומן עד 31.5.85
מזדרזים ומרוויחים! 5% הנחה
לטיולים היוצאים לפחות חודש לאחר התשלום

Melia

עם מליה, בלי ספק!

החל
ב־2 באפריל

ישיר לניו יורק
ב־ט.ו.א 747

הדרך הנוחה ביותר לעוס לאמריקה

ב־2 באפריל נפתח עידן חדש בשירות הטרנס־אטלנטי. טיסה ללא חניות ביניים לניו־יורק במטוס 747 של ט.ו.א.

מועדים נוחים להמראה ונחיתה

טיסה 885 של ט.ו.א יוצאת מתל־אביב בכל יום ראשון, שלישי וששי בשעה 11:45, ופוטרת אותך מעומס התנועה של שעות הבוקר המוקדמות. היא מגיעה לניו־יורק בשעה16:20, מספיק מוקדם לאפשר לך להנות מן הערב בעיר, או להספיק לטיסת־המשך של ט.ו.א לעיר אחרת בתוך ארה"ב.

גם החזרה נוחה באותה מידה. טיסה 884 עוזבת את ניו־יורק בכל יום ראשון, רביעי וששי ב־18:30. זה מאפשר לך לנצל את היום בניו־יורק או להגיע לטיסה 884 באחת מטיסות הפנים של ט.ו.א. אתה מגיע לתל־אביב למחרת ב־12:00, רגוע ורענן, כשכל היום עוד לפניך.

הדרך הנוחה לארה"ב

אתה נוחת בטרמינל הבלעדי של ט.ו.א בניו־יורק, ומסיים שם את כל הליכי בדיקת הדרכון, המכס והטיפול במטען. אתה מגיע במהירות למנהטן או לטיסת ההמשך שלך לערי ט.ו.א האחרות. ט.ו.א טסה ליותר מ־60 ערים ברחבי ארה"ב.

יותר אמריקה בפחות כסף

אם אתה רוצה לראות "יותר אמריקה", אתה יכול לקנות כרטיסי VUSA המאפשרים לך לבקר במקומות רבים יותר. למשל — כרטיס VUSA למזרח ארה"ב, כולל פלורידה, המקנה לך ארבע טיסות תמורת 299 דולר בלבד. (בין 1 באפריל ל־14 ביוני).

שאל את סוכן הנסיעות שלך על כרטיסי VUSA אחרים. שאל אותו גם על השירות הנוח והיעיל ביותר לניו־יורק.

TWA

מובילה לאורך כל הדרך לארה"ב

חיסכון באנרגיה

מזכיר־המדינה שולץ היה בביקור קצר בארץ. ניסיתי לעקוב אחרי ביקורו, דרך הרדיו, הטל־וויזיה ושלושה־ארבעה עיתונים יומיים. כן הציץ משא־ומתן עם פלסטינים מתונים, לא הציץ, כן נפגש עם עזר וייצמן, לא נפגש איתו, יעביר לחוסיין את הודעת ראש־הממשלה פרס, הוא אופטימי ביחס לשיחות עם חוסיין, לא אופטימי וכו' וכו' וכו'.

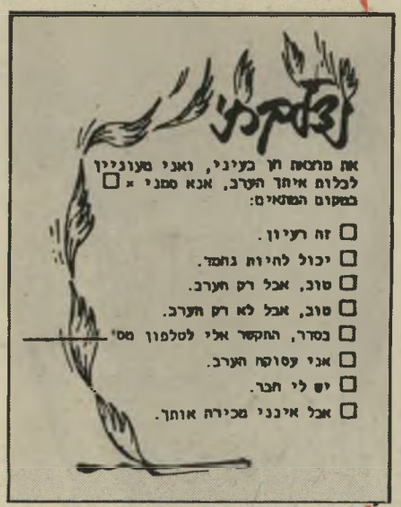
עכשיו הסתבר לי שכל השעות שביזבזתי על קריאת החומר בנוגע לאדון שולץ היו ברכה לבטלה. הרי מה שמעניין אותי זה רק התאכלס. לא ההתפתלויות. ואת התאכלס מספקת לי הטלוויזיה הישראלית בחצי דקה. לקראת צאתו של מר שולץ מהארץ הזמינה הטלוויזיה את אורי סביר. יועץ ראש־הממשלה, שיספק לאומה את עיקרי הדברים. היועץ סביר אמר: „היתה הבנה רחבה מאוד בין שני הצדדים. היה תיאום־עמדות מלא בינינו לבין ארצות־הברית."

כה אמר היועץ. ובשבילי זה מספיק.

פינת הקמצן

חברה של חברה של חברה שלי מצאה פתקים כאלה מפוזרים על שולחנות בבתי־קפה מסויים, שהיא לא זוכרת את שמו.

מאז נפילתם של מישרדי־השידוכים בארץ

התעורר, כנראה, צורך בתחליף. רעיון לא רע וגם לא עולה כסף.

אם כל בתי־הקפה בארץ יאמצו להם את הפיתקות, תימלא הארץ חתונות בל"ג בעומר הבא, וכולם יחיו באושר ובעושר לדורי־דורות, ובכלל.

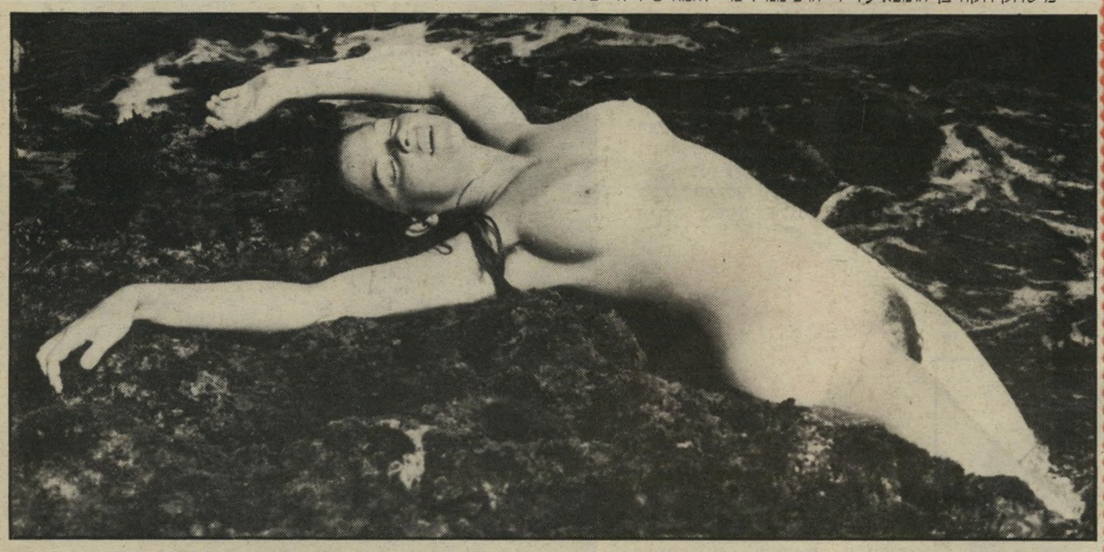
חינוך

מי שלא ראה את הרב מנדל מסביר לדן מרגלית, בתוכנית ערב חדש, כיצד פועל המשחק החינוכי שהוא המציא — לא ראה דבר מימיו.

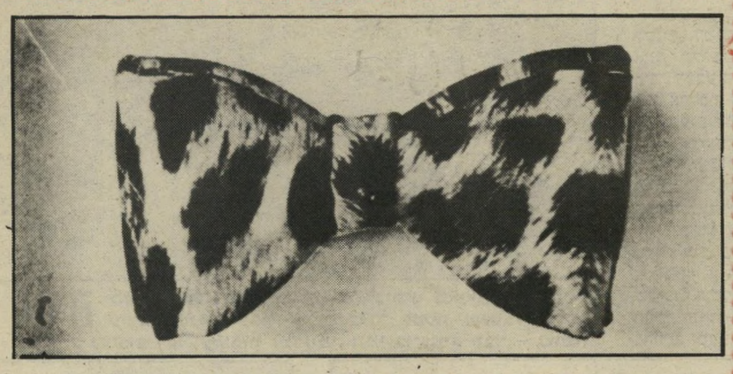
משחק הקורבן הומצא על־ידי הרב מנדל כדי להמחיש לילדי בית־הספר את מעשה הקורבן בימי התנ"ך. יש שם מישבצת לשחיטה, מישבצת להקות־דם, מישבצת להובלת הדם, שפיכתו ועוד אי־אלה מישבצות, שדרכן צריך לעבור המשחק עד שהוא מגיע למישבצת האמצעית — שם מעלים את הקורבן לאלוהים. אולי פרטים מסויימים בתיאור הנ"ל אינם מדוייקים לגמרי, וזה בגלל שחלק מזמן ההסבר הייתי בהלם.

אחרי הרב מנדל הסביר האדון אברהם רון ממישרד־החינוך, שהמישחק החינוכי החדש יקל על התלמידים את הלימוד בספר ויקרא. כמו כן הסביר מר רון, שכל מה שהקדוש־ברוך־הוא המציא הוא אסתטי ומוסרי גם יחד.

רן מרגלית הציע למישרד־החינוך מישחק נוסף, לילדים המתקשים להבין את עקידת יצחק, ואני מצדי חושבת שיהיה מאוד חינוכי לעשות משהו גם בקשר לרחב הזונה. למשל, מישבצת הסתננות בלילה, מישבצת הפגישה בין המרגלים לזונה, מישבצת ליטופים. מישבצת מיזמוזים ומישבצת אמצעית (במקום שבמישחק הקורבן מופיע המזבח) — שבה תשכב רחב הזונה פשוטת רגליים והילדים הקטנים יוכלו להבין סוף־סוף למה התכוון אלוהים כשהוא ברא זונות בעולם.

חידושים והמצאות

לכל חברת־מזון, המוציאה לשוק מוצר מוכן לאכילה, אני מוכנה לנשק את הרגליים. הרגליים התורניות הן הפעם רגליה של חברת תלמה. שעשתה לנו בלינצ'ס מוכנים לגמרי. רק לשלוף מהשקית, לשים מילוי ברצוננו והופ... ישר לפה. בעברית קוראים למוצר החדש עטיפית, והוא נמכר בשקיות שקופות, בנות 10 עטיפיות (בלינצ'ס), במחיר של 745 שקל השקית.

בשביל עקרות־בית שתמיד כל הבלינצ'ס נדבקו להן למחבת בזמן הטיגון, זו הצלה לתדמיתן.

עכשיו דבר אחר. מי שגר פעם בארצות־הברית וחזר ארצה מסיבות אידיאולוגיות, יודע כמה נוראים הם חיינו כאן בלי השוקולד־צ'יפס (פתי־תי־השוקולד המיועדים להכנת עוגיות מיוחדות, לפיזור על גלידות ומנות אחרונות ואפילו ל־זלילה סתם).

שתי חברות־ממתקים קטנות כבר ייצרו בעבר את השוקולד־צ'יפס בארץ וגם שיווקו אותו במשך זמן קצר. לדאבונו, אחרי כמה חודשים אזל המוצר מהחנויות, או מפני שלא היתה לו דרישה, או מפני שהשיווק שלהם לא היה כל־כך אייי־אייי.

עכשיו התלבשה על העניין חברת עלית, ואולי סוף־סוף ייכנס המוצר הנפלא הזה למיטבח הישראלי, כי עלית יודעת איך לבעוט מוצר. עלו והצליחו, בשמי ובשם כל חברותיי, שהתאהבו באשמתי בשוקולד־צ'יפס.

אמנות

בתקופת האמנות הקונצפטואלית מותר לתלות על הקיר כל דבר בעולם. כמה יותר משוגע — ככה יותר מתקדם.

זו סתם קופסת סיגארים גדולה וריקה, שהורד ממנה המיכסה והיא נצבעה בצבע לבן, ואחר־כך, בשוליים, נמרחה בצבע שחור. בעזרת שתי סיכות פשוטות הוצמדה לקופסת־העץ עניבת־פרפר, שארית־פלישה מאיזה פורים נשכח. להשלמת היצירה האמנותית בת־זמננו הודבקה חתיכת זכוכית מלפנים וגם מאחור.

בטענות נא לפנות לגלריה קטנה לאמנות בניו־יורק, שם נקנתה היצירה האמנותית במחיר 70 דולר, והיום היא שוכנת כבוד בבית אנשים נחמדים מאוד ברמת־השרון.

ואם אפשר עם עניבת־פרפר, למה אי־אפשר עם מנעול ישן, למשל, או עם סרט ורוד, או עם מפית קטנה ורקומה, או עם כל דבר אחר, שאחרת היינו זורקים לפח־הזבל?

פינת בן־יהודה

תשימו לב איך התלונות שלהם נגדי הולכות ומצטמצמות. הפעם זה רק:

מכלב – שהוא מכשיר לחיבור ניירות שאנחנו נוהגים לקרוא לו, בעברית, שדכן ובאנגלית קוראים לו סטפלר.

הסיכה הזאת ששמים בתוך המכלב היא כליב, או, ברבים, כליבים.

שתדעו לכם!

יד ימנית יוצרת

שני ספרים יפים מאוד, שראו אור בהוצאת רות סירקיס לפני חודשים אחדים, עדיין לא הוזכרו במדור זה, ונמצא מי שהתלונן לפניי על כך. לתומי חשבתי שאין צורך בהמלצה שלי לספרי הגברת סירקיס, שהפכה מזמן להיות מוסד בארץ. אבל קוראה ותיקה שלי כתבה לי גלויה ובה נאמר בין השאר: „... ואני צריכה לקרוא על זה בעיתון אחר..." ובכן, גבירתי, הנה קיראי על הספרים החדשים גם בשבועון הזה.

הספר הראשון בין השניים הוא ספר־הקינוחים שנכתב בידי פיי לוי, תלמידתה של רות סירקיס, הגרה היום בארצות־הברית, ומאמרי־הבישול שלה מתפרסמים בעיתונים רבים וכן בירחוני־הבישול המצויינים בון אפטיט ופוד אנד ויין. הספר מכיל יותר ממאה מתכוני־קינוח מהמיטבח הצרפתי, החל מקלים מאוד להכנה ועד לדיי־מסובכים, הדורשים מיומנות של בשלנית.

הספר השני אינו עוסק בבישול ובמתכונים, אלא בעשיית צעצועים תוצרת־בית. האמת היא שזה בדיוק סוג הספרים העושה לי ריגשי־נחיתות איומים, כי שום דבר שקשור לעבודות־יד לא מצליח לי לעולם. אבל הספר יפה ומושך את העין, והילדים שלי התעקשו שננסה לעשות משהו ביחד. בחרנו, כמובן, את הצעצוע הקל ביותר לעשייה, שהוא ינשוף יפהפה עשוי מפונפון (צמר מלופף על עיגול קרטון) ומשתי חתיכות קטנות של לבד. להפתעת כולנו, יצא לנו ינשוף משגע, ומכוח האינרציה והשימחה מייד עשינו לו שני אחים, שיינתנו במתנה מאת הילדים שלי ואמם הטרמ־פיסטית.

הספר מכיל רעיונות יפים מאוד לעשיית צעצועים מחומרים שישנם בכל בית הגון, החל ממוביל פשוט ועד בית־בובות מהודר. למי שיש אפילו יד ימנית אחת, יצליח בדברים הפשוטים. לשתי ידיים ימניות מובטחת הצלחה, הנאה ואני מתארת לעצמי — גם חיסכון גדול בכסף.

בקיץ 85' הדגש הוא על גב חשוף ומעניין ועל חזית וגם בסיגנון חזיה

מלפנים

בקיץ זה הדגש הוא על חזית בגד מעניינת ולחילופין על גב אוריינלי. דגש זה מובא בכל פריטי־האופנה — חולצות, שמלות וביגדי־ים, העשויים מכל האריגים האפשריים — כותנה, טריקו, פישתן, משי ועור.

באופנת ג'ינג'ט עיצבה חווה שלמן שמלות וחליפות מעור בקווים פשוטים ונקיים, במראה האלגנטי. העור הוא

אורנה גזז חלוץ ראווה

נפה וגמיש, משולב בחרירים, עיגולים דמויי־מסננת, מעויינים ועיגולים המוטבעים בעור, היוצרים מעין הדפס עדין.

הדוגמה בגב, בדגמים החדשים, היא מוצלבת מאווררת.

שלמן עיצבה גם חולצות וגופיות קטנות, המגיעות עד המותניים, חצאיות קלוש וחצאיות צרות באורך מידי. הצבעים הם קיציים ועדינים כמו לבן, אפרסק, חול, תכלת ושמנת. אבל גם צבעים חזקים כמו טורקיז, כחול־מוזעזע וצהוב־חם.

חזית נזירית. גם גי פולופ עיצב קולקציה, המצטיינת בקו פשוט ונשי. בעיקר שימלות־ערב מעור רך כמשי, עד שקשה לתאר כי אומנם נעשו מעור. הגב של פולופ לקיץ 85' הוא גיאומטרי, מרובע או מעויין, ובעל שליצים הנרכסים בכפתורים. הצבעים, חלקם חזקים ורומיננטיים או פסטלים בהירים ומעט חיוורים.

חלונות צרפתיים. לקחו שימלת סטרפלס וקרעו בה חלונות לאיוורור.

באופנת יופי־דו, שמעצביה הם אלי אדוני ודויד פדלון, מאמינים שאשה היא כמו פרח. יפה וכדאי להביט בה מכל הצדדים. לכן הם מדגישים בחלק מן הדגמים את הגב, כמו בחליפת שני־חלקים עשויה כותנה לבנה, שחזיתה נזירית וסגורה, שרווליה קצרים ותפוחים, בסיגנון הילדות הטובות של פעם, והגב חשוף, בשפיון גדול משובץ במרכזו.

החצאית התואמת צרה ומתרחבת בחלקה התחתון ומעוטרת בתחרה.

מראה אחר ביופי־דו הוא שימלה שחלקה הקידמי והעליון סגור. הצוואר־רון הוא כמו של כומר והכתפיים

חזיה קטנה בסיגנון החלק העליון של הביקיני, **מאריג סטרץ' נמתח, עיצבה מוניקה עבור** אופנת ברגר. **למטה, משמאל: חליפה הוואית בעיצוב רפי יעקובזון (מדגימה תמי בן־עמי). הבד – כותנה.**

אלכסון שימלת־ערב של פרח ראובן מסטודיו פלורנס. **הבד – טאפט בגווני כחול ואדום עז. הסיגנון הוא ביסודו סטרפלס, כשבד אלכסוני נוסף, הנרכס במותניים, משווה נופך מקורי.**

רומנטי שימלת־כותנה לבנה באורך מידי של יופי־דו. **מלפנים – המראה הנזירי.**

ומאחור

מוצלב חליפת־עור של ג'ינג'ט, בעיצוב חווה שלמן. הגב חשוף בעור נפה מוצלב ומחורר. למעלה: שימלת־עור בקווים ישרים ופשוטים, בעיצוב גי פולופ. העור דקיק וגונו לבן. מתאים לאירועים.

פרפרים בראש

מדגימה הדוגמנית ג'נין ג'ונסון, בחליפת שני־חלקים של אופנת יופי־דו. **זוהי חליפת־** חשופות באלכסון מוכנס. גיזרת הבגד ישרה ומסתיימת בפיסת פליסה באורך מידי, מבר כותנה תואם. זוהי שימלה נשית וחגיגית, המתאימה לשעות אחר־הצהריים והערב.

כובד המשא. שמלות ענוגות, צעירות ורכות, עיצבה תמרה יובל, עבור המחפשות ומעדיפות את המראה הילדותי, המזכיר קצת את רקדניות הבלט. שמלות עשויות מסאטן בוהק ותחרה עדינה, הן ארוכות, רחבות ר־ שופעות בד. הגב והכתפיים חשופים ומובלטים על־ידי כתפיות דקיקות או בשרוול קצר ועשיר בבד־תחרה.

חולצת־חזיה קטנה, חושפנית ובל־ תי־מורגשת על הגוף, קלילה, נעימה ומחמיאה, עיצב רפי יעקבזון מבד קיצי ופירחוני, בסיגנון הוואי. את החזיה אפשר לקשור כמו בגד־ים מסביב לעורף, לחוששות שמא היא תישמט מכובד־המשא.

יעקבזון עיצב לחלק עליון זה מיכנסיים רחבים ונוחים להליכה. נהיגה ורכיבה.

גם מוניקה מאופנת ברגר אימצה את רעיון החזיה הקטנה, בסיגנון החלק העליון של הביקיני, העשויה מאריג סטרץ' הנמתח ויושב היטב על החמוקים העליונים. היא ממליצה לצרף מיכנסי־שורטס ונעלי־התעמלות להשגת מראה ספורטיבי, חתיכי וצעיר. מלפנים ומאחור.

כותנה לבנה שחזיתה נזירית וסגורה. הגב חשוף ופיון גדול מדגיש אותו בתוספת כובע־ילדה־טובה. למטה: בגד־ים חושף־גב, בעיצוב גידעון אוברזון.

ראש ממשלה לשעבר, שאינו מסתגר, ואפילו מטייל בחו"ל, וגששים שמעולם לא היו חיוורים

שני הערבים במישמר האזרחי

לא צריך לשאול איך התוכנית החדשה של הגשש החיוור. די לראות את שלושתם על הבימה כדי לפרוץ בצחוק פרוע.

אורנה גאון במרכז, בשימלה פירחונית. יושבת לידה עירית – לשעבר רזילי, לשעבר לוי, כשהיתה אשתו של אושיק לוי – היום ליבוביץ, אחרי שנישאה בל"ג בעומר ליורט ליבוביץ, שהיה בעבר בעלה של רבקה מיכאלי. מימין: תמי פסחזון. עירית ואורנה נראות דומות – שתיהן בלונדיות, שתיהן מוכרות ספרים ושתיהן נשואות ליורם (אורנה היא אשתו של הזמר יהורם גאון).

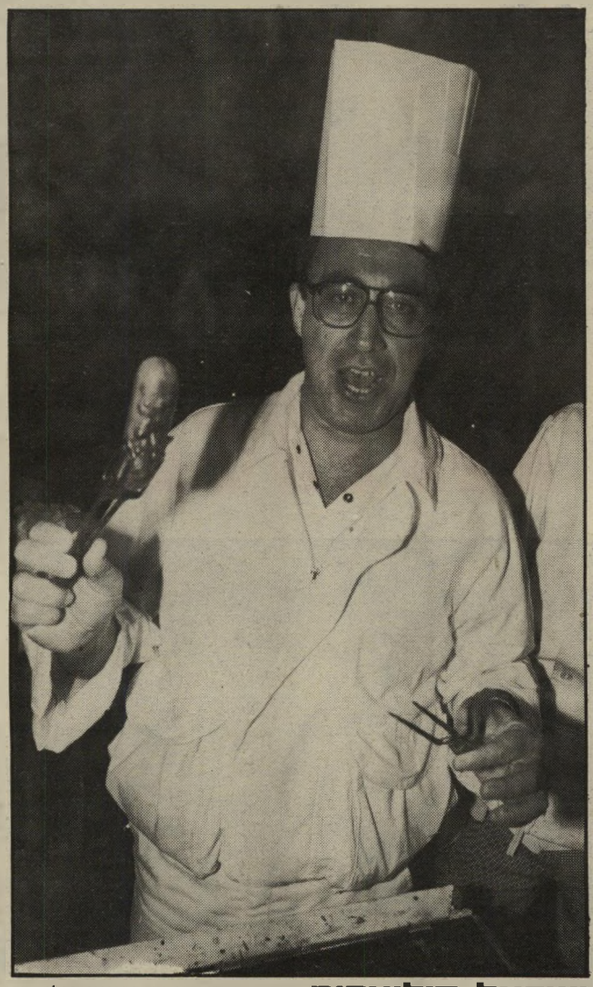
גברי בנאי עם בתו יסמין. בנאי מחזיק בידו קופסה של חוקן חד־פעמי, שכמוהו קיבלו כל שלושת חברי הגשש ממירי בן־יוסף, אשת יחסי־הציבור שלהם, מכיוון שתוכניתם החדשה נקראת בעבור חוקן דולארים. את הדולארים הם מקבלים מאמרגנם.

את התוכנית החדשה, בעבור חוקן דולארים, ביים **מוטי קירשנבאום** וחלק מן הקטעים נכתבו בידי **יהונתן גפן**. לכן תוכניתם זו היא קצת יותר פוליטית מן הקודמות. כך אפשר לראות באחד הקטעים שני ערבים, „שהתנדבו" למישמר האזרחי, במדי צה"ל ונשק בידם.

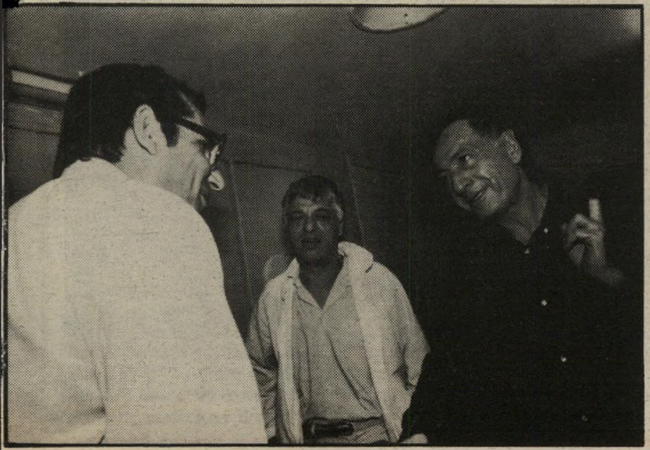
קהל המוזמנים הרב שבא לצפות בהצגת הבכורה של הגששים, אחרי כמה הצגות־הרצה, צחק לאורך כל ההופעה. בסיומה עלו אל מאחורי הקלעים גם הבימאים הקודמים של הגשש, **ניסים אלוני ויוסי בנאי**, שהוא גם אחיו של **גברי** בנאי. כולם התנשקו והתחבקו בחום. שלושת השחקנים היו נרגשים כמו לפני הבכורה הראשונה.

אחרי ההצגה הלך כל הקהל הנכבד לגג של מלון קרלטון, שם חגגו עוד שעה ארוכה אל תוך הלילה וזללו מכל טוב.

לא רחוק משם, באחד מבתי־הקפה של כיכר־אתרים, ישבה קבוצה של חיילים עייפים וצפתה בסרט־וידיאו במכשיר הטלוויזיה של הקפה. הם צפו בשידור של אחת מתוכניות הגשש החיוור, ולא ידעו כי הכוכבים עצמם נמצאים רק כמה עשרות מטרים מעליהם. גם הם צחקו עד דמעות.

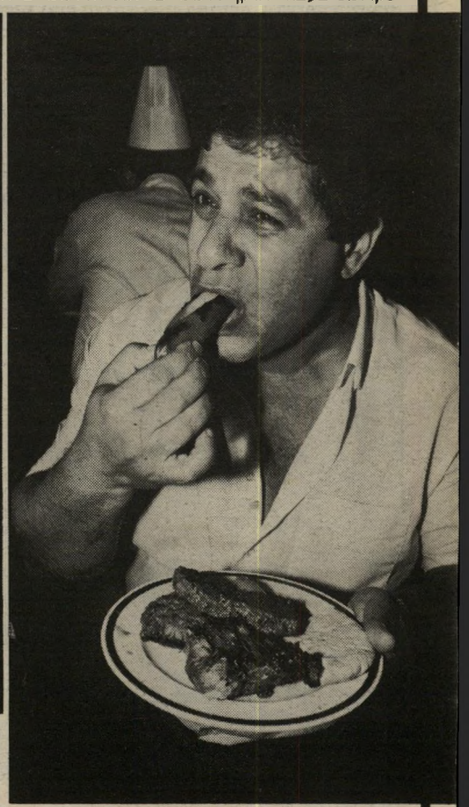

ישראל פוליאקוב הגשש הידוע יותר בכינויו פולי. בסיום ההצגה הלכו כל המוזמנים לחגוג על גג מלון קרלטון. פולי התחפש לטבח והדגים את יכולתו. האורחים אכלו ושתו עד שעות הלילה המאוחרות. הגששים הסתובבו כמו חתנים.

ניסים אלוני פולי מחבק את אלוני (למעלה). מימין: שייקה לוי אוכל במסיבה שאחרי ההצגה. משמאל: שלושה בימאים של הגששים בתקופות שונות – אלוני, יוסי בנאי ומוטי קירשנבאום.

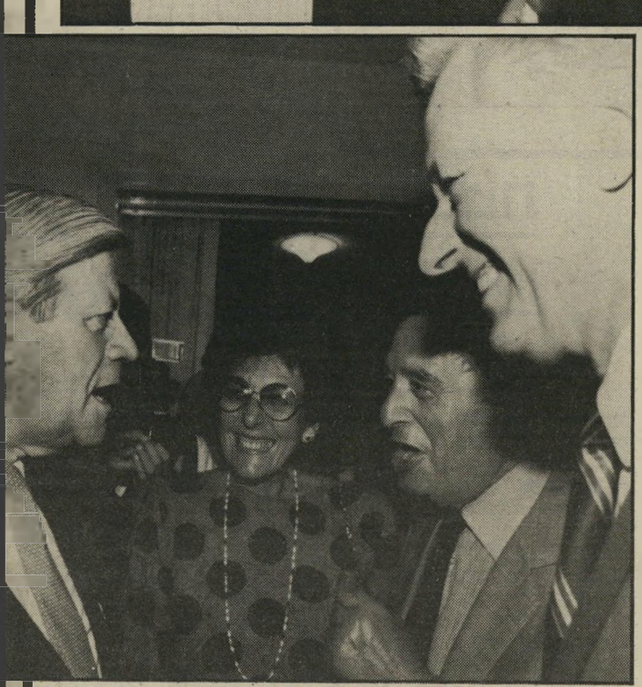

קופסה של טבק־הרחה

הלמוט שמידט מניח טבק הרחה על כף ידו (בתמונה העל־יונה) ומריח אותו (למטה). לידו (למעלה) נילס הנזן, שגריר גרמניה בישראל, הדובר עברית רהוטה, ורפאל בן־נתן, ממנהיגי המפד"ל הוותיקים. כשנשאל שמידט אם הרחת טבק הוא מינהג של ימאים (שמידט בא מעיר הנמל הגרמנית המבורג), ענה שזהו טבק של כורים, מכיוון שבמיכרות אסור לעשן סיגריות.

מנחם סבידור מימין, ביחד עם אשתו רעיה, משוחחים עם שמידט. כשהוצג סבידור לפניו, אמר עליו אחד הנוכחים שהוא היה יו"ר הכנסת שהחליט את ההחלטה הגורלית אשר גרמה לנפילת הממשלה. שמידט ענה שבגלל מעשים כאלה נענשים.

נילס הנזן, שגריר גרמניה ב־ישראל ערך מסיבת קוקטייל לכבוד הלמוט שמידט, שבא לארץ לביקור של כמה ימים. הנזן, אגב, לומד מזה כמה חודשים עברית, ושמח להוכיח לכל ישראלי את בקיאותו בשפה הקשה. אבל השפה ששלטה באותו ערב היתה גרמנית, ולמסיבה הוזמנו בעיקר יוצאי גרמניה, חוץ משרים וח"כים. באופן מפתיע סובב שם גם **אנדרי קלצ'ינסקי**, יוצא פולין דור־קא, שפרץ בשעתו לשגרירות גרמניה ואיים לפוצץ אותה.

גם **יצחק רבין**, שר־הביטחון, בא לברך את שמידט ואחר־כך ישב במשך שעה ארוכה בחדר הסמוך לחדר־האור־חים ושוחח עם אנשים שונים.

כשנכנס **עזר וייצמן** והתיישב בשימחה ליד **הלמוט שמידט**, ניגשה אליו מלצרית זריזה והגישה לו כוס של ויסקי. אחרי שבירדו את טיבו של המשקה שבכוס, ענה שאינו שותה משקאות חריפים וביקש מן המלצרית שתביא לו כוס של קוקה קולה.

לשמידט נקבעה באותו היום פגישה עם השר וייצמן, אך הוא לא בא, מכיוון שנסע לביקור בקיבוץ יפעת שבגליל.

אחרי הקוקטייל בבית־השגריר, מי־הר שמידט לארוחת־ערב שערך לכבו־דו ח"כ **אבא אבן**. **דיטר ורנר**, שני אנשי־הביטחון שלו — שהתנהגו, אגב, בקור־רוח מופתי, בניגוד לאנשי־בי־טחון ישראליים — דאגו שהבוס לא יאחר לארוחת־הערב המתוכננת.

לאה רבין מחבקת בחום את האנלורה שמידט, אשתו של הלמוט שמידט. השתיים מכירות זו את זו ממיפ־גשים קודמים ושמחו להיפגש מחדש. לאה רבין הרבתה להסתובב בין האורחים הרבים, בעוד בעלה, יצחק רבין, העדיף לשבת, בשקט, בצד.

אינגריד באה כמתנדבת והחליטה להישאר כאן וללמוד חקל־אות. הפאקולטה הישראלית ידועה כאחת הטובות. היא בתו של מי שהיה שגריר גרמניה בארצות־הברית ומנכ"ל מישרד־החוץ בגרמניה. גרה במשך שנה בביתו של השגריר הנזן, שהוא ידיד של אביה.

ענת סרגוסטי

סיפורי קאן-קאן

עמידה איתנה מול זיקפת המאהבים

ב מסיבת־הפתיחה הסוערת, כשסופות רעמים וברקים וגשם זלעפות מידפקים על תרני הסירות העוגנות בנמל, נראה **ז'אק לנג**, שר־התרבות הצרפתי, משוחח בעליזות עם מחמד־ליבם של האורחים החשובים ביותר — **הנסיכה קארולין**, בתו של הנסיך רנייה, שליט הממלכה השכנה, מונטה קארלו.

מצידו השני של לנג ישבה התגלית החדשה של הבד הצרפתי, **ז'וליט בינוש**, המופיעה בסירטו החדש של אנדרה טשינה פגישה, לצד **לאמברט וילסון**. ז'וליט מגלמת את דמותה של ילדה־אשה הבאה לעיר הגדולה כדי לשחק את יוליה ברומיאו ויוליה של שקספיר, בבימויו של **ז'אן־לואי טריטיניאן**, כשהיא עוברת בכל המיטות האפשריות, גם כשהתפקיד לא דורש זאת ממנה. בסופו של דבר היא מבינה כי עליה לעמוד על רגליה ולא על זיקפת מאהביה. ואז אומנם היא משתחררת מתלותה הנצחית בזולת ומצליחה לעמוד מול עצמה ומול המציאות שלפניה.

הסרט עצמו לא הצליח לעמוד על רגליו, ואף שיש בו מעמדים אירוטיים ומישגלים אינסופיים, השיעמום גובר על ההעזה.

שר־התרבות של צרפת, ז'אק לנג, עם הנסיכה קארולין ממונאקו

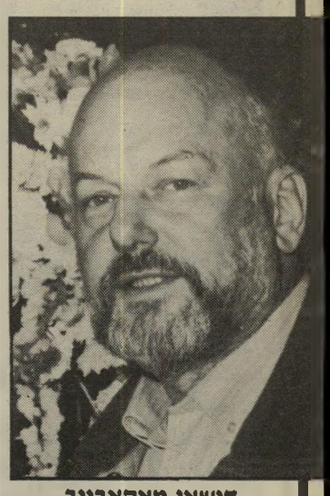
השחקנית ז'וליט בינוש עם השחקן לאמברט וילסון בסרט „הפגישה"

ד וחק היה מדהים: 3,000 עיתונאים, 7,000 מוזמנים רישמיים, מאות סרטים ו־אלפי סקרנים; סטודנטים וצוענים, כוכבים וגנבים פלשו לעיר־הנופש הקטנה שלחוף־התכלת, בדרום־צרפת, בעיק־בות פסטיבל הסרטים ה־בינלאומי ה־38.

כל מי שרוצה להיפטר מחפץ כלשהו, מצלמה, מיט־ריה או בן־זוג, עשה זאת כאן. בשעה שהנסיכה קארולין סעדה על שולחנו של שר־התרבות הצרפתי, רוקנו ל־חלוטין כיסיו של השחקן בן קינגסלי. כך קרה גם לאורחים רבים וחשובים אחרים. אין כל סיכוי להשבת האבידה, חוץ מנחמה אחת, שאפשר להמר עליה – הקאזינו, ה־נמצא בכניסה האחורית של ארמון־הפסטיבלים.

הבימאי שלא ויתר

ד וישאן מאקאבייב, אחד ה־בימאים המרתקים והמשעשעים בעולם, לא ויתר על הרעיון לעשות סרט בישראל, אבל קבל מרות על כך שלא הצליח ללמוד די עברית בביקורו בארץ (בשעתו — כמעט שבועיים). הוא היה בישראל לפני שנתיים ומאז

דושאן מאקאבייב

הספיק לעשות סרט חדש אחד ב־אוסטרליה.

הסרט שהוצג בתחרות זכה ל־ביקורות מעורבות. כל מי שמכיר את הבימאי יודע, כי דמיונו הפרוע נבלם על־ידי שיקוליו המיסחריים של מפיקו האוסטרלי השאפתני **דייוויד רו**. ה־סרט, נער הקוקה־קולה, מספר על מומחה צעיר לשיווק, הנשלח על־ידי קונצרן־הענק לחקור מחדלי השיווק באוסטרליה, ומשאיננו מגלה קיומם של אלה הוא נאלץ להסתפק בצרות שהוא מייצר בעצמו.

הסרט הוא פארודיה פרועה למדי על העולם הקאפיטאליסטי הצרכני ועל אורח השיווק המיסחרי האמריקאי בפרט, עם קריצות לכל עבר — כיאה לבימאי היוגוסלאווי השובב.

שופטת במרחץ תורכי

השחקניות שרה מיילס וואנסה רדגרייב

ש רה מיילס במלוא תיפארתה, כחברת צוות־השופטים של הפס־טיבל, אירחה את הסופר־סטאר אינדי־אנה־ג'ונס, השחקן **האריסון פורד**, במסיבה לילית. פורד הגיע לקאן להצ־גת סירטו (מחוץ לתחרות), העד של הבימאי **פיטר (גאליפולי) וויר**, שיו־צג בקרוב בארץ והמתאר עימות בין קצין מישטרה במיחלק־הסמים לכת מיוחדת במינה, הדוגלת בצניעות וב־חוסר־אלימות מוחלט, בשם אומיש. פורד היה המום מהפגנות ההערצה של העיתונות ולא היה מוכן להצטלם ב־פוזות מיוחדות למען הצלמים. לעומת זאת הפגין סבלנות אין קץ בראיונות עיתונאיים, והסביר כי הוא רואה את עצמו שליח־מיצווה של הסרט, שהצ־טרפותו לסירטו האחרון של הבמאי **פיטר וויר** עבור אולפני לו־קאס־שפילברג.

שרה מיילס, לבד מהיותה בין ה־שופטים, מככבת לצד **ואנסה רד־גרייב** בסירטו האחרון של הבמאי **ג'וזף לוסי**, שהוצג כאן כמחווה לזיכרו. זוהי הסרטת מחזה מצליח המתרחש במרחץ תורכי, ומספר על מאבקן של חבורת נשים, בנות המעמד הבינוני העובד, נגד סגירת והריסת המרחצאות — מעוז סימלי לרוחה של האשה המודרנית החופשית.

מחווה זה לזיכרו של לוסי היה אחד מארבע מחוות שערך הפסטיבל — מחווה אחר נערך לזיכרו של **פרנ־סואה טריפו**, הבימאי הצרפתי ה־אהוד שנפטר השנה. עוד מחווה נערך לשחקן **ג'יימס סטוארט** עם גילוי הקלטות סטריאופוניות בלתי־ידועות של סיפורו של גלן מילר, ולבימאי הפורטוגלי **מנואל דה־אוליברה**.

אשת העכביש

סוניה בראגה, הכוכבת הלאומית היפהפיה של ברזיל, מופיעה ב־סירטו של **הקטור באבנקו**, נשיקת אשת העכביש, כנושא ההזיות ה־קולנועיות של הגיבור, **ויליאם הרט**.

סוניה בראגה

הרט. בראגה, מי שגילמה בשעתו את דונה פלור נשואה לשניים ואת הנערה הסכסית באני אוהבת אותך ירדוה בחוש־הומור ובמזג נעים.

„ברזיל — זה אני" הצהירה הכו־כבת כשנשאלה איך הסכימה לגלם תפקיד כה פעוט בסרט, אחרי שפונקה בעבר בתפקיד הגברת המובילה. היא סיפרה כי הקהילה הקולנועית בארצה קשורה בעבותות של מסירות, ואין זה חשוב אם ההפקה פושטת רגל. „העי־קר, העזרה ההדדית וההזדהות המוח־לטת עם הקולנוע של ארצי. אפילו חינם אין־כסף."

בת־הים הקטנה

השחקנית היפהפיה שנראתה לאחרונה כשרגליה בתוך סנפירים בסרט ספלאש, והמלקקת גלידה, היא **דריל האנה**, שבאה לקאן כדי לקדם את מכירת לאטינו, סירטו החדש של דודה, הצלם שהפך ביימאי, **האסקל וכסלר**. זהו סרט המוקיע את חלקם של האמריקאים במילחמת ניקראגווה וברדיפת המח־תרת הסאנדיניסטית.

וכסלר הגיע לקאן עם שבט מישפחתי שלם. כולם, מקטן ועד גדול — אחים, בנים, בנות, כלות וחתנים — עבדו איתו על הסרט, מתוך מסירות רעיונית מוחלטת.

מפיקת־הסרט ומי שמימנה אותו מכיסה הפרטי היא אמו בת ה־83 של הביימאי, שבאה בראש המישלחת ולא הניחה לבן הקטן שלה (וכסלר הוא כבן 60) להתייצב ולוא פעם אחת בלבד בראיון או בפגישה עיתונאית כלשהי.

אשר לסרט: חבל. הכוונות טובות, התוצאות הרבה פחות. לא כל צלם־מתעד מעולה יכול להפוך לביימאי־עלילה באותו קליבר.

החליפה של אסי

הביימאי הישראלי איתן גרין והצלם של סירטו עד סוף הלילה הופיע במסיבה שהתקיימה לכבוד הצגת הסרט, בכיכובו של **אסי דיין**, במיסגרת מבט מסויים של הפסטיבל. מה שלא היה שיגרתי בהופעתו של הביימאי היתה החליפה, וכמובן גם העניבה. גרין, שלעולם אינו לובש חליפות או בגדים הרווים, היה נבוך ברמות פינגווין מצוחצח, והסביר כי חליפה זו הושאלה לו לכבוד המאורע על־ידי השחקן ה־ראשי שלו, אסי. אסי עצמו שוכנע על־ידי הסביבה הדואגת לקנות ערב יציאתו לקאן „חליפה אנושית", אם כי בעניין העניבה לא הצליחו להכ־ריע.

איתן גרין ואסי דיין זכו למיספר צופים לא מבוטל, בהתחשב בהיצע העצום שיש לפסטיבל שכזה להציע לצופיו, ובעובדה שמחסום השפה העברית עדיין מקשה על צופים רבים, בנוסף על חוסר המידע ביחס לישראל, הניכר בכל מקום שבו מוצג סרט ישראלי כלשהו.

דריל האנה, כוכבת הסרט „ספלאש" מלקקת גלידה

הזוג האופנתי ביותר

הצמד שמשך אליו את תשומת־הלב הרבה ביותר של רכלנים ומבקרי־קולנוע גם יחד הוא **ג'והני האלידיי ונאטאלי באי**.

האלידיי, שהפך לאחרונה מזמר־רוק לשחקן, מופיע בסירטו החדש של **ז'אן־לוק גודאר**, בלש. ורבים טענו כי פניו הם הרבר הטוב ביותר שאפשר למצוא בסרט יבש זה.

חברתו לחיים, השחקנית נאטאלי באי, המופיעה בסרט כאהובתו הנקרעת בינו לבין בעלה, טייס מפוקפק העוסק בהברחות כעבודה נוספת (ואותו מגלם השחקן **קלוד בראסר**), השתתפה גם במחווה מיוחד לביימאי **סרג' סואה טריסו**.

המחווה, שכלל סרט תיעודי פושר למדי על יצירתו של הביימאי, שהיה אחד האנשים הפוריים, המוכשרים והאהובים ביותר על הצרפתים אוהבי הקולנוע, התחילה במעמד נוגע ללב. קרן־אור בודדה וחיוורת רוכזה אל מקום אחד, על הבימה הריקה, ולאט־לאט התמלא המקום היתום בכל המי־יומי (כמעט כולם) שהשתתפו בסרטיו של הביימאי, שנפטר אחרי שלקה בגידול ממאיר במוחו.

באו, בזה אחר זה: **ז'אן** (זול וג'ים) **מורו ואנרי סר**, (השחקן האחר שהופיע בסרט בשעתו נפטר גם הוא מסרטן, היה זה האוסטרי **אוסקר ורנר**, שהופיע לאחר מכן גם בפארנהייט 351); **ז'אן־פייר ליאו**, שגילם את בן דמותו של הביימאי, הגיבור אנטואן דואנל, בחמישה מסרטיו, הראשון בהם 400המלקות היה נרגש, קפוא וחיוור.

באו גם **דלפין סריג** (נשיקות גנובות) **וז'אקלין ביסה** (הלילה האמריקאי); **קתרין דנב וז'ראר דפארדייה** (כוכבי המטרו האחרון בפאריס), **שארל דנר** (האיש שאהב נשים) וכוכבת אותו הסרט, **בריג'יט סוסה**. מבין שחקניותיו האהובות ביותר באה גם **ברנאדט לאסון**. כמובן, גם **שארל אזנבור** (אל תירו בפסנתרן), **ז'אן־פייר אומון** (הלילה האמרי־קאי) ואשתו האחרונה, השחקנית **סאני** (האשה שממול. לחיות ביום ראשון) **ארדן**.

המחווה הפך לאירוע ריגשי בעל משמעות עמוקה, כשכל בני מישפחתו של הביימאי המנוח ממלאים את השורות הקדמיות של האולם, כששעה ארוכה אחרי סיום האירוע עדיין נשארו יושבים בכסאותיהם ומבטם נעוץ בבד.

זמר העבר של הרוק הצרפתי, ג'והני האלידיי, עם בת־זוגו, השחקנית נאטאלי באי

השחקן שבא לסעוד

מישקפיים וזקן הם הסימנים הבולטים בדמותו החדשה של **ויליאם הרט** — שחקן־האופי ה־מעולה, שנראה לאחרונה בארץ בסרט כחום הגוף, והגיע לקאן בתפקיד ראשי בסירטו של הביימאי הברזילי היהודי **הקטור באבנקו** (שסירטו, פישוטה, זכה להצלחה בישראל, אף שהיה מרכא מאוד ועסק בפושעים קטינים במישכנות העוני של ברזיל).

הפעם מביא באבנקו בסירטו נשי־קת אשת העכביש סיפור אהבה בין שני גברים: האחד, שאותו מגלם ויל־יאם הרט, הוא הומו־סכסואל מושבע, והאחר, שאותו מגלם השחקן **ראול ג'דלייה**, הוא מהפכן. מסכת־יחסים מיוחדת במינה נרקמת בין השניים, בין כותלי־הכלא בארץ דרום־אמריקאית בלתי מזוהה, כשהאחד מוותר על ה־תאווה לטובת הכבוד העצמי.

הרט, הנראה בתמונה בשעת ראיון על חשבון ארוחת־הצהריים שלו, הס־ביר כי הוא מתעב מסיבות עיתונאים ומעדיף תמיד שיחה אישית על פני מרפקים והתקהלויות — דבר שבקאן הוא כמעט בלתי־אפשרי.

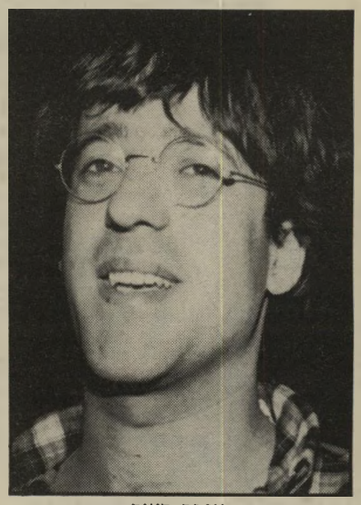
ויליאם הרט

צל"ש

בגין לא הסכים

● **לרפי רשף**, עורך ומגיש התוכנית נכון לעכשיו בגלי־צה"ל על יוזמה חדשה ומרעננת. מסתבר שאפשר לחדש גם בכלי־התיקשורת ה־אלקטרוניים.

לרשף היה רעיון מהפכני: להביא לאולפן, בכל פעם, שני אנשים, מראיין ומרואיין, שאינם אנשי־תיקשורת. הוא החליט להתקשר עם שורה של אנשים מכל מיני תחומים, ולשאול אותם את מי

עורך רשף
הכל מראיינים את כולם

היו רוצים לראיין. התוכנית, שהיא פינה המשודרת פעמיים בשבוע במיסגרת התוכנית נכון לעכשיו, נקראת היכרות. היא יצאה לאוויר קצת לפני חודש, וקוצרת הצלחה.

את העבודה השחורה שמאחורי הקלעים עושה **גיא קבינקי**. הוא מחזיק ברשימות האנשים, מתקשר אליהם ומנסה לשדך את השידוכים הרצויים.

עוזי ברעם, למשל, מזכ"ל מיפלגת־ה־עבודה, ביקש לראיין את **דויד שווייצר**, מאמן

כתב טסלר
זה תמורת זה:

אנשי מחלקת־החדשות כועסים על **שימעון טסלר**, שגם הוא כתב ומגיש חדשות במחלקה.

טסלר נבחר לפני כמה חודשים כיו"ר האגודה המיקצועית של אגודת־העיתונאים. אגודת־העיתונאים ממלאה תפקיד חשוב בנוהלי הוצאת המיכרז ובחירת מנהל־הטלוויזיה. לפי הסכם בין הנהלת רשות־השידור לבין אגודת־העיתונאים הוחלט שההנהלה ממנה מנהל־בפועל לטלוויזיה, לתקופה של שלושה חודשים, תוך מאמץ לסיים את המיכרז בתקופה זו. אם לא יסתיים המיכרז תוך שלושה חודשים, נאמר בהסכם, תאריך ההנהלה את המינוי בפועל לשלושה חודשים נוספים.

הוועד־המנהל של רשות־השידור האריך הכדורגל. ברעם גילה בקיאות מדהימה בנושא הכדורגל.

אנט דולצ'ין ראיינה את **יעקב פרקש**, שהוא הקריקטוריסט זאב. ח"כ **מוחמד ותד** ביקש להיפגש עם שחקן־הכדורגל הערבי **זאהי ארמלי**.

הזמר **יהורם גאון** הפתיע. כאשר ביקש לראיין את ראש־הממשלה לשעבר **מנחם בגין**. אנשי גל"ץ התקשרו עם בגין והיפנו אליו את הבקשה. בגין סירב בנימוס.

בגלל הביקוש הרב יתכן והפינה תשודר בעתיד שלוש פעמים בשבוע.

מאחורי המירקע

סולחה בחדשות

בישיבה של מחלקת־החדשות של הטלוויזיה נערכה השבוע סולחה בין **יאיר שטרן**, מנהל המחלקה, לבין **מיכאל קרסין**, עורך מבט.

השניים אינם מדברים זה עם זה כבר כמה חודשים. השבוע הודיעו להם הכתבים כי מצב כזה לא יתכן, וכדי שהמחלקה תמשיך לפעול הם חייבים להתחיל לדבר האחד עם השני ולשתף פעולה זה עם זה. השניים הסכימו. חיבוקים ונשיקות לא היו שם, אך היו חילופי־דברים, סוף־סוף.

באותה ישיבה החליטו כתבי המחלקה החלטה הנוגעת לחדשות־הלילה של הטלוויזיה. ב־טלוויזיה עובדים כבר זמן רב על חידוש מהדורה מורחבת של חדשות הלילה. התוכנית החדשה היתה אמורה להתחיל ביום הראשון. בעריכתם ובהגשתם של **חנן עזרן** ו**עמוס ארבל**. כתבי מחלקת־החדשות הטילו וטו על שניים אלה. הם החליטו שהעריכה תיעשה בצורת סכב בין הכתבים הבכירים של המחלקה, ואת ההגשה יעשה קריין מיקצועי.

בישיבה רבת־החלטות זו גם סוכם שדן **רביב** יתחיל את תפקידו ככתב לענייני מיפגנות באחד ביוני, וכך הסתיימה גם הסוגיה הבלתי־פתורה הזאת.

מאחורי המיקרופון

עוד לא פרס ישראל

מולי שפירא, מנהל מחלקת־תרבות־אומ־נות־זבידור בגלי־צה"ל, ערך והפיק ערב מיוחד במינו: מחווה למלחין הוותיק **פשה ארגוב**, לציון 50 שנה לפועלו.

הערב הוקלט לפני שנה בצוותא בתל־אביב.

מדוע הוא שותק?

את כהונתו של **יוסף בראל**, המנהל הממונה, בחצי שנה, בניגוד להסכם הכתוב. חברי אגודת־העיתונאים, ביניהם כתבי ה־טלוויזיה, חשבו שטסלר ירעיש עולמות בגלל הפרת ההסכם. אך הוא שתק.

באותו היום שבו קיבל בראל את הארכת המינוי, הוא ניגש אל טסלר והודיע לו שיש ארקיי מן הוועד־המנהל לתוכנית לילי־השבת, שאותה יערוך ויגיש טסלר.

מייד עם העברתו של יומן השבוע ליום החמישי בערב, התפנתה שעת שידור ביום השישי בערב. בראל הציע שבשעה הזאת יעשה טסלר תוכנית־ראיונות. משהו בנוסח שיח־עיתונאים. שבה יביאו כתבים מן ה־מחלקה את המרואיינים שלהם. אנשי מח־לקת־התוכניות רגזו, וטענו שזמן־השידור הזה מגיע להם, ושתוכנית־ראיונות אינה תוכנית־חדשות.

עמיתיו של טסלר טוענים שאינו מדבר על מינוי של בראל, מכיוון שזה הבטיח לו את תוכנית־הראיונות.

לפי חוק רשות־השידור, חייבת מליאת הרשות לאשר כל שינוי בלוח־המישדרים. נושא התוכנית הזאת לא הובא בינתיים לדיון במליאה.

140 קילומטר לשעה

ביום השלישי בערב, שעות ספורות אחרי שיחרורו של **אודי אדיב** מן הכלא, נשלחה ניידת־שידור של הטלוויזיה הישראלית לקיבוץ גן־שמואל. כדי לנסות לראיין ולצלם את אדיב ומישפחתו בביתם.

בסיום מהדורת מבט של אותו ערב שידר **אבי ברזילי**, כתב הטלוויזיה, כתבה קטנה מפתח הקיבוץ, ובה סיפר כי אדיב אינו במשק. באותו הזמן ישב אודי אדיב ביחד עם חברתו **לאה לשם** והוריו **אורי** ו**טובה אדיב** באחד מחדרי גן־שמואל. והקשיב לשידור המזור.

הסיפור מאחורי טעותו של ברזילי מתחיל בשעה 8.15 בערב. כשהגיעה הניידת לקיבוץ. אנשי־הטלוויזיה ניגשו למזכירות המשק וביקשו שיובילו אותם לחדר מישפחת אדיב. במזכירות ביקשו באדיבות מאנשי הטלוויזיה לעזוב. הם נשבעו שאדיב אינו במשק, ונתנו להם הודעה רישמית של הקיבוץ על שיחרורו של אודי אדיב. הניידת יצאה את תחומי המשק בסביבות השעה 8 וחצי. היא התמקמה ליד השלט המורה על הכניסה לקיבוץ, ושם ניסה הטכנאי להשיג קשר אל האולפן בירושלים, כדי להעביר את הידיעה. עורכי מבט התכוונו לשדר את כתבתו של ברזילי מייד אחרי כתבתו של **אורי כהן־אהרונוב** על שיחרורו של אדיב, כתבה שפתחה את המהדורה באותו הערב.

מכיוון שהניידת נמצאה בעמק, לא ניתן היה להשיג קשר עם ירושלים. ברזילי צילם את דיווחו במקום. ליד שלט הקיבוץ, ואנשי הניידת מיהרו לנסוע למקום גבוה, שיאפשר קשר עם ירושלים. הם נסעו במהירות של 140 קילומטר בשעה למחלף נתניה, שהוא גבוה. היה להם מירוץ מסוכן עם השעון. מהדורת מבט כבר החלה („היתה באוויר", בלשון מיקצועית) והקשר לא חובר.

עודד בהן, הטכנאי האחראי על הניידת, עשה במשך דקות יקרות מאמצים עילאיים עד שנוצר הקשר בשעה 9.32 בערב, כשהמהדורה עמדה להסתיים. הכתבה שודרה כאילו בשידור חי, כשברזילי מודיע שאדיב אינו במשק, כמו שנשבעו לו שעה קודם לכן אנשי המזכירות. הוא לא ידע כי בינתיים, כשאנשי הניידת היו עסוקים ביצירת קשר אלחוטי, הגיע אדיב לקיבוץ. ברזילי היה מרוצה מאוד מן המאמצים העילאיים. שעשה כהן הטכנאי כדי לשדר את הכתבה, ולמחרת בבוקר שלח מיכתב אל הממונה עליו ובו כתב: „רק תודות למסירותו, מיומנותו וכושר־האילתור של עודד כהן יכלה הכתבה לצאת לאוויר."

הפקתו ארכה ארבעה חודשים, מתוכם חודש וחצי של מחקר, חודש ויותר של חזרות, והרבה־הרבה שעות עריכה.

כדי להעמיד את הערב על הרגליים, רצה שפירא להביא אמנים מן השורה הראשונה בארץ, שישירו את שירי ארגוב. אלה, מסתבר, די חששו להופיע באירוע כזה, כשלצידם אמנים חשובים

פשא ארגוב בהקלטה
אולי סוף־סוף

משה וילנסקי בהקלטה
– כמוהו

אחרים. אך אחרי שיכנועים רבים הסכימו.

כך אפשר יהיה לשמוע בפעם הראשונה את יהודית רבין מתמודדת עם שיר קשה שכתב אלכסנדר פן והלחין פשא ארגוב, שיר בשם וידוי. נורית גלרון, ששרה שני שירים, מתי כספי, שושנה דמארי (ראה עמוד 31) ואחרים. שפירא הצליח, לאירוע מיוחד זה, לאחד מחדש הרכבים קוליים. הוא זימן ביחד את ערנה גורן וקובי רכט, ששרו בזמנו בתקליט הראשון של שירי ארגוב. אילי גורליצקי ויונה עטרי שרו שוב, אחרי הרבה שנים, שירים מן המחזמר שלמה המלך ושלמי הסנדלר.

בסיום הערב הגישו אנשי גל"ץ פרס מיוחד לפשא ארגוב, מתוך תיקווה שהוא יקבל גם את פרס ישראל.

תיקוותם נובעת מכך שערב דומה, שערכו לפני שלוש שנים למשה וילנסקי, הביא בעיקבותיו את פרס ישראל.

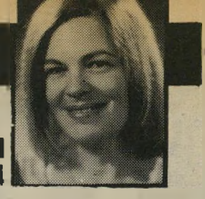
התוכנית תשודר ביום השבת, ב־11 בבוקר.

לא יהיה יומן השבוע

בגלי־צה"ל משדרים מדי־ערב בשידור־חי את תוכנית מבט לחדשות מן הטלוויזיה. במשך תקופה ארוכה נהגו להעביר בתחנה גם את שידור יומן השבוע. כשזה היה ביום השישי בערב.

מאז שהועבר היומן ליום החמישי בערב, ומילא את אותו הערב בחדשות (ראה לעיל), לא מעבירה אותו התחנה הצבאית, אלא רק את מהדורת מבט של אותו יום. בגל"ץ החליטו שדי בחצי שעה של חדשות מן הטלוויזיה, אין צורך להוסיף על זה. חוץ מזה, בשעה שבה משודר היומן בטלוויזיה, יש בגלי־צה"ל התוכנית על הדבש ועל הכפק. בתחנה היו בטוחים שאם יבטלו את התוכנית הזאת של שירים מיזרחיים, הדבר יכעיס את המאזינים.

ענת פרנוסטי

מרים בניזיני

מזל החודש:

תאומים

שניים בתוך אחד

הכפילות המאפיינת את מזל תאומים מלמדת על טיפוס מורכב, מסובך, שלא קל לתהות על קונקנו, להבינו ולהכירו. מיהו התאום החיצוני, הקונה את לב הבריות במהירות, מתחבב על כולם, ומשרה אווירה עליזה, קלה, עד שנדמה שהוא מעולם לא הכיר דיכאון מהו! האם דמות זו קיימת?

כדאי לעקוב היטב אחר אותו טיפוס מלא שימחת־חיים וקליל, להעמיק ולחפור באישיותו ולגלות את "התאום השני" – זה המוכר יותר לאדם עצמו ולאנשים הקרובים אליו ביותר. אילולא ידענו על החלוקה הברורה לשניים, היה אפשר לחשוב ששתי נשמות שוכנות בגוף אחד. אך כשהמדובר על מזל תאומים, אין פלא שהתאום השני הוא היפוכו הגמור של זה המופיע כדמות שנונה, עליזה, חופשית וחסרת־דאגה. השני סובל מדיכאונות, מצבי־רוח קשים, הוא ביקורתי וציני, כמעט לעולם אין הוא שבע רצון.

כשהוא נמצא לבד, הוא ממש סובל. עצביו אינם חזקים, ולא פעם הוא נמלא חרדות ופחד, שמא יאבד את השליטה בעצמו.

דמיונו אז מפליג לעולמות שעדיף להתרחק מהם. התאומים המצוי מעדיף להיות מוקף באנשים, ואלה כדאי שיתחלפו במהירות – רק אז יוכל הצד השמח והעליז באופיו להתבטא ולהאציל מרוחו הבריאה על הצד השני, הרואה את העולם בצבעים קודרים, אמיתיים, וחסרי־אשליות.

השנה החדשה, זו המתחילה ב־21 במאי 1985, מצטיינת אף היא באופי כפול. היא מתחלקת לשניים בצורה ברורה ביותר: עד נובמבר 1985, ומדצמבר ועד מאי 1986.

בדצמבר 1985 מתחילה, למעשה, תקופה חדשה בת שנתיים וחצי. כוכב סטורן עובר למזל הבא, מזל קשת, אחרי שהות של שנתיים ומחצה במזל עקרב. מהלך זה ישפיע בעיקר על מזלות קשת, דגים, תאומים ובתולה. במשך שנתיים וחצי ייצור סטורן זווית של 180 מעלות כלפי מזל תאומים. זה לא יהיה קל. אופיו של כוכב סטורן כבד, חסר־פשרות, ובתקופה שבה הוא משפיע – הוא חורץ גורלות במידת־הדין, ולא במידת־החסד.

בני תאומים יאלצו להתייצב מול המציאות, גם אם אינה נוחה להם, ולעשות לעצמם חשבון־נפש – כאילו לא די להם ב־מהפכות והשינויים שהכריח אותם כוכב אוראנוס לעבור מאז סוף שנת 1981.

אם כן, איך תיראה השנה הבאה לבני מזל תאומים? המהפכות והשינויים הדרסטיים יתרחשו מסוף שנת 1985 בעיקר אצל אותם שנולדו בין ה־4 ביוני ועד ה־13 בו.

קאריירה

השנתיים האחרונות לא היו קלות בשטח העבודה. בכל מקום נוצרו קשיים, בעיקר בגלל עובדים אחרים, או כל מי שעימו באו בני־המזל במגע. חילוקי־דיעות וסיכסוכים היו בגלל חוסר־התאמה וצורת־עבודה שעוררה התנגדות ורוגז.

בני מזל תאומים נאלצו לקחת על עצמם אחריות למעלה מהרגיל, ולמרות העבודה הטובה שנעשתה, לא היתה די הערכה מצד הסביבה, ואנשים קיבלו זאת כדבר מובן מאליו.

רבים מבני המזל נאלצו לשנות את מקום העבודה כמה פעמים. כוכב יופיטר, הנמצא בבית התשיעי של תאומים, יביא לקשרים עם ארצות אחרות, לעבודה שיש בה יותר

עניין והרגשה שיש מה לפתח ויש לאן לשאוף.

חלק מבני המזל ירגישו צורך ללמוד ולהשלים את הידע שחסר להם. רבים ירגישו צורך ללמוד שפה חדשה, שתעזור להם בהמשך. כוכב יופיטר, שיכנס בפברואר 1986 לבית העשירי (בית הקאריירה), יאפשר לבני המזל להתקדם, להשיג עמדה יותר סמכותית ולקבל את הערכת הסביבה. אתגרים חדשים יוצבו בפניהם, החיים הפרטיים יהיו פחות חשובים וזמן רב יוקדש לקאריירה – לפעמים יותר מהרצוי.

שום דבר לא יגיע סתם־כך במיקרה, כל שיפור וקידום בקאריירה יבוא לאחר שהושקעה עבודה ולאחר שהמצב נשפט ונשקל היטב.

בספים

שנת 1986 מצביעה על שיפור במצב הכספי. בית הכספים יקבל השפעה טובה מכוכב יופיטר, שישהה במזל דגים. זה יאפשר לבני מזל תאומים לנצל את התקופה להרוויח כספים, לפתוח בעסקים חדשים או לשנות מקום־עבודה, שם יוכלו ליהנות משכר יותר גבוה. תוכניות שנעצרו בגלל מחסור בכספים יקבלו שוב תנופה חדשה, ואפשר יהיה לנשום לרווחה, לצאת לפעולה וליהנות מהתוצאות. קיימת אפשרות להחליף דירה, מכונית או כל מכשיר יקר שאותו שואפים להשיג.

בריאות

בנושא זה לא היה קל לתאומים בשנים האחרונות. הם לא משתחררים מהבעיות הבריאותיות שמהן סבלו. עיקר הבעיות יתרכזו אצל אותם שנולדו בימים האחרונים של מזל תאומים. כלומר: ילידי ה־15 עד ה־21 ביוני. שנת 1986 מביאה הקלה. בשנה זו יהיו בני מזל תאומים יותר בריאים ויהיו עסוקים פחות בביקור אצל רופאים, יש־תחררו מהסבל של מחלות שאינן חדלות להזכיר את עצמן.

ומה שבינו לבינה

כאן הכל יהיה מורכב ולא כל־כך ברור. לאותם שנולדו בין ה־4 ל־13 ביוני לא יהיה קל. הם יעברו שינויים. נישואים עלולים להסתיים לפתע. יחסים חדשים יסבלו מאי־יציבות, פרידות וחזרה לחידוש הקשר, נסיון לשמור על הקשר וחוזר חלילה. יהיה קשה להגיע לאיזשהו ביטחון.

אותם שנולדו בימים הראשונים של המזל ירגישו היטב את תחילתה של שנת 1986. הם יצטרכו להימצא בעימותים עם בני־זוגם. חלק מהם יבינו שהגיע הזמן להינשא ולבנות חיי־משפחה נורמאליים. אותם שינסו להתחמק ולברוח, עלולים לסבול ממילחמות פנימיות קשות. הפעם לא יהיה קל ופשוט לאותם ה"מתפרפרים" ("עפים" מפרח לפרח, מבלי לחשוב שמישהו סובל מהתנהגותם. הפעם הם יצטרכו סוף־סוף לשלם את המחיר.

אגב, רבים מבני מזל תאומים שעדיין פנויים ימצאו לעצמם בני זוג יותר מבוגרים.

שינוי מה נראה במצבכם הכלכלי. תוכלו ל־קחת יוזמה ולנסות אפשרות חדשה. בקש־רים חדשים או בשות־פויות עליכם להיות זהירים, מכיוון שיש נ־טיה לתת לאנשים יותר מדי קרדיט, העלול לע־לות ביוקר לטווח רחוק. כספים שיניעו יעזרו לכם לשפר ולשפץ את המקום שבו אתם גרים. יש צורך בכמה תיקונים וברכישת אביזרים חד־שים לבית. בחיי הרגש אתם ממשיכים להצ־ליח גם השבוע, ביחוד מה־25 בחודש.

* * *

השבוע הקרוב יראה הרבה יותר טוב מקודמיו – מלבד ה־25 וה־26 בחודש. שבהם יהיה לכם קשה. בסך הכל תוכלו כעת ליהנות מחידוש קשרים עם ידי־דים. אנשים יבואו להת־ארח בביתכם ובכלל – תהיו מוקפים בחברה נעימה. מצבכם הכספי עומד להשתפר. ב־27 וב־28 בחודש תוכלו לה־שיג הישג חשוב במקום שבו אתם עובדים. נסי־עות וטיולים יביאו אתכם למצב־רוח הרבה יותר טוב. צפויות הפתעות במישור הרומנטי.

* * *

ההרגשה הכללית משתפרת. אתם מתחילים להרגיש יותר חזקים. אפשר שוב להתבלט ולשפר את מעמדכם במקום העבודה. בעלי השפעה ידאגו לכך שה־אווירה סביבכם תהיה יותר נוחה. תאונות־דרכים עדיין עלולות לסכן אתכם, בעיקר ב־25 וב־26 בחודש. בשטח הרומנטי תוכלו כעת להכניס את עצ־מכם לפרשיה חדשה, אפשר לומר שהכל תלוי ביוזמתכם ורעיונות מקוריים, שאינם חסרים לכם בדרך־כלל.

ה־22 וה־23 בחודש יפגישו אתכם עם אנשים שיוכלו לעזור לכם לקדם פרוייקטים חשו־בים. טוב יהיה לפעול עם קבוצות של אנשים. ולאו־דווקא עם שותף בודד. תוכלו להרשות לעצמכם להיות סמכו־תיים ומשכנעים. אנשים יקבלו את רעיונותיכם. ה־26 בחודש אינו מת־אים לתחימה על עס־קות, שיפוטכם באותו יום אינו טוב. ה־27 וה־28 מתאימים לנסיעות. היכרויות חדשות צפויות. ועשויות להביא להתקשרות מעניינת.

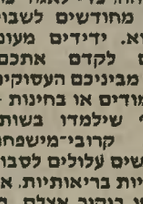
* * *

בין ה־22 ל־26 בחודש תהיו מאוד עייפים ועמוסים בעבודה. את השבת כדאי לנצל למנוחה, כדי לאגור כו־חות מחודשים לשבוע שיבוא. ידידים מעונ־יינים לקדם אתכם. אלה מביניכם העסוקים בלימודים או בחינות – עדיף שילמדו בשות־פות. קרובי־משפחה קשישים עלולים לסבול מבעיות בריאותיות. אל תדחו ביקור אצלם. ב־שטח הרומנטי טוב יהיה להיפגש עם אנשים הבאים מארצות אחרות או הקשורים איתן.

* * *

במקום העבודה תצטרכו לנהוג בדיפלומטיה ולהפעיל את כל התכסיסים העולים בראשכם. תוכלו להשיג תפקיד יותר טוב ולקבל עמדה יותר סמכותית. מישהו מנסה לפגוע בשמכם הטוב. הרכילות והתכנים שמסביבכם עלולים לקלקל לכם. ה־27 וה־28 טובים להעמדת האנשים הנכו־נים על מקומם. ב־25 וב־26 אתם עלולים לסבול מבעיה בריאותית. חשוב שתנוחו. כוחותיכם אזלו ויש צורך לחדש את המלאי.

השטח המיקצועי יעסיק אתכם, בעיקר ב־22 וב־23 בחודש. תוכלו לפעול לקידום מטרות. תצטרכו להח־ליט מה אתם באמת אוהבים לעשות, נראה שיאפשרו לכם לבחור תפקיד מעניין, אלא ש־תשובות בלתי־ברורות וחוסר היכולת להחליט עלולים לפגוע בכם. תוכלו לתכנן את נסי־עתכם הבאה לחו"ל, תהיו בקשר עם אנשים הנמצאים שם. בשטח הלימודים צפויות הצ־לחות. בשטח הרומנטי הצלחתכם בטוחה.

* * *

ה־22 וה־23 בחודש יהיו נעימים, ידידים יפתיעו אתכם ויעבירו לכם ידיעות חשובות. תוכלו להירגע ולהיפטר מהדאגה שהטרידה אתכם בזמן האחרון. בקשרים רומנטיים תצ־טרכו להפעיל את האינ־טואיציה שלכם ולהיות זהירים בגלל קינאה ות־חרות. מישהו מנסה לפ־גוע בקשרים קיימים. ה־נסיון לקחת מכם את בני־הזוג מצריך טיפול עקבי, וזה בהחלט יכול לעזור. אל תאבדו את הביטחון העצמי. ה־25 וה־26 – קשים.

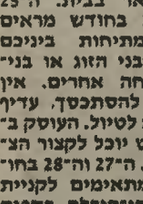

* * *

הבריאות שלכם, או של אנשים הקרובים לכם, תעסיק אתכם ב־22, ב־23 וב־24 בחודש. תצטרכו להק־דיש יותר זמן לאותם הזקוקים לכם. ה־26 יביא לכם ידיעה משמ־חת הקשורה בחו"ל. יתכן מאוד שתמצאו את עצמכם מתכננים את נסיעתכם הבאה. ה־27 וה־28 חשובים לעתידכם המיקצועי, כל דבר שקורה באותם ימים יש לו השלכה חשובה לעתיד. בשטח הרומנטי תוכלו לחדש קשרים שנותקו.

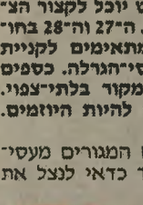

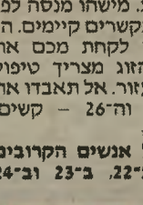

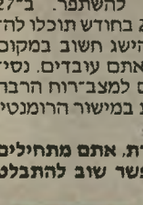
בחודש הקרוב תוכלו ליהנות מחיים חברתיים עשירים. זה בהחלט לא הזמן להישאר בבית. ה־25 וה־26 בחודש מראים על מתיחות ביניכם לבין בני הזוג או בני־משפחה אחרים. אין טעם להסתכסך, עדיף לצאת לטיול. העוסק ב־ספורט יוכל לקצור הצ־לחות. ה־27 וה־28 בחו־דש מתאימים לקניית כרטיסי־הגרלה. כספים עשויים להגיע אליכם ממקור בלתי־צפוי. בשטח־האהבה – עליכם להיות היוזמים.

* * *

עניינים הקשורים למקום המגורים מעסי־קים אתכם השבוע, מאוד כדאי לנצל את הזמן ולשפר את תנאי־המגורים. יתכן שתצ־טרכו להשקיע סכום־כסף גדול מכפי שחשב־תם, אך זה לא יגרום לכם לבעיות. סיכוי טוב לקבל סכום כסף במפ־תיע. ב־22 וב־23 בחודש. ה־27 וה־28 יפנקו את־כם. אנשים יהיו מאוד ידידותיים וישתפו פעו־לה. בשטח הרומנטי תוכלו לזכות בהצלחה. צפויות פגישות עם אנשים שאינם שיגרתיים.

בשבוע הקרוב תמצאו את עצמכם עסוקים מאוד, הרבה יותר מכפי שתכננתם מראש. חשוב מאוד שתוכיחו את עצמכם. לא די שת־בצעו את עבודתכם בצורה מבריקה – חשוב מאוד שהממונים עליכם ועובדים אחרים ידעו להעריך את מעשיכם. רק אתם יכולים לדאוג לכך שזה יהיה ידוע. ב־22, ב־23 וב־24 תוכלו ליהנות מפגישות רומנ־טיות. ויתורים לא באים בחשבון. אתם חיי־בים להתעקש שבני־הזוג יעמדו בהבטחות.

* * *

השבוע הקרוב תמצאו יעסיק אתכם, בעיקר ב־22 וב־23 בחודש. תוכלו לפעול לקידום מטרות. תצטרכו להח־ליט מה אתם באמת אוהבים לעשות, נראה שיאפשרו לכם לבחור תפקיד מעניין, אלא ש־תשובות בלתי־ברורות וחוסר היכולת להחליט עלולים לפגוע בכם. תוכלו לתכנן את נסי־עתכם הבאה לחו"ל, תהיו בקשר עם אנשים הנמצאים שם. בשטח הלימודים צפויות הצ־לחות. בשטח הרומנטי הצלחתכם בטוחה.

* * *

ה־22 וה־23 בחודש יהיו נעימים, ידידים יפתיעו אתכם ויעבירו לכם ידיעות חשובות. תוכלו להירגע ולהיפטר מהדאגה שהטרידה אתכם בזמן האחרון. בקשרים רומנטיים תצ־טרכו להפעיל את האינ־טואיציה שלכם ולהיות זהירים בגלל קינאה ות־חרות. מישהו מנסה לפ־גוע בקשרים קיימים. ה־נסיון לקחת מכם את בני־הזוג מצריך טיפול עקבי, וזה בהחלט יכול לעזור. אל תאבדו את הביטחון העצמי. ה־25 וה־26 – קשים.

* * *

הבריאות שלכם, או של אנשים הקרובים לכם, תעסיק אתכם ב־22, ב־23 וב־24 בחודש. תצטרכו להק־דיש יותר זמן לאותם הזקוקים לכם. ה־26 יביא לכם ידיעה משמ־חת הקשורה בחו"ל. יתכן מאוד שתמצאו את עצמכם מתכננים את נסיעתכם הבאה. ה־27 וה־28 חשובים לעתידכם המיקצועי, כל דבר שקורה באותם ימים יש לו השלכה חשובה לעתיד. בשטח הרומנטי תוכלו לחדש קשרים שנותקו.

רהיטי מאיר קובר

עורכים

סופשבוע ארוך של רהיטים

חגיגה של רהיטים
בחג השבועות
החל משבת בבוקר

רק יצרן כמאיר קובר יכול להציע לך
את דגמי עידן ואלון במחירים
כאלה, ולתת לך הנחה ממשית של

25%

על כל קולקצית הסלונים, חדרי
השינה והמזנונים. כידוע, ברהיטי
מאיר קובר כל תהליך הייצור (עיצוב,
נגריה, מרפדיה) נמצאים תחת גג
אחד.

מחיר מיוחד כולל מע"מ 525,000 ש"ח

3 כורסאות + 2 פינות + הדום במבחר בדי כותנה — דגם עידן

מחיר מיוחד כולל מע"מ 575,000 ש"ח

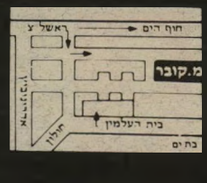

5 כורסאות + פינה במבחר בדי כותנה — דגם אלון

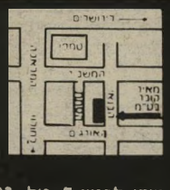
מחירי חג מיוחדים על כל קולקצית הסלונים, חדרי השינה והמזנונים.

פתוח בשבת 10 בבוקר עד 2 בצהריים
פתוח בחג 10 בבוקר עד 9 בערב
בימי חול 8 בבוקר עד 8 בערב

מבצע מיוחד עד 50% הנחה!
מכירה של רהיטים מהתצוגה
במחירים מיוחדים בשיטת
שלם וקח!

מפעל ואולם תצוגה:
איזור התעשיה החדש ראשל"צ
מאחורי בית העלמין חולון
(ג.א.פ.ע. לשעבר) טל. 03-944144-5-6

מפעל ואולם תצוגה:
איזור התעשיה חולון
הבנאי 34, טל. 03-802025

בצפון: כץ רהיט ועץ בע"מ קרית שמואל, הבקתה: צומת קרית אתא **בדרום:** קרית גת רהיטי לכיש, שד' לכיש 7 טל. 051-81702
ירושלים: רהיטי יושקו בע"מ, שלומציון המלכה 18 טל. 02-226234 **חולון:** סזקולוב 135 טל. 03-886498, ברשת חנויות שק"ם וברשת חנויות כל-בו שלום.

שושנה דמארי, מלכת הזמר הישראלי, הוציאה מחדרה את עופרה חזה, נסיכת הזמר — וכך החל מאבק בין שתי יוצאות־תימן הזוהרות

דמעות בעיני עופרה

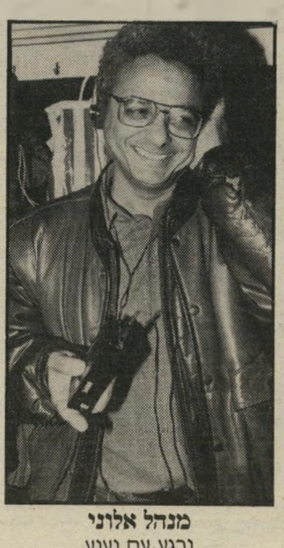
זמרת חזה
נשארה בחוץ

זמרת רביץ
גיהצה בגדים

זמרת גורן
שתתה קפה

מנהל אלוני
נרגע עם נענע

"אני רק שואל אם יש כוכבות על וכוכבות־תחת," קרא בצל־אל אלוני, מנהלה האישי של עופרה חזה.

בצלאל ישב במיזנון של התיאט־רון הקאמרי. כשהוא נסער ווזעם. אולם־התיאטרון היה מלא. על הבימה שרו מיטב הזמרים את שיריו של ששה ארגוב, בערב לכבודו (ראה שידור). כשהמלחין יושב בשורה הראשונה באמצע. הטלוויזיה צילמה והקליטה את הערב ברצף, ללא תקלה, ומאחרי הקלעים ישבה זמרת פגועה ונעלבת, והמתינה לתורה.

"המפיקים חילקו את הזמרים בין החדרים," סיפר אלוני, "עופרה היתה בחדר אחד עם שושנה דמארי ויהודית רביץ. אחרי החזרות נסעה עופרה הביתה, להביא ביגדי־הופעה. כשחזרה, ראתה ששמה נמחק מהפתק על הדלת. היא קראה למפיק, חיים מלובן, והוא אמר לה: תמצאי חדר אחר. תסתדרי. עופרה נכנסה לחדר של הלהקות הצבאיות, ואחר־כך לחדרן של סנדרה ג'ונסון ואורה זיטנר.

"איזו גסות־רוח! איזה טימטום! אף אחד מההפקה לא מחק את השם. אני יודע. זה כל־כך מביך! בגלל זה אני שונא פסטיבלים, עם הרבה אמנים. אחד שם אוכל את השני. לפחות, במחיקה, היתה אי העמדת־פנים. בא לי לעשות כאן סצינה, אבל רק בגלל הכבוד לסשה ולאירוע המכובד הזה אני יושב במיזנון ונרגע בעזרת כוס־תה עם נענע."

"פתחתי את הדלת וראיתי בחדר את שושנה דמארי, יהודית רביץ ועדנה גורן," סיפרה עופרה. "שאלתי מה קרה. מי מחק את השם שלי, הרי בצהריים זה היה החדר שלי? שושנה אמרה שהיא לא יודעת, שינו, ועדנה אמרה שעכשיו זה החדר של שושנה דמארי. לא רציתי לשאול: אם זה החדר של דמארי לברה, מה הן עושות שם? עדנה שתתה קפה, ויהודית גיהצה בגדים. הרגשתי מאוד לא רצויה, ועזבתי.

"כל מה שרציתי היה להתאקלם מהר בחדר אחר. אני בשוק מכל העניין. הרי בסך־הכל מדובר בזמרות שמתאפ־רות יחד בחדר אחד, לא חיות יחד.

"מאוד נפגעתי! אני לא מאשימה אף אחד, רק משהו מריח לי לא טוב. ככה למחוק אותי? לפחות היו מחליפים פתק וכותבים מחדש! אמרתי לבצלאל שהשם של עופרה חזה לא יימחק כל־כך מהר!"

כאשר נשאלה שושנה דמארי מה קרה שם, אמרה תחילה בשלווה: "אני לא יודעת על זה שום דבר," והביעה תיקווה ששום דבר לא ייכתב על זה בעיתון. כאשר הבינה שזה לא ייתכן, היתה פחות שלווה.

יהודית רביץ, שאינה נוהגת לדבר עם עיתונאים אלא אם היא נאלצת לעשות זאת, יזמה שיחה עם העולם הזה. כנראה אחרי שקיבלה דיווח מדמארי. יהודית אמרה, בקול שקט אבל תקיף, ששום דבר לא קרה, והיא מבקשת להבטיח לה שאף מילה אחת לא תיכתב על כך. וחוץ מזה, בצלאל אלוני — ומוטב לברוק את זה איתו מייד — מתחרט שעורר את העניין, ומבקש לשכוח אותו. "היו שינויים בחדרים," סגרה רביץ עניין, "כולנו עברנו."

בצלאל לא ידע שהוא מתחרט, והיה עדיין שרוי במצב־רוח קרבי. "בחזרה לפני־הצהריים הן עוד ישבו ביחד בח־דר," אמר, "אבל אחר־כך, כדי לטשטש. מחקו עוד שמות.

"כואב לי הלב על עופרה, היא היתה עם דמעות בעיניים."

"הרחתי התחמקות!"

ב אותו זמן, דקות אחדות לפני עלייתה של עופרה לבימה, הכריז המנחה, אהוד מנור, במתיקות: "חלום־ילדות של עופרה חזה מתגשם הערב. היא מופיעה עם אלילת־ילדותה. שוש־נה דמארי!"

"מה פיתאום שושנה דמארי?" תהה בצלאל. "הזמרת הכי נערצת על עופרה זו אסתר עופרים. אבל אין דבר. שיגיד שושנה דמארי, זה טוב בשביל הטל־ויזיה..."

חיים מלובן אמר שלא ידוע לו על שום שינויים שעשתה ההפקה בעניין החלוקה לחדרים. "עד ההופעה היו הרמוניה ויחס לבבי בין האמנים." אמר. על השאלה מי בכל זאת מחק את שמה של עופרה, ענה: "הסתובבו שם כל־כך הרבה אנשים, נכנסו הרבה מעריצים ומעריצות של הזמרים. אני לא הייתי שותף בנושא הזה."

באותה הזדמנות סיפרה עופרה חזה: "אני מעריכה את שושנה דמארי. לפני תוכנית ה'ספיישל' שלי בטלוויזיה התקשרתי אליה באופן אישי, והזמנתי אותה להופיע בתוכנית שלי. היא אמרה, לא יודעת, אני עסוקה, בעלי עכשיו בחו"ל, והוא שקובע.' הרחתי התחמ־קות, התפלאתי מאוד.

"אמא שלי נורא אהבה את שושנה מאז ומתמיד. אחרי התוכנית חיים שכאלה על שושנה התלהבה אמי וביקשה מאחותי לחפש את הטלפון שלה. היא צילצלה וזאמרה לה: 'את נהדרת, אנחנו גאים בך, את עושה לנו כבוד!'

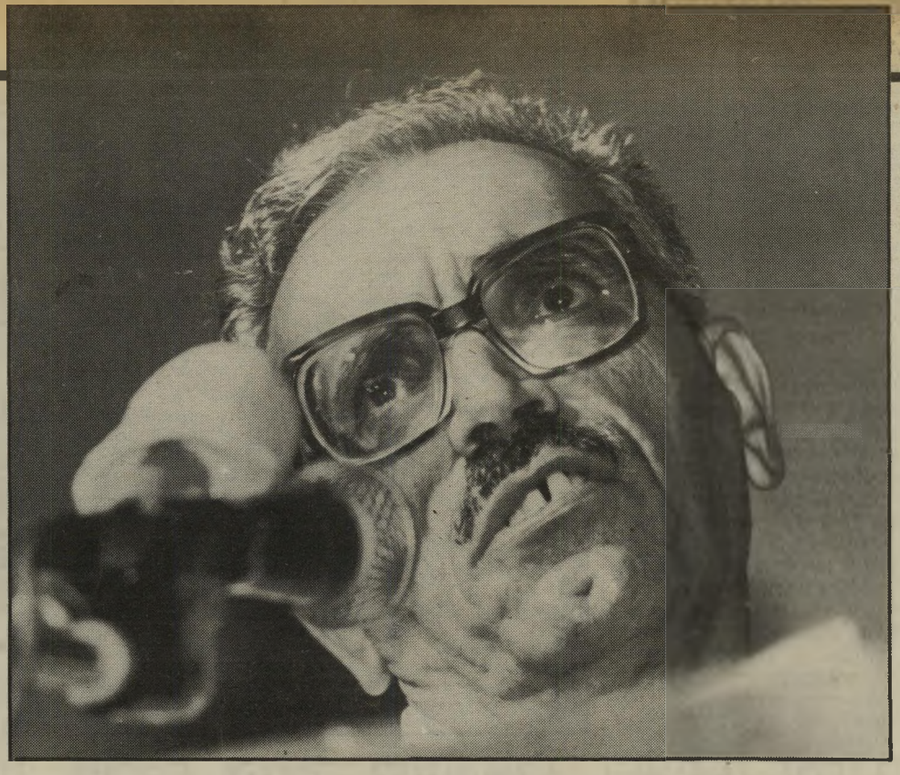
"הופתעתי והתרגשתי מהיוזמה של אמי, זה מחמם את הלב כשמחמיאים אחרי תוכנית. וסיפרתי בראיון ברדיו את הסיפור הזה. ברדיו רצו לדעת איך שושנה הגיבה כשאמה של עופרה צילצלה אליה, וביקשו להכניס אותה לשידור באותה התוכנית. שושנה אב־רה שהיא לא מעוניינת לדבר. למרות הדברים האלה, עד היום חייכתי אליה, אמרתי לה יפה שלום."

הפתק הקטן שגרם לכל הרעש נשאר צמוד לדלת גם בתום התוכנית. במקור נכתבו עליו בכתב־יד. בעט רגיל, שלושה שמות. בסוף הערב היו שלושתם מחוקים, ובמקומם נכתב שם אחד, בגדול: שושנה דמארי. שמותיהן של דמארי ורביץ היו מחוקים בקווים מסולסלים, די בעדינות. שמה של עופרה חזה היה מחוק — ככל הנראה באותו העט. בצורה מודגשת יותר, קווים מסולסלים עם תיגבורת של כמה קווים ישרים.

נעמי הזן ■

דו"ח מיוחד

מאז השבוע שעבר הפך ישראל קיסר מס' 2 במיפלגה — ומועמד מרכזי לראשות הממשלה. איך יעשה זאת? מה יהיו השלבים של עלייתו לשילטון?

בדרך אל הקיסרות

משהו קרה השבוע במיפלגת העבודה. את זאת ניתן היה ללמוד מראה־פניו ומהתנהגותו של יושב־ראש המיפלגה, שימעון פרס.

ביום השלישי לפנות בוקר, כאשר תוצאות־האמת החלקיות הצביעו על ניצחון מוחץ לישראל קיסר בבחירות בהסתדרות, בא פרס לבית הוועד־הפועל כדי לברך את המנצח. באולם־הישיבות, בשעה 2 וחצי לפנות בוקר, התאספו המכובדים והסבו לצד פרס וקיסר. הנוכחים לא יכלו שלא להבחין במראה פניו הנפול במיוחד של פרס. הוא לא הצליח אף להסתיר את עצבותו.

למחרת, בפעם הראשונה מאז נכנס לתפקידו כראש־ממשלה בחודש ספטמבר האחרון, הפתיע פרס את עוזריו ויועציו. בישיבה של חברי הקואליציה בוועדת־הכספים של הכנסת, שהתקיימה בלישכתו, איים שאם הוועדה לא תעביר את התקנות והצעות־החוק הכלכליות שהוגשו לה, הוא יילך אל הנשיא.

האם יש חוט מקשר בין שני האירועים?

פרסולוגים טוענים: יש ויש.

פרס, כבעל חוש פוליטי מצוייץ, הבין, שהשבוע נולד מנהיג חדש במיפלגת־העבודה, ישראל קיסר שמו, שבוא היום עלול לאיים על כיסאו.

ואם היה לו ספק בכך, הרי שביום החמישי אחרי־הצהרים הוא קיבל אישור לחששו. בעודו עסוק בענייני הממשלה, הופיע קיסר לפני מרכז מיפלגת־העבודה, שהתכנס באולם אוהל־שם בתל־אביב. האולם היה מלא מפה לפה. הציבור לא פסק מלמחוא לו כף, כשעלה לבימה. קיסר לא יכול היה לשמוע את מה שנאמר עליו באולם — דיברי־שבח כאלה לא שמע פרס מזה שנים.

קיסר אף דאג להשמיע ברבים את כוונותיו לעתיד. הוא רק אמר שאינו מבקש לעצמו יותר משתי תקופות־כהונה כמזכ"ל ההסתדרות. הוא מוכן להסתפק בפחות, אם יידרש לכך. אבל בשום פנים ואופן לא כדי לקבל תפקיד של שר. במצב שכזה הוא מעדיף להישאר בהסתדרות.

השבוע לא היסס קיסר להודות: הוא ינצל היטב את הצלחתו בבחירות ואת זינוקו לצמרת מיפלגת־העבודה, כדי לחתור לתפקיד הבכיר ביותר ומכוון הוא פועל כסוליסט, מבלי להביט דבר לאיש ומבלי לריב עם איש.

קיסר (54), יליד צנעא שבתימן, עלה ארצה בגיל שנתיים. מאז שנת 1977 הוא שימש כיושב־ראש האגף לאיגוד המיקצועי וכממלא־מקום מזכ"ל־ההסתדרות. מאחורי גבו אמרו עליו שהוא זכה במינויים הנכבדים בגלל מוצאו וגון עורו. כשהחליף את ירוחם משל, בחודש מאי לפני שנה, היו שהטילו ספק ביכולתו לשנות ולזעזע את ההסתדרות ואת חברת העובדים.

המעבר הזה, ממשל לקיסר, פירושו מרחיק־לכת: זהו מעבר לא רק מדור אחד לדור אחר, צעיר יותר, אלא מעדה לעדה. בעוד שלמשל לא היו תיקוות לקארייריה, מעבר למזכ"לות, הרי שקיסר רוצה להגיע רחוק, כמו מדכ"לים קודמים כדויד בן־גוריון, שהצליח, ופינחס לבון, שנכשל.

בשנה האחרונה הוא לא עשה שינויים של ממש בהסתדרות, ובוודאי שלא שינויים פרסונאליים. הוא לא הבטיח דבר לאיש, כדבריו, ולא הדיח אף אחד. אפילו את הרכב רשימת המערך לוועידת ההסתדרות הפקיד בידי עוזי ברעם, מזכ"ל המיפלגה.

ואין זה מיקרה. קיסר פועל בצורה מחושבת ולועג לכל מי שרואים בזהירותו הוכחה לחולשה. „האם הם במיפלגה עדיין חושבים שאני לא אינטליגנטי?" שואל קיסר את מי שמבקשים ממנו הסבר למה שלא עשה בהסתדרות.

בניתוחו הוא מאוד אינטליגנטי, וכשהמטרה הניצבת מול עיניו היא ראשות־ממשלה, גם האמצעים חייבים להוביל לכך.

המצב שבו נתון קיסר נראה כך:

● בשיכבת־המנהיגות השניה במיפלגה, הכוללת את השרים משה שחל, מוטה גור וגד יעקובי, יש לו עדיפות ברורה. בשיכבה הראשונה, מול יצחק נבון, יש לו עדיפות מסויימת.

● כדי להתקדם, עליו להימנע מלקומם נגדו את הכוחות המרכזיים במיפלגה, ובעיקר את פרס — עתה המנהיג הבלתי־מעורער. באותה העת אין הוא יכול להרשות לעצמו להסתכסך עם איש על רקע פרסונאלי בהסתדרות, על מנגנוניה השונים.

● עליו להציע משהו חדש, שאין לאחרים.

— **הנהגת המיפלגה. קרי: הנהגת המדינה.**

ביום השישי האחרון, כשהוא רגוע לחלוטין ונינוח, סיפר קיסר שהדם שב אל פניו רק בשעות המאוחרות של היום השני. „בצהריים היו מי שמצאו שאחוז־ההצבעה קטן מזה שהיה לפני ארבע שנים, ולא היה חסר הרבה שהיו תולים אותי לצד התמונות שלי, שהורבקו ברחובות."

כשהתבררו התוצאות, נשכח הכל — איש לא זכר עוד את אי־הסדר שיצרה וערת־הבחירות המרכזית. מעטים שמו לב לעובדה שהניצחון אינו כה סוחף, כי מנגד עמד מועמד אלמוני ממש, שאחוז־הצבעה גבוה יותר עשוי היה לשחק לידי הליכוד. והעיקר — שרבים מבין השנתונים הצעירים, שלא השתתפו בהצבעה בגלל ליקויי־מחשב, תומכים דווקא בליכוד.

עדיפות על גור ושחל

עתה התרכזו הכל בקיסר. ככל שהירבו לעסוק בו, כן גדלה החידה. גם היום קיסר הוא תעלומה בלתי־מפוענחת. ולא במיקרה. באופן שיטתי בות לבניין איטי ושיטתי של מרכז־כוח עצמאי. לשם כך יעמדו לרשותו המשאבים העצומים של ההסתדרות וחברת העובדים, הכוללת כיום כרבע המשק במדינה. יהיה בכוחו לממן מתוה פוליטי בראשותו, ולמנוע קרעות ממרכזי־כוח מתחרים. הוא יוכל גם לשבץ מאות, ואף אלפי נאמנים, במישרות גדולות וקטנות במערכות ההסתדרות ומיפעלי חברת העובדים.

● קיסר יוכל לעשות זאת בצורה קלה וחלקה, מפני שממילא ישנה דרישה כללית להחליף את הצמרת המאובנת, האשכנזית והמתנשאת של ההסתדרות וחברת העובדים באנשים חדשים, ו„להחזיר את ההסתדרות לידי העובדים". המגמה ליתר דמוקרטיזציה, ולשיתוף אנשי „ישראל ה־שניה" בהנהלת ההסתדרות ומיפעליה, משתלבת יפה בכוונתו ליצור מוקד־כוח משלו, שיקיף את הארץ כולה.

קיסר בדרך לשילטון

● עם ניצחונו בבחירות בהסתדרות, הפך ישראל קיסר האיש מס' 2 במיפלגת־העבודה, ומועמד סביר לראשות־הממשלה בעוד שלוש או שבע שנים.

● כאיש בעל בסיס נבחר עצמאי, הוא חשוב עתה מאנשי־מיפלגה אחרים, המוזלים לעבר תפקיד זה, כמו מוסה גור, גד יעקובי ומשה שחל. תורו יבוא כאשר יחלוף זמנה של הצמרת פרס־רבין־נבון.

● מעלה חשובה של קיסר במאבק זה הוא העובדה שהפך סמל בעיני הציבור המיזרחי, כך שיש לו סיכוי להצליח באיחוי הקרע ההיסטורי בין מיפלגת־העבודה והמוני „ישראל השניה", ולהכשיר את הקרקע לעליית הציבור המיזרחי לשילטון במדינה בהתפתחות טיבעית.

● כדי להגיע לכך, ינצל קיסר את השנים הקרובות לבניין איטי ושיטתי של מרכז־כוח עצמאי. לשם כך יעמדו לרשותו המשאבים העצומים של ההסתדרות וחברת העובדים, הכוללת כיום כרבע המשק במדינה. יהיה בכוחו לממן מתוה פוליטי בראשותו, ולמנוע קרעות ממרכזי־כוח מתחרים. הוא יוכל גם לשבץ מאות, ואף אלפי נאמנים, במישרות גדולות וקטנות במערכות ההסתדרות ומיפעלי חברת העובדים.

● קיסר יוכל לעשות זאת בצורה קלה וחלקה, מפני שממילא ישנה דרישה כללית להחליף את הצמרת המאובנת, האשכנזית והמתנשאת של ההסתדרות וחברת העובדים באנשים חדשים, ו„להחזיר את ההסתדרות לידי העובדים". המגמה ליתר דמוקרטיזציה, ולשיתוף אנשי „ישראל השניה" בהנהלת ההסתדרות ומיפעליה, משתלבת יפה בכוונתו ליצור מוקד־כוח משלו, שיקיף את הארץ כולה.

מזל וישראל קיסר לפני חודשיים ביום־הולדתו ה־54
דור חדש, עדה חדשה

מה ימכור קיסר למיפלגה?

● ראשית, את מוצאו ואת קשריו המתהדקים את חובשי־הכיפות, שהם בעלי זיקה למערך, אך שהצביעו ללי־כוד.

● שנית, את עמיותו ונועם הלי־כותיו, בעיקר במגע עם המצביעים ה־מיזרחיים, שנטשו את המיפלגה ופנו ימינה.

● שלישית, אשתו, מזל, מעוררת סימפטיה רבה, וכמו בעלה יוצרת קשר יוצא מן הכלל עם אנשים.

● אבל עיקר כוחו של קיסר בכיבוש־המיפלגה הוא היותו שליט הגוף הכלכלי מס' 1 במדינה.

קשה לדעת מהן דיעותיו בתחומי חוץ־וביטחון. הוא זהיר ואינו מדבר על כך. כולו קודש לענייני העובדים וההסתדרות.

אין כל ספק שכל צעד שהוא יעשה בהסתדרות יהיה מעתה קשור אוטו־מטית בתוכניתו לכיבוש המיפלגה. הדבר ייעשה בשלבים.

קופה ענקית

ד משוכה הראשונה שאותה חייב קיסר לעבור היא בעיית ה־מינויים למוסדות הנבחרים השונים.

רק בסתיו יתכנס מרכז מיפלגת־העבודה, כדי להחליט כיצד ייבחרו חברי הוועדה־המרכזת הבאה, שהיא למעשה הממשלה של ההסתדרות. השבוע הסביר קיסר שהוא מבקש לפתוח בדיונים לשינוי דרך הבחירה. בעבר היא מקובל שכל מי שכיהן שתי תקופות־כהונה בוועדה המרכזת, זקוק ל־60 אחוזי־תמיכה כדי להבטיח את מקומו לכהונה שלישית. קיסר מבקש שגם תמיכה כזאת במרכז־המיפלגה לא תחייב אותו אוטומטית להכליל את חבר הוועדה־המרכזת בפעם שלישית. „לא במיקרה החלתי רוטציה על עצמי אחרי שתי קאדנציות," הוא אומר. „אני מבקש בדרך זו שכל בעלי התפקידים הנבחרים, בוועדה־המרכזת, כמו במו־עצות־הפועלים ובמועצות־המנהלים של חברת העובדים, יוגבלו לשתי קאדנציות."

הוועדה־המרכזת כוללת כיום 39 איש, והיא מורכבת מראשי־אגפים ומחזיקי־תיקים בוועד־הפועל, נציגי־ציבור וראשי ועדי־עובדים גדולים ומועצות־פועלים.

למפ"ם ולשאר מרכיבי המערך יש כיום תישעה נציגים בוועדה המרכזת. כשהוא נאמן לדרכו שלא לריב עם איש, לא יבצע קיסר צימצום בכל־מחיר של הגוף הזה. הוא יסתפק בהחלת עיקרון הרוטציה גם עליו. כדי להתגבר על הקושי בניהול ממשלה שכזו, הוא יחזק את מזכירות הוועדה־המרכזת, הכוללת אך ורק ראשי־אגפים.

נציגי ההסתדרות מהווים כחמישית מ־1100 חברי־המרכז של מיפלגת־העבודה. הם נאמנים לא רק למזכ"ל ההסתדרות כי אם להתחייבויות קוד־מות שיש להם, כמו למחנות רבין ופרס.

אבל מבחינת קיסר זהו הכוח הראשוני שעליו הוא בונה את המחנה שלו במיפלגה. הסיסמה שלו היא: „אין לי מחנה, ואינני תומך בשום מחנה." **בפועל, הוא יהפך בתוך זמן קצר לראש המחנה הגדול ביותר.**

מדוע?

לקיסר שני יתרונות בולטים על כל האחרונות, את רצונו לקבל לידיו את כור מזון, ולאחד אותה עם האגודה הצרכנית. אבל כיום הוא שואף להיות המישנה של **ישעיהו גביש**, מנכ"ל כור. קיסר יצטרך להחליט איך ולאן לקדם את גאון.

גביש עצמו, המנהל בהצלחה רבה את כור, אינו עובר מחר לתפקיד אחר, אך גם הוא היה רוצה להתקדם לעבר הממשלה.

שרגא ריטמן, מנכ"ל סולל בונה, לא שמע מעולם מפי קיסר כארבע עיניים, שעליו ללכת. אבל גם הוא ייאלץ לפרוש בקרוב. הוא כבר בן 64.

לא ברור מה יהיה מעמדם של **גיורא** („ג'ורי") **גזית**, מנכ"ל בנק הפועלים, ושל שאר חברי דירקטורין הבנק, אחרי שיתבררו מסקנות ועדת־החקירה לעניין מניות־הבנקים. אומ־רים שקיסר לא ימחל להם, אם המס־קנות יפגעו בהם בצורה חד־משמעית.

תפקיד אחר שיתפנה הוא של מנ־כ"ל תנובה, **יצחק לנדסמן**.

אחרי מינויו של קיסר לתפקידו, עבר חתול שחור בינו ובין **יגאל נאמן**, מנכ"ל תדיראן. בוועד־הפועל שואלים אם לסיכסוך־יוקרה זה תהיה השלכה על המשך העסקתו של נאמן בתפקיד.

עוד תפקיד שמתפנה, ושיהיה צורך לאיישו: זה של יושב־ראש ועדת־הביקורת המרכזית ויושב־ראש בית־הדין העליון של ההסתדרות. פורשת ממנו **חמודה אישי־שלום**, שהחלי־פה זמנית את קודמה, **ניסים כבר**, שיצא לשליחות מוחרה בשווייץ.

לא ברור אם **עמירם סיוון**, יושב־ראש מועצת־המנהלים של תיעוש, **ואהוד שילה**, מנכ"ל סולל בונה, עבודות־חוץ, יישארו בתפקידיהם.

אין אלה אלא ספקולציות פרועות. נראה שקיסר יאייש כל תפקיד רק כאשר הוא יתפנה מסיבות ביולוגיות — ואז ישים בו איש שיהיה נאמן לו.

הכסאות המתפנים: איך בונים מנגנון

בהיותו נאמן לשיטתו, לא הבטיח **ישראל קיסר** לאיש תפקיד בלשהו.

אך במיסדרונות בניין הוועד־הפועל כבר נוקבים בכמה שמות של אישים שראשם ייערף, ובכאלה שיתחזקו.

גם אם בסופו של דבר יהיה קיסר המחליט הבלעדי, אין ספק שהוא יצטרך להתחשב בשמועות הרוחשות ליד רלת לישכתו.

מבקר־ההסתדרות הקשיש שלמה שטנגר ייאלץ לפרוש, משום שעבר את גיל ה־70. קשישים אחרים, שלא יהיו קרוב לוודאי בוועדה־המרכזת הבאה, הם הגיזבר הנץ **נתן אלמוז־לינו**, שמצא לו ג'וב — ראש המכון היהודי־ערבי בבית־ברל — **וגידעון בן־ישראל** מאגף־האיגרון. בן־ש־ראל הצליח אומנם בכל מה שקשור בבחירות במועצות־הפועלים, אבל אין הוא מקובל על קיסר, וניתן לנצל את גילו. הוא עתה בן 62.

לא ברור מה יהיה על **נחום סטה**. אם קיסר לא ימצא לו תפקיד בחברת העובדים, ייאלץ לפרוש מהמרכז לתרבות־ילחינוך, ולשוב לקיבוצו, ברור־חיל, אחרי שתי תקופות־כהונה.

קיסר יהיה חייב להכריע במינוי מנכ"ל לישיכון עובדים. כרגע ממלא את התפקיד סגנו לשעבר של יושב־ראש מועצת־המנהלים של החברה, הת"כ **רפי אדרי**, שמנע את מינויו של **צבי אלדורוטי**, מועמד מוכשר ומתאים.

קיסר יהיה חייב להחליט מה יחסו לשרידי המנגנון של **יעקב לוינסון** בחברת־העובדים, שבראשה עומדים **אפרים ריינר**, יושב־ראש מועצת־המנהלים של בנק הפועלים **נפתלי בלומנטל**, יושב־ראש מועצת־המנ־הלים של כור.

בקרוב יצטרך לפרוש גם **בנימין גיבלי**, מנכ"ל כור־מזון. המתקרב לגיל־הפרישה.

בעבר לא הסתיר **בני גאון**, מנכ"ל קר־אופ ומנהל אגף־ההסברה בבחירות תוך שימת הדגש על מועמדים מיזרחיים.

מי יבוא במקום הפורשים? רק לקיסר הפיתרונות. יש האומרים שאין לו שמות מפוצצים באמתחתו. יש האומרים שאינו זקוק לשמות מוכרים. והוא ישלוף בכוונה שמות אלמוניים. חסרי בסיס פוליטי עצמאי במיפלגה, כדי שיהיו תלויים בו, ולא יפתחו כוח עצמאי.

מזכ"ל קיסר
ההסתדרות לידי העובדים ולידי הידידים

„הם באים אליי!"

קיסר נשאל לא־פעם מה הוא מתכוון לעשות בחברת־העוב־דים, הכוח הפינאנסי של ההסתדרות ומיפלגת־העבודה, ותמיד השיב שלא יערוף ראשים. גם בשיחה עם העולם הזה השבוע הוא הדגיש שהוא לא יחליף מנהלים מיקצועיים באחרים, רק לשם השינוי.

לדבריו, שוררת הבנה בינו לבין ראשי־המשק, שהיא הבסיס לעבודה משותפת.

במערכת־הבחירות הוא תקף קשות את אנשי המינהל הבכיר של חברת־העובדים וטען שהם מתנשאים, מנקרי־עיניים, ונוהגים כאילו עברו בסקטור הפרטי. הוא קרא לאחד מהם להחליף את ריכבו מאאודי 100, לפיז'ו 505. למרות שהמנהל לא עשה זאת, לא לחץ עליו.

הוא החליט לחזק את המזכירות המרכזית של חברת העובדים. השר־כנת לידו בקומה החמישית. הכוונה שלו היא לחזק את השפעת המזכיר של חברת־העובדים בשלושה תחומים יריביו, ובכללם פרס עצמו. הוא יכול במשך הזמן להחדיר מאות עובדים למנגנון ההסתדרות ואלפים לחברות ההסתדרות ומיפעליה.

הוא שולט בקופת־ענק, היכולה גם לממן את מסע הבחירות הפנימי שלו במיפלגה, יגם לחזק או להחליש כל יריב במיפלגה על־ידי הורמה או עצירת הזרמת כספים אליו, בצורת תרומות בדרכים שונות.

אין ספק: נוצר מרכז־כוח חדש במיפלגה.

קיסר מנשק את ידו של הראשון לציון מרדכי אליהו
גם לדתיים, גם למיזרחיים

— פיננאסיים, מינויים ופיקוח — ולכפוף את המזכיר למרותו שלו.

„אני רוצה לחזק את כוחו ושיניו של דני רוזוליו," הוא אומר, „אבל — הכל ברצוי טוב."

אך חוד־החנית של פעולת קיסר בעתיד הקרוב יהיה מופנה לעבר המיג־זר, שבו הוא מקווה לצבור את כוח־המחץ העיקרי שלו בעתיד: בעיירות־הפיתוח. על חברת־העובדים יוטל להקים שם מיפעלים ולספק עבודה.

שיטתו של קיסר שלא להם־תכסך עם איש ולא להקים נגדו אוייבים, לצד סלישה מאסיבית לעיירות־הפיתוח ולשכונות — שם, הוא מאמין, מצוי מאגר כוחה האמיתי של המיפלגה — תהיה מדיניותו לשנים הקרו־בות במשק ההסתדרותי.

האם יוכל מזכ"ל הסתדרות לעמוד על שלו מול ממשלות־אחדות, ברא־שות המערך? קיסר להעולם הזה: „לפני הבחירות היינו זהירים. עתה לא נהיה יותר רכים. יש לנו יכולת־עמידה גדולה יותר ומוצקה. התוצאה מחזקת גישה זו."

בינתיים מגיעים ללישכתו שדרים מהמיפלגה. „הם באים אליי. אני לא הולך לשם." אמר השבוע, ובכך הבהיר היטב שהוא עומד עתה מהצד, בונה את כוחו ונמנע מלקחת חלק במאבקים הקטנוניים.

הוא מתכונן לקרב הגדול על המיפ־לגה, שיבוא להערכתו בתקופה שתת־חיל בעוד שנה ורבע, מועד מימוש הסכם־הרוטציה, ושתסתיים לקראת הבחירות הבאות.

בן־ציון ציטרין ■

מיכל חייבה אל הצלמים הרבים שעמדו סביבה. אחר־כך, כשנמאס לה לחייך, היא עשתה להם פרצופים והוציאה לשון. היא נראתה במצב־רוח יוצא־מן־הכלל.

לבושה במיכנסי ג'ינס ובחולצת־טריקו לבנה. על פניה מישקפי־ראייה עגולים.

אחר־כך, בהפסקה, היא חיבקה את אמה הבוכה, והרגיעה אותה שהכל יהיה בסדר, ושזה לא כל־כך נורא, ושתפסיק לבכות.

אחר־כך הורידה את המישקפיים, והתחילה גם היא לבכות בכי מר, ביחד עם אמה.

אחר־כך אמא שלה התיישבה מאחוריה, ומיכל הסתובבה בעיניים אדומות ובפרצוף נפוח אל הצלמים הרבים, שהמשיכו לכוון לעברה את מצלמותיהם, והמשיכו להבזיק עליה אור. היא התבוננה בהם, קמה ממקומה והתחילה לצעוק שילכו משם, שאינה רוצה לראות אותם יותר, ושמספיק עם הצילומים.

או־טו־טו חבלן

מיכל הילל נעצרה ביום השישי בערב בבית ידידים בהרצליה. היא חשודה ככך שהשתתפה, ביחד עם דני אייזנמן וגיל פוקס, ברצח נהג־המונית הערבי חמיס תותנג'י.

מיכל הכירה, לדבריה, את דני אייזנמן היכרות אישית. דני עובד במישטרה, בעבר כמכונאי, ולאחרונה התקבל לקורס־חבלנים של מישטרת־ישראל. לולא נעצר, היה עובר בימים הקרובים את הקורס, והיה הופך חבלן מדופלם.

מיכל סיפרה כי הכירה אותו בתחנה המרכזית בירושלים, לפני שלושה חודשים. היא התיידדה איתו ועם אשתו, ובאמצעותו הכירה את החשוד השלישי ברצח, גיל פוקס. גיל הוא חייל בשרות־חובה, המשרת בחיל־הים. כפי שהתקבל מחקירת קצין־המישטרה נטוש בבית־המישפט, בעת הארכת מעצרם של שלושת החשודים, היה זה דני שיזם את הרצח.

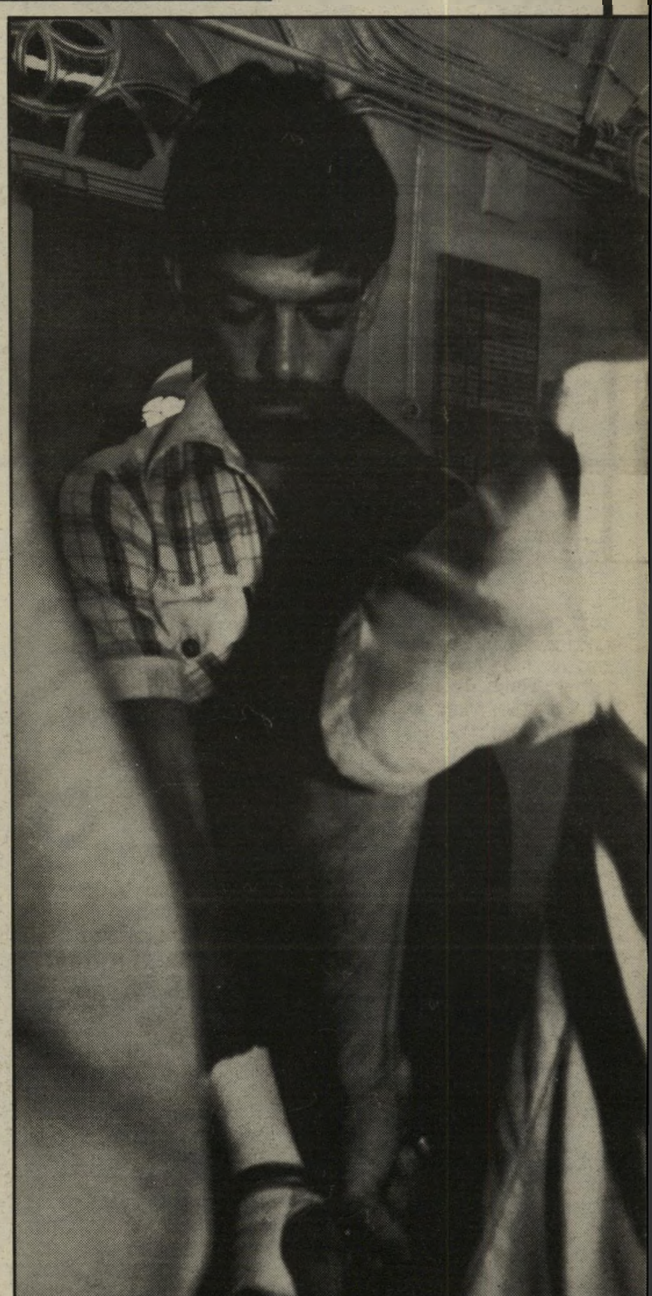
דני. כפי שטען יאיר גולן, סניגורה של מיכל, פנה אליה וטען שהוא איש שרותי־הביטחון (השב"כ) והוא, כאילו, גייס אותה לשירות לביצוע המשימה הזאת. מיכל, ירושלמית בת 24, העורמדת לסיים את השנה הרביעית בחוג לגיאוגרפיה באוניברסיטה העברית, התפתתה למשימה. למרות ההיכרות הקצרה־יחסית שהיתה לה עם דני, הבינה כבר מן השיחה הראשונה איתו שהם „באותו ראש" פוליטי. הסיפור על חברותו בשב"כ היה אמין בעיניה, והיא הסכימה לקחת חלק פעיל, לדיברי חוקר־המישטרה, ברצח נהג המונית.

הכל התחיל לפני כמה שבועות, ביום השישי בלילה, כאשר נמצאה מונית נטושה בכביש המוביל מירושלים. שימשות המכונית היו מנוקבות מכדורים, המושב האחורי היה מוכתם בדם ונראו בו סימני־מאבק. אחרי חיפושים מאומצים גילו חוקרי־המישטרה, לא רחוק משם, את גופתו של נהג־המונית דויד כספי. תוך זמן קצר התגלו גם מי שהואשמו השבוע ברצח.

כותרות־העיתונים שלמחרת היו שחורות ומאיימות. הן דיברו על מעשה־חבלה, על התערערות הביטחון. נהגי־המוניות הכריזו אז בקול רם שלא יסיעו עוד ערבים, ושלא יסעו עוד אל מעבר לגבולות הקו הירוק עם נוסעים מן השטחים הכבושים. העיתונים הכריזו שהיה זה רצח פוליטי בהזמנת אש"ף — אף כי חוקרי־המישטרה נטו לדיעה שהיה זה שוד פלילי.

כמה ימים אחרי־כן הוכה הציבור שוב בתדהמה. בכביש מעלה־האדומים נמצאה, באישון־לילה, מונית עומדת, ובתוכה גופתו של הנהג חמיס תותנג'י. מנוקבת כדורים. הכדורים. כך גילו חוקרי־המישטרה, היו של רובה אם־16. הנמצא בשימוש חיילי צה"ל. גם

החייל, השוטר

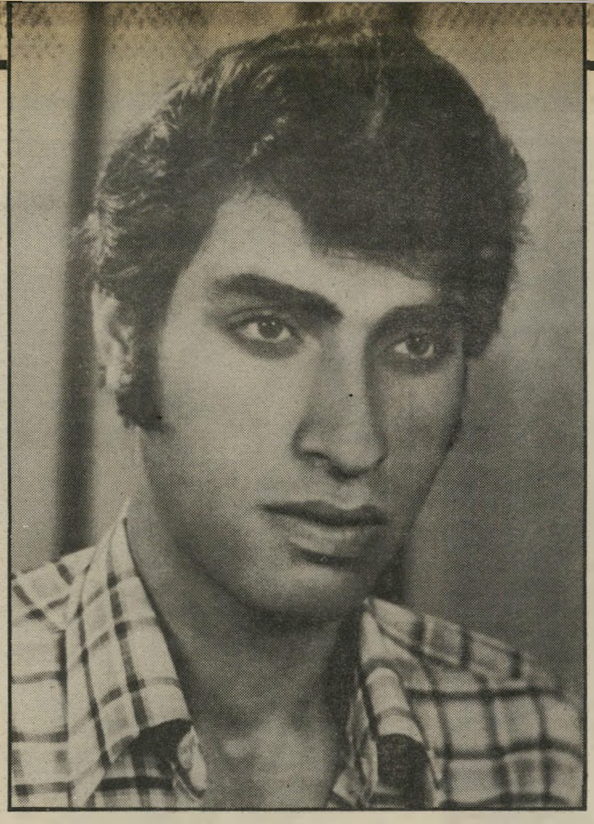

השוטר החשוד דני אייזנמן קשור באזיקים בידו האחת ליד של שוטר. דני חבוש בתחבושת בפרק־יד ימנית. הוא שימש כמכונאי במישטרה והתקבל לקורס־חבלנים.

רצח הערבי גופתו של חמיס תותנג'י מוטלת על המושב הקידמי של המונית. הראש נראה מונח בצד הימני. תותנג'י נרצח מיריות של רובה צה"לי מדגם אם 16. ואכן, כאשר נעצרו שלושה הצעירים הירושלמיים. החשודים ברצח, התברר כי אחד מהם הוא חייל.

החייל בשרות חובה גיל פוקס (בעל הפרק החבוש בתמונה מימין) והסטודנטית מיכל הילל (ליד אמה) חשודים ברצח הנהג חמיס תוחנג'י (בתמונה משמאל). האם זה היה באמת מעשה ספונטאני?

הרצח הזה גרר אחריו כותרות שחורות בעיתונים שלמחרת. על פניו היה ברור שהרצח הוא נקמה מיידית על רצח הנהג היהודי.

חוקרי המישטרה הסתובבו במשך כמה ימים, כשהם מגששים באפילה. חששותיהם, שפעולות המחתרת היהודית לא הסתיימו עם מעצרם של חברי אירגון־הטרור היהודי, נראו מציאותיים. עד שהתגיע הרמז הראשון שהוביל למעצרם של שלושת החשודים ברצח.

בפי העיתונאים כונתה השלישיה „בני־טובים". בניגוד ליונה אברושמי (שהורשע ברצח אמיל גרינצווייג) ובניגוד לדויד בן־שימול (שהורשע בירי טיל לאו לעבר אוטובוס ערבי, ובהריגת אחד הנוסעים בו), אין לחשודים אלה עבר פלילי, ואין הם יוצאי שכונת־מצוקה או מישפחות מרובות־ילדים.

טיפול פסיכיאטרי

גיל פוקס, חייל בחיל־הים. הוא בנו של מרצה בכיר בחוג לכימיה באוניברסיטה. הוא למד בבית־הספר לקציני־ים, ומתגורר בשכונה אמידה. הוא אדום־שיער, מרכיב מישקפי־ראייה והופיע לבית־המישפט כשפרק־ידו הימני חבוש. גיל לא נראה המום ממעצרו. אולי לא הבין עדיין את גודל־החשד, ואת הצפוי לו בשלבים הבאים של המעצר והחקירה. ואולי גם העונש. אם יורשע. הוא ישב נינוח על ספסל־העץ.

מצב־רוחה של מיכל השתנה מחיר־כים וצחוק לבכי ורוגז. מיכל מטופלת כבר ארבע שנים אצל פסיכולוג. ניסתה בעבר כמה פעמים להתאבד, עד שהתחילה בטיפול. בחודשים האחרונים היא מקבלת גם טיפול פסיכיאטרי. היא נראית חסרת־מנוחה, מבולבלת. גם היא לא כל־כך מבינה מה קורה סביבה.

מיכל מוחזקת במעצר במיגרש־הרוסים בירושלים. אין היא יושבת, כנהוג, באגף־הנשים, ביחד עם עצורות אחרות. היא יושבת, זמנית לפחות, בחדר מיוחד, מול דלפק היומנאי. חדר השמור בדרך־כלל לפגישות בין עצורים לעורכי־הדין שלהם. יתכן שחוקרי־המישטרה לא רצו להכניס את מיכל לחדר שבו נמצאות גם אסירות ערביות.

היחידי שנראה ביום הראשון, יום הארכת המעצר, כאילו הוא מבין בדיוק מהי חומרת החשד, היה דני אייזנמן. ואין זה פלא. הוא שוטר, ויודע בדיוק מה פירושו של מעצר, ומה פירוש חשד ברצח. כשנכנס לאולם, ניסה להסתיר את פניו. אחר־כך הסתתר מאחורי אביו במשך שעה ארוכה. גם הוא היה חבוש בפרק־ידו הימני בתחבושת לבנה, כמו זו של גיל.

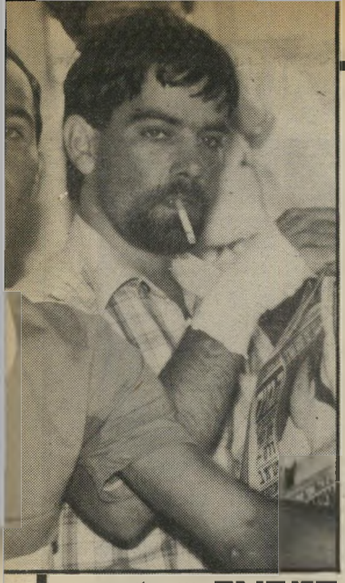
לחיצה על ההדק

כבני מישפחותיהם של השלושה הסתובבו בעיניים פקוחות לרווחה מן התרהמה. הם לא האמינו שבניהם אכן חשודים במעשה כל־כך אכזרי.

לדברי קצין־המישטרה, הודו כל השלושה במעשה, ואף שיחזרו אותו.

לפי השיחזור, נכנסו דני ומיכל למונית של תותנג'י. הם ביקשו שיסיע אותם למעלה־האדומים. דני החזיק בידו את הרובה של גיל. גיל לקח את מכונית הרנו של דני, ונסע אחרי המונית. בכביש החשוך של מעלה־האדומים, מחוץ לירושלים, עצר גיל את המונית, וביקש את הרשיונות, כשהוא מתחזה לשוטר. אחרי שווידאו שהנהג אכן ערבי, לחץ דני על הדק הרובה וירה בתותנג'י שלושה כדורים, שהרגו אותו.

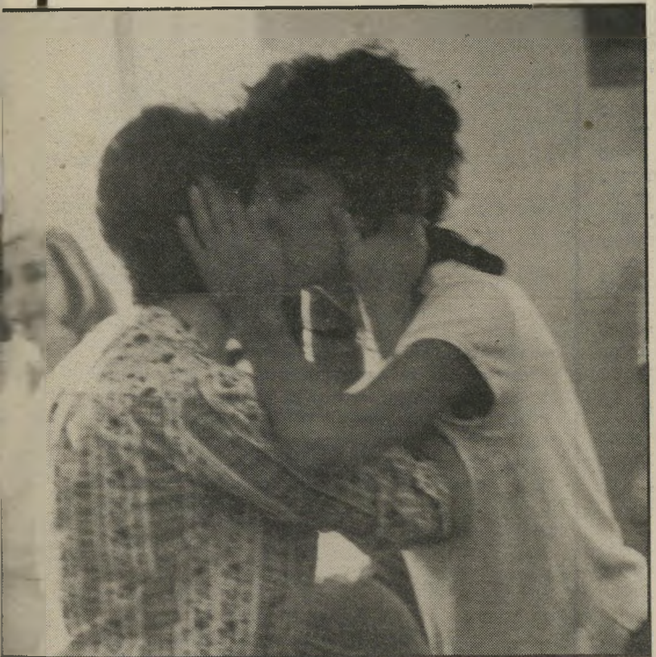
ענת סרגוסטי ■

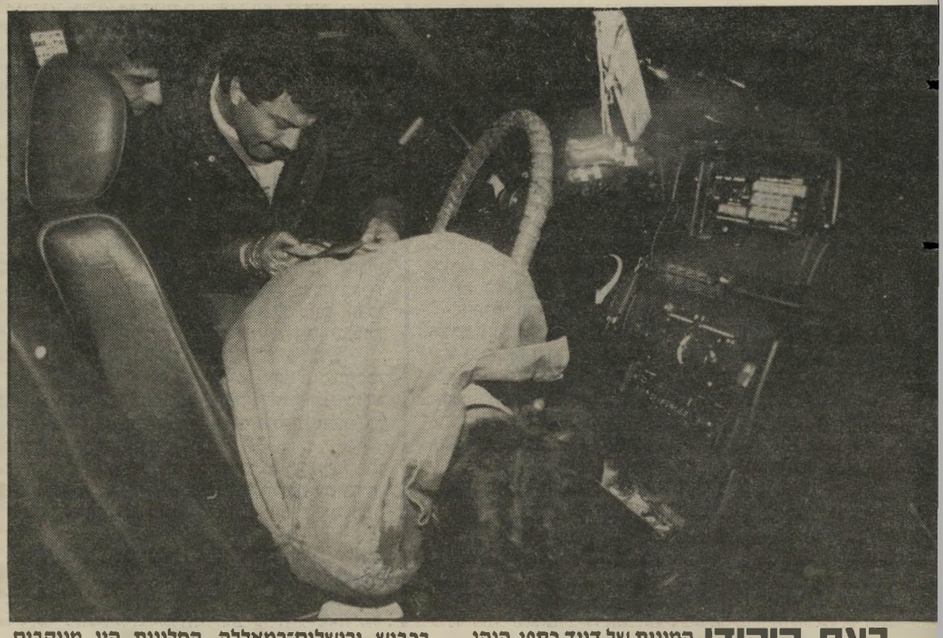
המבוגר בין שלושת החשודים ברצח נהג המונית הוא שוטר, דני אייזנמן.

הסטודנטית החשודה מיכל הילל, סטודנטית שנה רביעית בחוג לגיאוגרפיה, יוצאת מניידת־המישטרה ומובלת אל בית־המישפט להארכת המעצר.

נשיקת אם בהפסקה בדיוני בית־המישפט עמדו מיכל (מימין) ואמה במשך שעה ארוכה והתחבקו. האם בכתה ומיכל ניסתה להרגיע אותה. עד שפרצה גם היא בבכי מר.

רצח היהודי המונית של דויד כספי, הנהג היהודי, שנרצח ביום השישי בלילה לפני כמה שבועות. מוניתו נמצאה נטושה בכביש ירושלים־רמאללה. החלונות היו מנוקבים בכדורים ועל המושב האחורי נראו כיתמי־דם וסימני מאבק. גופתו של כספי נמצאה לא רחוק משם.

אבי קרוננפלד:

„שבוי צריך לחזור מייד לחיי־שיגרה!"

השבוע עומד, ללא ספק, בסימן החזרת השבויים. ברגעים מרגשים אלה החלטתי לשוחח עם אבי קרוננפלד, שהוחזר ארצה בגל הקודם של חילופי־השבויים. קרוננפלד תושב עכו, לומד כיום במכינה בטכניון, לקראת לימודי אלקטרוניקה או ניהול־ותעשיה. אביו התפרסם בחילופי־הדברים הקשים שניהל עם רפאל איתן, הרמטכ"ל לשעבר, שדיבר בגנות החלפת־השבויים תמורת מיספר כה רב של אסירים ביטחוניים.

● כיצד נודע לך ולחבריך שאתם חוזרים הביתה?

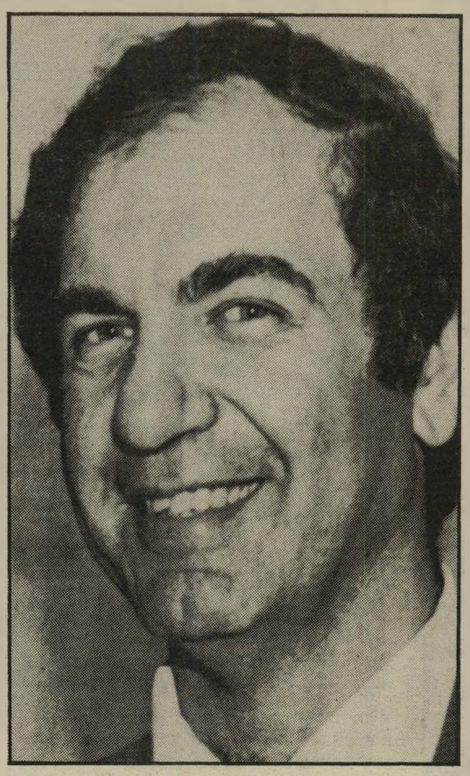
זה נמשך שנה ורבע...

בסוף, משהודיעו לנו, יום לפני השיחרור כבר פחדנו להאמין. לא האמנו עד שראינו את איש הצלב האדום.

● אתה יכול לשחזר את ריגעי החזרה הביתה? מה עשית לאחר־מכן?

או, זה היה שיגעון! קודם־כל — לפגוש את המישפחה. אחר־כך נחתי שבועיים, אך על־פי המלצת המומחים לדבר, חזרתי מייד לשיגרה. איזו שיגרה? לקיבוץ שדה־נחום.

אחרי תקופה קצרה ביקשתי, יחד עם חבר נוסף שחזר מהשבי, העברה משם. מדוע? כי זה לא היה אותו הדבר כמו לפני השבי. העיקר — הקפדתי לחזור לשיגרה וזה עבר יופי.

דויד אדמון:

„לפורשים מהמיפלגה לא מגיע חלק מרכושה!"

מתנגדי ליכוד־הליכוד הפעילו מישפטנים, כדי שיחלקו את רכוש המיפלגה הליברלית, אם יוחלט ב־20 ביוני, בוועידת המיפלגה, על ליכוד־הליכוד. ידיעה זאת התפרסמה בסוף־השבוע בשמו של יחזקאל הרמלך, ראש־עיריית רחובות.

פניתי לפירסומאי דויד אדמון, חבר המיפלגה הליברלית ויועצו של שר־האוצר, כדי לשמוע פרטים על גובה הרכוש וצורת החלוקה האפשרית שלו בין כל המחותנים. אדמון הוא מתומכי ליכוד־הליכוד.

● מהו הרכוש שבידי המיפלגה הליברלית?

אה... כמו לכל מיפלגה — יש לנו מועדונים, מיגרשים, כספים בבנק. את רוצה ביתר פירוט? טוב, אז יש לנו בית־המיפלגה־הליברלית ברחוב אינן־גבירול בתל־אביב, יש לנו חמישה סניפים נוספים בתל־אביב, 35 סניפים ברחבי הארץ, אבל חלקם בשכירות. חוץ מזה אני מניח שלמיפלגה יש כסף מושקע. טוב, טוב, לא מניח — אלא יודע.

● למיפלגה הליברלית יצא שם של מיפלגה עשירה, עתירת־נכסים. האם זה נכון?

נכון, זאת תדמיתה של המיפלגה, אבל לא תמיד התדמית תואמת את המציאות. שלא תביני אותי לא נכון, אני לא מכחיש שברשות המיפלגה יש כספים. מהיכן? תראי, המיפלגה לא ביזבזה כספים בשנים האחרונות על יחסי־ציבור ופירסומת, כמו מיפלגות אחרות, אולם קיבלנו לשם כך כספים כמו כל מיפלגה. מאידך, אין למיפלגה הליברלית חברות או מוסדות כלכליים, כמו למיפלגות אחרות.

יכול להיות שהתדמית נוצרה בעיקבות המיתוס שחברי המיפלגה הליברלית הם אמידים יותר מהממוצע. בעבר באמת נמנו חברי־המיפלגה עם המעמד הבינוני־גבוה, אולם כיום, אם כי איננו נמנים עם מעמד־הפועלים, גם לא עם התעשיינים הכבדים.

● על מי מה ניתן לחלק את רכוש המיפלגה?

קודם, נחכה עד ה־20 ביוני. גם אם יחליטו גורמים במיפלגה לפרוש, בעיקבות ההחלטה שתתקבל בתאריך זה, אינני בטוח שיגיע להם חלק מהרכוש. יכול להיות שרוב מוסדות המיפלגה יישארו, בצדק, בידי תומכי ליכוד־הליכוד.

רוצה דוגמה? למשל, בניין המיפלגה באיבן־גבירול. למי הוא שייך? לרוב שבמיפלגה, ואם הרוב יכריע בעד הליכה עם חרות, יישאר הבניין בידי הרוב, ולא יעבור לידי המיעוט שאינו חפץ בליכוד־הליכוד.

● יש להתייחס ברצינות להצהרות מעין זאת בדבר חלוקת הרכוש, או שיש להתייחס לכך כאמצעי־לחץ בלבד?

אני מניח שעד לוועידת־המיפלגה נהיה עדים לשורה של הצהרות חריגות, שכל מטרתן היא לנסות ולהשפיע על חברי־המיפלגה.

טובה סגול:

„הזנחת הילד החריג תגרום לו לפיגור!"

השבוע הבא הוא שבוע־ניצן. ניצן היא אגודה וולונטרית, שקמה כדי לעזור לילדים בעלי קשיי למידה ותיפקוד. לילדים אלה אינטליגנציה ממוצעת ויותר, אך חוסר־מודעות למצבם המיוחד, והזנחת הטיפול המיוחד שהם דורשים, עלולים לגרום לסיווגם כבעלי אינטליגנציה נמוכה. פניתי אל טובה סגול, רעייתו של בעל־מיפעל ידוע למוצרי־פלסטיקה, שאף זכה בתואר „יצואן מצטיין". למישפחת־סגול ארבע בנות. אחת מהן היא הסיבה לפעילותה של אמה באגודת־ניצן.

● מתי הבנת שבתך חריגה?

איתרתי זאת בגיל צעיר מאוד. הילדה לא דיברה. היה לי ניסיון קודם עם שתי בנות, ולכן התחלתי לדאוג. כולם הרגיעו אותי — לא נורא, זה יבוא מאוחר יותר. אבל אני חששתי. לקחנו אותה לרופא, שאיבחן את ליקויה, והחלנו מיד בשיעורים מסיביים של „ספיץ'־תראפי" (לימוד כיצד לדבר). כיום, תודה לאל, היא מסיימת כיתה א' בגיל 8. הכל תודות לטיפול המסיבי, לעובדה שתפסנו זאת בזמן, וכמובן — צריך לציין — שיכולנו להרשות לעצמנו את הטיפול. אלה טיפולים מאוד יקרים, מאוד מיקצועיים.

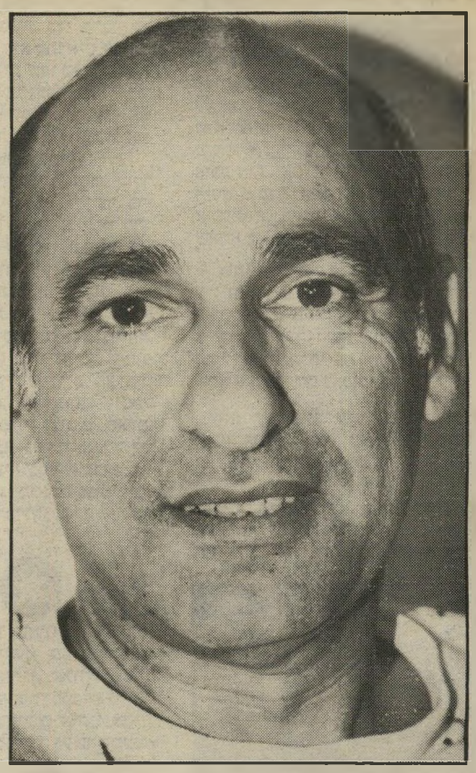
● האם ידוע ממה נובע הליקוי?

„לא, עדיין לא. לא יודעים האם זה קשור לתהליך הלידה או ההריון. אפילו בבדיקה ניאורולוגית לא ניתן לגלות אותו. מה שידוע הוא שהזנחת הילד עלולה לגרום לו לנזק חמור, עד לפיגור.

הנה, כעת אנחנו מגייסים כספים להקמת הוסטלים, שישמשו נוער בוגר שהוזנח בילדותו, וכעת מאוחר מדי לתקן את הנזקים.

הבעיה היא מודעות. בארצות־הברית כבר קיימת לכך מודעות. אצלנו, אני מאוד מקווה, זה יבוא.

הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

יוסי שדה:

„שופט לא יכול להכריז שביתה איטלקית!"

הודעתו של נשיא בית־המישפט העליון, השופט מאיר שמגר, כי לא ידון בעירעורים פליליים שמגישה הפרקליטות נגד נאשמים – בגלל שימוש בלתי־סביר, לדעתו, בחנינות מצד נשיא המדינה ושר־המישפטים – ירדה מכותרות העיתונים. אבל ממשיכה להכות גלים בחוגי־המישפט בארץ. בחדרי־חדרים מוכנים מישפטנים לומר דברים חריפים מאוד, אבל ברגע שהם נשאלים אם אפשר לצטט אותם, כולם נאלמים. אחד שהסכים להביע את דעתו בפומבי הוא המישפטן יוסף שדה.

נשיא בית־המישפט העליון הוא פקיד ממשלתי, כמו כל פקיד ממשלתי אחר, והוא צריך לבצע את העבודה המוטלת עליו. העבודה שלו היא לשפוט במישפטים המגיעים לבית־המישפט העליון. הוא לא יכול להכריז שביתות איטלקיות, והוא לא יכול להחליט שחלק מהעבודה שלו הוא לא יעשה, כמחאה נגד המעבידים שלו.

מה היה קורה אילו שופט בבית־המישפט המחוזי היה מסרב לדון במישפטים העשויים להגיע לעירעור בבית־המישפט העליון, בטענה ששם עשויים לבטל את פסקי־דינו. ולחיזוק טענתו גם היה אומר אותו שופט שבית־המישפט העליון כבר עשה את זה בעבר?

אני גם שואל, איזה כוח מוסרי יש לבית־המישפט העליון לדון אנשים שהכריזו שביתה בעבודה שלהם, כאשר השופט בעצמו מתנהג בצורה שהיא מנוגדת לנורמה.

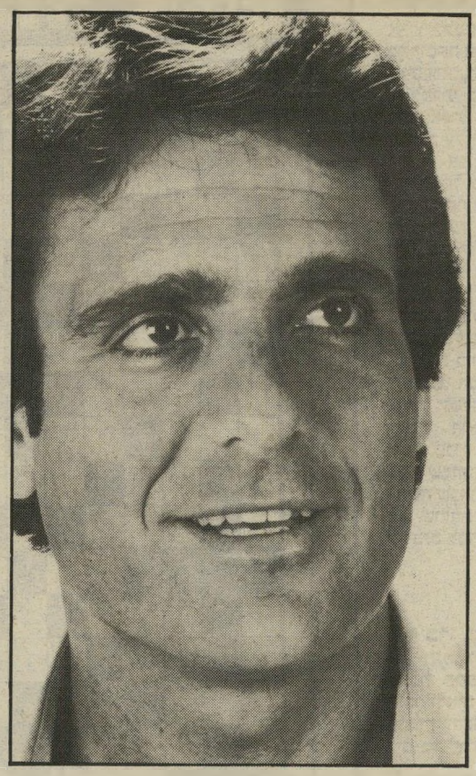
● **נניח שבארין ניתנות יותר מדי חנינות. זכור עדיין המיקרה של יהושע בן־ציון, ששוחרר כי מישהו אמר שהוא גוסס, ומאז הוא חי שנים ארוכות. מי יכול להתריע על תופעות באלה?**

בוודאי לא שופטים, שהג'וב שלהם הוא לשפוט. יכול להיות שמבקר־המדינה צריך להגיב על דברים כאלה.

● **האם לא הבנתי נכון, שהעניין המסויים הזה כבר נפתר בין השופט שמגר לבין שר־המישפטים?**

העובדה היא ששר־המישפטים הלך והתנצל והסביר את עצמו ואת המלצתו. בעצם ההתנצלות הוא כאילו מודה שעשה מעשה מגונה.

אבל הוא היה צריך ללכת לשופט שמגר ולהגיד לו, שאם העבודה שלו לא מוצאת חן בעיניו — הוא יכול להסיק את המסקנות.

רמי שלמור:

„אני חושב שמערכת בחירות זאת מילחמה!"

כמו בכל מערכת־בחירות בארץ, גם בבחירות להסתדרות, בשבוע שעבר, היו רק מנצחים. חשבתי שאולי, בכל זאת, מישהו יהיה מוכן להודות בכישלון ופניתי לרמי שלמור, מפירסום טל־ארוין, שעשה את ההסברה עבור יעקב שמאי, שעמד בראש רשימת הליכוד. האם נכשלתם, שאלתי את רמי.

בשום אופן לא. פתחנו את המרוץ לבחירות כאשר שני מכוני־מחקר חזו תוצאה של 11% לליכוד. וכאשר הליכוד קיבל 22%, זו לא תבוסה.

● **התחזיות הן תמיד רק השערות. העובדה היא שבבחירות הקודמות להסתדרות זכה הליכוד ב־27%.**

נכון. אבל אז דויד לוי עמד בראש הרשימה, ולא אדם לגמרי בלתי־ידוע כמו שמאי.

● **אבל בכל זאת הליכוד ירד. העובדה הזו תגרום למישרד שלכם לא לקבל עוד עבודות מהסוג הזה?**

הניתוח המיקצועי של מסע־ההסברה מראה שהוא היה טוב מאוד. קיבלנו הרבה מאוד מחמאות, גם מהמתחרים שלנו וגם ממזמיני העבודה.

● **מה חשוב יותר — המחמאות או התוצאות?**

החלק ההסברתי הוא רק גורם אחד בתוצאות. החלק השני הוא המערך האירגוני, שכנראה לא היה כל־כך חזק. אנשי־המיקצוע סבורים שאילו החלק ההסברתי היה פחות טוב, היה הליכוד מקבל מכה קשה יותר מאשר קיבל.

● **אם כן, אתה מודה שהליכוד קיבל מכה.**

הירידה הקלה זו מכה, אין ספק, אבל אני רוצה שתביני שבמישרדי פירסום נמדדת ההצלחה על פי אמות־מידה מיקצועיות. למדנו שיעור חשוב בפירסום פוליטי, עקב העבודה הזאת, והסיכוי שלנו לקבל עבודה כזאת בעתיד גדל.

● **הייתם מעורבים גם בפירסום של הליכוד בבחירות לכנסת. האם העבודה היתה דומה?**

לא. זו היתה מערכת־בחירות קשה מאוד, בלי יכולת להעביר את המסרים בטלוויזיה. מלבד זאת, העובדה שהליכוד שייך לממשלת האחדות מאוד מיתנה אותנו.

● **אם הפירסום שלכם היה מתון, אז מה תגיד על הפירסום של המערך?**

שהוא היה אגמי.

● **ואולי פירסום אגמי הוא דווקא טוב, כי נמאס הבאסה לציבור?**

בעיקבות התוצאות זו שאלה טובה מאוד, אבל אני חושב שמערכת־בחירות זאת מילחמה ולא שכל מחנה יבדר אל הקהל שלו בשפתו ויתעלם לגמרי מהצד השני.

הלית ישורון:

„חוששתני, ששום משורר ידוע לא יתאבד!"

באוניברסיטת חיפה נערך מחקר על סיכויי ההתאבדות של משוררים. אחד מעורכי המחקר, הד"ר שלמה שרלין, טוען כי המשוררים אשר בשיריהם מופיעות פעמים רבות המילים מוות, סוף, גוויעה, אין, אפסיות, מועדים להתאבדות.

פניתי אל הלית ישורון, עורכת כתב־העת לשירה חדרים, המכירה היטב את המשוררים החיים היום בארץ, ושאלתי אותה אצל מי מהם מופיעות המילים המסוכנות ומכאן – מי מהם מועד להתאבדות.

לפי דעתי, המחקר הזה עוסק בבני־נוער הכותבים שירה, ולא במשוררים מוצהרים. כדרך כלל, בגיל־הנעורים כתיבת שירה באה כדי לשחרר איזה לחץ נפשי ואומנם, אפשר לראות שכאשר הלחץ הזה מתפוגג, גם הכתיבה שלהם נפסקת. הקלות שבה מדברים על מוות, סוף, אפסיות וכולי אופיינית מאוד לכותבים צעירים. ולא כל מי שכותב בגיל 13 יהיה משורר. אני חושבת, שדווקא אצל אלה, היכולת לכתוב מהווה שסתום נגד התאבדות.

● **בואי נחזור למשוררים הידועים. מי מהם משתמש הרבה במילים המסוכנות?**

אצל אלה החיים היום, אין אינפלציה בשימוש במילים האלה, ואפילו המשוררים שהיאוש מלווה אותם כל החיים — לא המילים המסוכנות האלה ביטאו אותו. היאוש בא לביטוי בצורה הרבה יותר מעודנת ומתוחכמת. ולכן גם טראגית. היחידי שאני יכולה לזכור כרגע שכן השתמש הרבה במילים לילה, סוף וכולי, הוא דווקא אורי צבי גרינברג, שכידוע לא התאבד. להיפך, הוא אהב מאוד את החיים.

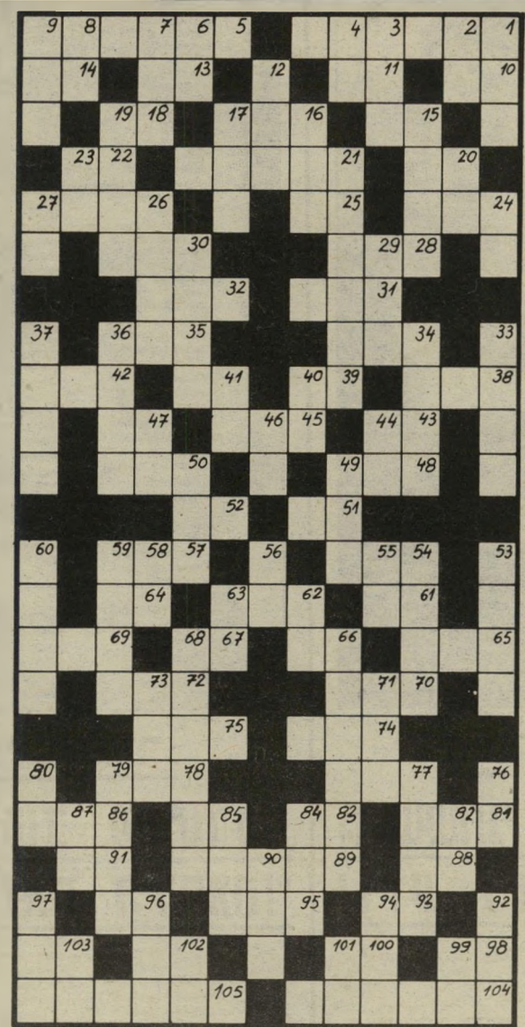
● **אז אפשר להירגע, אף אחד מהמשוררים הטובים החיים כאן אינו מועד להתאבדות.**

חוששתני שלא.

רניאלה שמי

תשבץ השלם הזה 2490

מאת אביגיל ינאי

מאוזן:

1) מיליארד אמריקאי; 5) שער העמודים או שער דמשק בירוש־לים; 10) רק; 11) צאצא; 13) שמח, כרכר; 14) תפר; 15) חודש עברי; 16) ארג יקר; 18) אל־היערות; 20) כלי־הקשה; 21) צרפה; 22) בושם; 24) שינן, למד; 25) מסגרת; 26) מילת־שבועה; 28) עיר בארץ דרום־אמריקנית; 30) בצע, חתך; 31) גדול בתורה בתקופת בית שני; 32) כלי־שיט; 34) תקופה (ח); 35) כלי לשאיבת נוזלים; 38) בודד, יחיד; 39) מכשיר־ענוגים; 41) צעיר־עזים; 42) חתיכה; 43) תו מוסיקלי; 45) אחד הכנויים לכתב העברי הקדמון; 47) ידיד; 48) זריחה; 50) תשוש; 51) נוזל החיים; 52) בבואה; 54) חג; 57) סל־הכבורים; 61) מסמר; 63) עבר; 64) עוקץ; 65) היסטוריון רומי. מדינאי וסופר; 66) אחוריים; 67) נגמר; 69) אבי בית דוד; 70) תאב; 72) שרוך לקשור; 74) מפלגה חשובה במצרים בשנות החמישים; 75) שלש קהילות יהודיות חשובות בחבל הריינוס (ר"ת); 77) הקטין את הפער; 78) ספל, קערה; 81) אריה; 83) שט על המים; 85) סימן; 86) נקה; 88) שביב־אש; 89) אימה נוראה; 91) אחד הטעמים; 93) ישן; 95) תבואה; 96) לא אחר; 98) מול; 100) מפתן; 102) שניים; 103) מרת; 104) מחזה חדש בתיאטרון הקאמרי, בצוותא תל־אביב; 105) מקום תצוגה לשכיות־חמרה.

מארנך:

1) סופר ישראלי (ש"מ); 2) יצליף; 3) בכה בקול; 4) קידומת הולנדית; 6) לציון הגבול למטרה מסויימת; 7) גחלת־אש; 8) קבוצה דתית; 9) מולדתו של מוחמד; 12) מעוני; 15) חבל בצואר בהמה; 16) שכר; 17) קנה; 19) נתרכך, נמס; 20) טיל; 21) תהודה (לע"ז); 23) שר; 24) יסוד התורשה; 26) זרם; 27) חייל ביחידה הממונה על הסדר; 29) כלי־רצח בידה של יעל; 30) רפובליקה באמריקה המרכזית; 33) אילוץ, אונס; 34) זר; 36) חשאיות; 37) קפריזה; 40) שר; 41) שליח־צבור; 44) הסכמה; 46) אילן; 47) סוד; 49) צבא בלבנון; 50) הציל, חילץ; 53) מצב של שוויון; 54) מצוי, נפוץ; 55) גוף; 56) מילת־שייכות; 58) עוף־טרף; 59) סיבים של צמח; 60) פנייה, מגמה; 62) פחד; 63) פרוסה; 66) בחימה שפר־כה (3,3); 68) בטויים אלגבראיים; 71) בית־ספר לפקוד ומטה בצבא; 73) נעלם (ח); 76) להבה; 77) מכשיר לדיג־לויתנים; 79) ונדטה; 80) פנת־חמום בחדר; 82) גנוסיה; 84) חדר למקום לא לו; 85) תקופה; 87) כלי לתאורה; 90) קבוצת שב־לים מוכנה לקצירה; 92) טס; 94) עקר, תלש; 96) מטבע ישראלי עתיק; 97) מגדל צופים; 99) רמס; 101) בן־בקר; 102) תו מוסיקלי; 103) תאריך באמצע המודש.

סרט צהוב המתין ליוסקה

(המשך מעמוד 11)

איכן ללמוד אנגלית, כדי להבין על מה יוסקה מדבר. הוא מתראיין לעיתו־נאים זרים. האנגלית שלו כל־כך טובה.

למדתי במשך התקופה לנטרל דב־רים. אפילו את יוסקה, כי אם אני אחשוב על יוסקה, מה הוא עושה, איך הוא חי, אני לא אוכל לחיות.

קראתי בראיון שנתן שהוא הולך שיבעה קילומטרים במיסדרון צר, כדי לשמור על כושר, שיש לו רק חדר קטן, כדי לראות את אור השמש. אני מנסה לא לחשוב על זה, כי אני מתמוטטת וזה מה שמחזיק אותי, ואני כל־כך מתוסכלת. אני יודעת שאלה הנמצאים בידי ערפאת מצבם טוב יותר, יש להם ביקורים סדירים של הצלב האדום, הם מחזיקים רדיו, מצלמים אותם לטלוויזיה, הם ביחד. יוסקה מבודד. הוא מופרד מניסים סאלם. אשת שבוי הנמצא בסוריה אמרה לי: „אני שמחה שבעלי בידי הסורים, כל שישה שבועות אני מקבלת ממנו מיכ־תב, שולחת לו חבילה. אני לא רוצה להיכנס לנעלייך."

„אני כאן!"

ע ברי עלינו שמונה חודשי המ־תנה, ולא ידענו מה איתו. כל טלפון הקפיץ אותנו. אלוהים, איזה חוסר־יזראות זה היה! והימים האלה של חוסר־הוודאות מחזיקים אותנו אחרו־נים, מה קורה לילד? מה נעשה למענו?

לפני שבועיים קיבלנו מיכתב ש־ניכתב ב־22 בספטמבר. תשמעי, יוסקה הוא גרול! תשמעי, כל אמא אומרת כך על הבן שלה, אבל אצל הילד שלי, כל מילה היא מיכתב שלם!

כתבתי לו הרבה מיכתבים במשך הזמן, אני אף פעם לא כותבת לו: תחזיק מעמד! כי אני יודעת שיוסקה לא אוהב את זה. כמו שאני לא אוהבת כשאומ־רים לי: תחזיקי מעמד. זה מדכא אותי!

כתבתי לו: יוסקה, תמיד יש מחר. והוא כתב לי בחזרה: אמא, המחר מת־אים לילדה עם הצמות. כשהוא היה בבית, כתבתי סיפור על הילדה הקטנה — זאת הייתי אני — שחיכתה לאביה על שפת הבוספורוס, והוא לא הגיע לעולם. אבל הילדה הקטנה, שהיתה רק בת 7, אמרה לעצמה: מריקה — כך קראו לי — תמיד יש מחר, אולי מחר הוא יגיע!

ועוד כתב יוסקה: הזמרת אילנית שרה: מחר יהיה עוד יום חדש ומה אפשר מיום חדש כבר לצפות. אבל אני אומר: אני כאן ותמיד יש מחר, ואני מתמיד בציפייתי למחר.

איזה ילד אמיץ! הוא מסיים כל מיכתב שלו במישפט — TIE A YELLOW RIBBON, שפירושו קישרו סרט צהוב. כאשר בני־הערובה האמריקאיים היו באיראן, זה הפך לסיסמה שלהם, וכשהם חזרו הביתה, כל אמריקה קשרה לכבודם סרטים צהובים. ברגע שהסבירו לנו את משמעות המישפט, הלקוח משיר ירוע, רצתי כמו משוגעת ותליתי סרטים צהובים על הכניסה.

החבר'ה שלו מגרעין חרוף הם בני־בית אצלנו. הם באים ומתמידים. זה לא ייאמן כי יסופר, חברים כאלה זה משהו לא רגיל.

למזלי לא היתה לו חברה. כך שהוא לא סובל מגעגועים אליה. יוסקה תמיד היה אומר: עכשיו, כשאני בצבא, תני לי להיות בשקט. אחר־כך אחשוב על בחורות.

ובקשר לאחרים — איך אומרים? — הולך ופותח. ואני לא באה בטענות, למרות שאני שומרת על בית שאין בו אווירה מדכאת. כשמישהו מצלצל ושואל מה שלומי, אני אומרת שלומי ירוע, מה שלומך? ואז מספרים לי, ואני מקשיבה לצרות של אחרים, וכולם יודעים כי היום, כמו בעבר, אצל מרים יש אוזן קשבת.

צבי ואני לא בוכים, אבל לפעמים אנחנו רוצים להיות לבד עם עצמנו. אנחנו בסך הכל בני־אדם.

עם השכנים קורה משהו מאוד מוזר. הם פשוט לא יודעים מה לעשות. אני לא רוצה שישאלו אותי מה שלומי. שלומי לא טוב. שישאלו: מה חדש?

כאשר הייתי בת 13, אמי היתה מאוד חולה. טיפלתי בה וכשהייתי יוצאת לרחוב לקנות משהו, היו שואלים אותי: מה שלום אמא? בחוש ידעתי את זה מתוך נימוס, או מתוך איכפתיות. אם זה היה מתוך נימוס, הייתי אומרת, יותר טוב. ואם זה מתוך איכפתיות, הייתי אומרת את האמת, שאמא לא בסדר.

אותו הדבר היום, כששואלים אותי על יוסקה. אני לא רוצה נימוסים, ולא רוצה שאנשים ייצאו ידי חובה. לא צריכה את אלה. רוצה באנשים שאיכ־פת להם: והבהרתי את זה היטב, ואלה שלא איכפת להם באמת הפסיקו לבוא.

ואני יודעת למי שאיכפת, ואני מע־ריכה את זה מאוד־מאוד. לא רוצה שיעשו לי ביקורי נימוסין.

היתה תקופה שלא יכולתי להיכנס לחדר של יוסקה. בהתחלה לא הייתי כמו היום. אני לא רוצה לחזור על

תצלומי גרוף בבית
תמיד יש מחר

דברים. כבר אמרתי. אבל בהתחלה אני... לקח לי זמן להתאושש.

כל בוקר הייתי אומרת: בוקר טוב יוסקה! כל ערב: ערב טוב, יוסקה! את יודעת מה, לא צריך לדבר על זה, אני לא רוצה כתבה עצובה, לא רוצה שירחמו עלי. יש לי שליחות. אני חייבת לעשות הכל כדי לשחרר את הילד שלי. אני צריכה להחזיק מעמד, להיות מאושית.

סחור סחור

י ש לי הרבה טענות לשמואל תמיר, ואנחנו לא נודניקים, לא מ־טלפנים כל יום, רק רוצים שיתייחסו אלינו כמו אל בני אדם. במשך השנה ורבע התחלפו אנשים במערכת שטיפלה בילדים. עם כולם יצרנו יחסים מצויינים, חבריים ממש. תמיר הוא יחידי שאני לא מוכנה יותר להיפגש איתו; ואני יודעת שצבי, בעלי, לא מרשה לי לדבר על זה כדי לא להרגיז אף אחד, אבל למרות שיש לי ויכוח עם צבי, אני חייבת להגיד את זה: הוא הולך סחור־סחור.

כאשר ישוחררו השישה, הוא יקבל את הטפיחה על השכם, אף אחד לא יחשוב על זה שאת שני הילדים שלנו הוא זרק לכלבים.

האיש הזה מתייחס אלינו בארנות כאילו היינו נתינים שלו, אין לו בכלל יחס אלינו. הוא לא מתאים לתפקיד שהוא עושה. הוא אדיש, אין לו רגשות, אני מאוד רוצה שיחליפו אותו.

מודעות בטלפון

לכל העתונים

בכרטיסי אשראי במחירי המערכת

DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD.

ויזה

ישראכרט

שרות ת.ד. ללא תשלום - חניה חופשית במקום

פרסום אידיאל

אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 - 20.00 רצוף

03-227117/8

תן טרמפ לחייל

בית בלונדון

בית בלונדון תמורת דירה בתל־אביב, מאמצע יולי עד סוף אוגוסט.

להתקשר לטלפון בלונדון:

328-4255

(אחרי 9 בערב)

אבד חתול ג'ינג'י, בעל שיער ארוך, עם קולר לבן, בתאריך 13.5.85, בסבי־בת רחובות ביאליק—הם בתל־אביב.

החתול שייך לאשה נכה. המוצא הישר מתבקש להתקשר לטלפון 651320, תל־אביב.

מהר, גבוה ורחוק

מס' 110

הצלחה במדריד, יפתרון בחיפה

עמוס מנסדורף, הטניסאי הצעיר, בן ה־19, מרמת־השרון, החוסה בצילם של צמד הבכירים שחר פרקיס (67 בעולם) ושלמה גליקשטיין (106 בעולם), זכה להצלחה כבירה בטורניר המקצועני במדריד, כאשר העפיל עד לחצי הגמר. בונוצח על־ידי האמריקאי לאוסון דנקו 6:2, 6:3. ההישג הנכבד הזה העלה את מנסדורף לדירוג 110 בעולם וגם זיכה אותו ב־2500 דולר.

ספורטאים ישראליים נוספים, בשבוע שעבר, באירופה, היו אנשי נבחרת הכדורסל, שערכו מחנה־אימונים בבלגיה וגרמניה לקראת אליפות אירופה לנבחרות, שתיערך בתחילת יוני בגרמניה.

במשחקי־אימון בינארציים נגד נב־חרת בלגיה נוצחה הנבחרת הישראלית פעם אחת וניצחה פעם אחת: במשחק הראשון ניצחו הבלגים 85:89, כשדורון ג'מצי (30 נקודות) ומיקי ברקוביץ (22) היו הבולטים בנבחרת. במשחק השני ניצחו הישראלים 60:64, בניצוחו של הקפטן, מיקי ברקוביץ, שהפליא גם הפעם (26 נקודות).

תיקו יספיק. בארץ, תסתיים ה־שבת הליגה הלאומית בכדורגל, כאשר

כדורגלן סלקטר (משמאל) במישחק נגד מכבי תל־אביב
כשהוא מתרומם בתל־אביב. רואים אותו בגיבעת־אולגה

ספורט השבוע

סלקטר: 8 שערים בראש

המבקיע מיוקנעם, סיוט בלמי הליגה, מבלה הרבה בקו חיפה־ירושלים

ד צהרון „ידיעות אחרונות" הכתיר את משה סלקטר ממכבי חיפה ואת אורי מלמיליאן מביתר ירושלים ככדורגלני־העונה. אלמלא מיהרו אנשי ידיעות לערוך מישחק־ראווה בין נבחרת ישראל ואנדרלכט הבלגית במעמד ההכתרה, כדי להק־דים עיתון מתחרה (חדשות) יכלו לקבוע מי מן השניים הוא, באמת, כדורגלן־העונה.

אך שבועיים לפני תום הליגה קשה היה לקבוע. במצב שנוצר, מי מן השניים בלט יותר. מישחקי השבת האחרונה חיזקו אומנם את הבחירה, כאשר השניים כבשו שערים חשובים, אבל גם שיפרו סיכוייה של מכבי חיפה לזכות באליפות בפעם השניה ברציפות, עובדה שתזכה, לכל הדיעות, את משה סלקטר כאיש של האלופה בעונה הנוכחית.

כל מי שמכיר את משה סלקטר יודע שהצעיר בן ה־23 וחצי הוא אחד השחקנים השקטים והצנועים בליגה הלאומית. לקבל ממנו את הצהרה: „אני חושב שמגיע לי התואר של כדורגלן־העונה:" היה מיבצע לא קל, אך הוא אמר זאת.

מי שיכול להיות מאושר מבחירתם של אורי מלמיליאן ומשה סלקטר לתואר המשותף הוא יצחק חביב, פקד במישטרת ירושלים, האחראי על כוח־השיטור מדי שבת במגרש ימק"א. אבל הוא גם חמו של סלקטר, אבי־אשתו, דורית.

דורית סלקטר היא גם בת־דודו של שוער הנבחרת, אריה חביב, איש הפועל כפר־סבא, אשר יעמוד בשבת הקרובה מול כובש־השערים מס' 1 בליגה, משה סלקטר, וחבריו במישחק האחרון העשוי להכתיר את מכבי חיפה לאלופה.

הכסף מספיק

ס לקטר שגדל בחממה החיפאית, שבה צמחו כישרונות כדורגל רבים, החל לגלות את כישוריו כמבקיע מחונן בשורות הנוער, כאשר הבקיע בעונה אחת 34 שערים. כשעלה לבוגרים כמעט וסולק על־ידי המאמן האנגלי ג'ק מנסל, שלא חפץ ביקרו.

כאשר התברר למנסל כי טעה, הפך סלקטר עד מהרה ללהיט החיפאי באותה עונה (לפני שלוש שנים), כאשר הבקיע 10 שערי ליגה ושמונה שערים בגביע המדינה. אשתקד, בעונת האליפות הראשונה של מכבי חיפה, הבקיע 13 שערים, ביניהם את שני השערים האחרונים שהביאו לנצחונות זהים (0:1) על הפועל יהוד ומכבי רמת־עמידר, ואשר הכתירו את חיפה בתואר הנכסף.

העונה היה סלקטר פורה עוד יותר ו־16 שערים שהבקיע עד כה מציבים אותו בעמדה מצוינת לזכיה בתואר מלך־השערים. שמונה מן השערים האלה הבקיע בראשו. הבדיחה מספרת עליו, שכאשר סלקטר מת־רומם לכדור־גובה בתל־אביב, רואים אותו בגיבעת־אולגה.

הבדיחה רק מאשרת את עובדת היותו בעל ניתור מצויין ובשבת, כאשר הבקיע את השער הראשון לרשת ביתר תל־אביב, בדרך לנצחון מרשים 0:4, אפשר היה להבחין שוב במישחקי־הראש הנהדר של הצעיר המקורזל, שהפך לסיוט לבלמי ה־ליגה.

סלקטר עצמו טוען שתואר האלי־פות חשוב מכל, ואילו תואר מלך־השערים הוא רק תוספת לפרס הע־קרי. „רוב הסיכויים שנזכה באליפות, וזהו מיבצע יוצא מן הכלל, שקשה מאוד לשחזרו ברציפות. תמיד אמרתי שאני מעדיף לזכות בתואר האליפות לפני מלכות השערים."

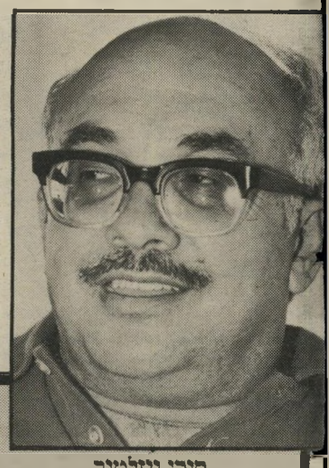
ומה הוא עושה, מלבד ההבקעות והזכיה בתואריהם?

„למצוא עבודה, זה קשה מאוד בימים אלה. הכדורגל הוא חצי מיקצועני, וצריך להקדיש לו הרבה זמן. הכסף שאני מקבל מספיק לי בינתיים, וכרגע אין לי כלל טענות."

הוא גר ביוקנעם ואין לו טלפון בבית. כשקבוצתו משחקת באיזור תל־אביב, אין הוא חוזר צפונה, אלא עולה לירושלים, לבית חמיו. זה אולי סימלי, כי כל הליגה מתרוצצת השנה בקו חיפה־ירושלים.

אך סלקטר עשה גם את הדרך לתל־אביב, לאימוני־הנבחרת, שם הוא עושה את צעדיו הראשונים.

אם כי שער בינארצי טרם הבקיע. אך עם כישרון כמו שלו — גם זה יבוא. המאמן יוסף מרימוביץ יודע זאת.

סובן ויזלטיר
אם יעזבו –

אבי ויזלטיר, עסקן הספורט החיפאי, סוכנם של כמה כדור־סלנים אמריקאיים ונציג ספורט אינטרנשיונל בארץ, שהביאה ב־שנים האחרונות קבוצות מליגת האנ־בי־אי, אירח בשבועיים ה־אחרונים את הכדורסלן ה־אמריקאי המהולל פיט מארוויץ ואת אביו, המאמן פרס מארוויץ, אשר הירצו והדגימו לפני מאמני־כדורסל במכון וינגייט.

בסוף ההרצאה המסכמת רואיין פיט, המכונה „האקדח", ואמר, בין היתר: „עדיף שלא יהיו כאן כדורסלנים אמריקאיים, ואז אפשר יהיה לגדל כישרונות ישראליים!"

אם לא יהיו כדורסלנים אמ־ריקאים, תיפגע פרנסתו של אבי ויזלטיר, הגובה דמי־תיווך, כ־מקובל בעולם. מה הוא אומר על כך?

הערתי לפיט על דבריו. כמובן, ברוח טובה. הוא ענה לי, שאם אסכים לשתף אותו בעסקיי, או הוא יאמר ההיפך, שכן צריך כדורסלנים אמ־ריקאים. הוא, כמובן, התבדח.

מדוע, אם כך, אמר זאת?

הוא לא מתמצא בכדורסל הישׂ־ראלי. במרוצת השבועיים ששהה כאן עבד עם נוער, שלדעתו לא קיבל טיפול טוב ולא רכש את היסודות הנכונים. הסברתי לו שבארץ דרושים אמריקאים, כי הרמה תמשיך לעלות בזכותם. כמובן שבצל האמריקאים יש לגדל ישראלים מובשרים, שיצטרכו

מה הוא אומר

„בארץ דרושים אמריקאים!"

ללמוד מהם ולחקותם, כמו שמיקי ברקוביץ חיקה את טל ברודי. אם האמריקאים יעזבו, הכדורסל הישׂ־ראלי יחזור לשנות ה־40.

מיותר לומר שאתה מצדד בשני זרים לקבוצה, סוגיה שעליה דנים באיגוד הכדורסל.

אני בעד ארבעה זרים. לא בגלל הביזנס. פשוט, אם רוצים שהכדורסל יתפתח ושהיציעים יתמלאו בקהל אוהד, חייבים להביא יבוא. אך ברור לי שללא ישׂראלים אי־אפשר יהיה לשחק. כך שגם להם יש מקום ב־חגיגת הכדורסל.

אבי ויזלטיר, 16 שנים מורה לחינוך גופני, היה לסוכן־שחקנים בזכות קשריו עם חברי הוועד האמריקאי למען הספורט ב־ישׂראל. ועם סוכן־השחקנים היהודי בוב וולף, שהוא סוכנו של לארי בירד מבוסטון סלטיקס ושל לי ג'ונסון, שחקן־החיזוק־של מכבי תל־אביב. עכשיו, אחרי חודש שהייה בניו־יורק, הוא הביא באמתחתו עוד כמה שח־קנים וקבוצות שישחקו בארץ. הוא מבטיח:

כוכב מארוויץ' (מימין) בסעולה
– נחזור לשנות ה־40!

כמו בכל אוגוסט, נביא קבוצה מפורסמת מהאנ־בי־אי, או בוסטון סלטיקס או שיקאגו בולטס או יוסטון רוקטס. והשחקנים המיועדים להגיע הם סם ג'נקינס (2.11 מטר) ממיאמי וג'ון גילפורד מדאלס (2.09), שיחזקו, ככל הנראה, את אליצור קריית־אונו ואת מכבי חיפה.

חידת האליפות תיפתר, כנראה, עם זכיית מכבי חיפה באליפות.

בית"ר ירושלים עלולה לחרוץ את דינה של הפועל באר־שבע לירידה לליגה הארצית, למרות ניצחונה של באר־שבע בנתניה 0:1 והפסדה של בית"ר תל־אביב 4:0 למכבי חיפה.

בליגה הארצית עצמה תיקבע הער־לה השלישית במשחק הקובע בין הפועל ירושלים והפועל רמת השרון. כאשר אפילו תיקו יספיק לירושלמים.

כדורסל
אין מנוחה ללוחם

טירונות בצה"ל משביחה את הסל

ארבע שנים חלפו מאז הגיע וילי סימס ארצה, שנים בהן שיחק במכבי חיפה (שנתיים) ובהפועל תל־אביב (בשנתיים האחרונות).

במשך שנים אלה לא למד סימס עברית, להוציא מספר מילים בודדות. לכן, כאשר גוייס, בשבוע שעבר, לצה"ל, הדבר הראשון שעשו שלטונות הצבא, היה לשלוח את סימס ללמוד עברית במחנה מרכוז בחיפה.

סימס מבסוט מלימודי העברית, נהנה פחות ממשימות הטירון של שטיפת־כלים ושמירה, ומפריעה לו יותר מכל ההשכמה בשעה חמש בבו־קר.

וכאשר סימס, שהוא אחד מבעלי פאב המערכת בצפון תל־אביב, מגיע הביתה לסוף שבוע, לחופשת־שבת, הוא גם כן אינו נח: עליו לבדוק מה קורה בעיסקו.

ועל כדורסל: „אין לי זמן לחשוב, אולי עם פתיחת הליגה, בספטמבר!"

יאיר עמיקם

רחל מרחלת על כל העולם

מאת שולמית יריב

אחייניתו של ריצ'ארד ברטון

חשבתם שמי שעושה את החדשות היום הם טייסי־חלל, מדענים ומתכנתי־מחשבים? איפה אתם חיים! החדשות הכי טריות זה ממדור כורי־הפחם מוולס וחייטי־הצמרת בפלשתינה (א"י).

הדמויות הפועלות הם צאצאיהם של **ריצ'רד ברטון**, הפחמיסט־השחקן ז"ל ו**ישראל צורן**, חייט־הצמרת ז"ל. שני האדונים הנ"ל נחים על משכבם בשלום, אבל צאצאיהם ממשיכים להש־תולל.

זה התחיל ככה: בתו של האדון צורן, **רחל**, נישאה בזמנו **ליורם יודוביץ**, מבעלי אחד הדיסקוטקים הראשונים בארץ (יחוס, מה יש לדבר). הם עשו ביחד ילד קטן בשם **גיא**, ואיתו ביחד עזבו את ציון למען גולת אנגליה, ששם, כידוע, הדשא ירוק יותר.

באנגליה הקים יורם איזו מיסעדה או שתיים בשם רשת־מיסעדות, לזכר מיסעדת־הפאר ש־היתה לו באילת, טירן, שנשרפה בשנת 1971. בסיבובים בין מסעדותיו הכיר יורם את אחייניתו של ריצ'רד ברטון, **פולין**, שאם היא יפהפיה תוכלו לבדוק בעצמכם בתמונה (למה שאני אתחייב?). יותר מארבע שנים הם היו ביחד, וכמובן שכל העולם, מלבד האשה החוקית רחל, ידע על הרומן.

אבל כשהוא לקח את הברטונית לאילת, כדי שלא יראו אותם האנגלים כשהם קוראים שקספיר בלילה, התגלה העניין לרחל. היא דרשה מייד גט וגם קיבלה אותו. שבוע אחרי הגט נשא יורם לאשה את פולין, ומאז הם חולמים להקים באילת בית־מלון גדול, ואולי הם אפילו יקימו אותו באחד הימים.

רחל צוורן נישאה בינתיים לאנגלי, וחיה איתו בארץ הקרה.

עד כאן הכל בסדר. מה שאני לא מבינה זה איך מתחבר הסיפור שנודע לי עם כל האושר והעושר הזה. לי נודע לפני שנה, בין כל הפרשות האלה, שיורם הנ"ל נמצא בארץ, באילת כמובן, וכדי שלא יהיה לגמרי לבר בחדר, הוא לקח איתו איזו בחורה נחמדה, שתבלה איתו את הלילה. הלילה נגמר ובבוקר, כשהתעורר יורם וכיוון את שפתיו לנשיקת בוקר־טוב, הוא גילה שאין פה, אין אשה ואין כסף (הרבה כסף).

למה הוא עוד רוצה לחזור לאילת, אני לא מבינה.

פולין ברטון ויורם יודוביץ
כורה־פחם וחייט־צמרת

ענת טופול
בפרדס

גליה על קו לונדון־תל־אביב, ועשרת אלפי החברים של טופול שוברים לעצמם את הראש האם הם נמצאים כבר ברשימת ה־1500 שיוזמנו, בסוף לחתונה. מגדודי הנעלבים שיהיו למישפחת טופול, אחרי החתונה הזאת, אפשר יהיה להקים רשימה לבחירות, שלא תהיה לה שום בעיה לעבור את אחוז־החסימה.

שיחת חוץ

דרינג, דרינג.

„את פרדריקה, בבקשה!"

„מדברת. מי זאת?"

„כאן **חנה עזרא**. מה פיתאום מסרת את סיפור מעיל־הפרווה שמכרתי לך לרחל המרח־לת?"

„כי היא חברה שלי, ואני מספרת הכל לחברים שלי. חוץ מזה, אני לא מבינה למה את כועסת. התמונה שלך שהופיעה בעיתון היתה נהדרת."

„התמונה היתה בסדר, אבל העובדות לא כל־כך!"

„מה העובדות?"

„זה נכון ש**אברשה טמיר** היה רומן קצר־מות? תרומה לבית־היתומים בכפר־סבא, שגילה גדלה בו, תרומה לאיגודי־נכים, שבו עבדה בזמנו כמזכירה; ותרומה לקרן תל־אביב, משהו לפי־תוח החזנות בארץ.

הסקופ העיקרי היה שהיא ילדה בגיל 48 — וזה בהחלט אינו הולך ברגל.

ההבדל הקטן

כל הסיפור שכתבתי לכם בשבוע שעבר על **גילה גולן** הוא נכון, מלבד העובדה שהבעל הוא לא מדאלס אלא מיאמי (הבדל גדול!), הוא לא רק אמריקאי אלא גם ישראלי־לשעבר, ואפילו יש לו שם. שמו **חיים ויינר**, הוא לא מיליונר גדול, אבל הוא כנראה עשיר קטן. הוא לא רווק אלא אלמן עם שתי בנות, ולא נולד להם בן אלא בת. וחוץ מזה, מרקיז, הכל בסדר.

כל הטעויות האלה לא היו קורות, אילו הביקור האחרון של בני־הזוג, לפני שנה בערך, לא היה כל־כך אינקוגניטו. מה היה להם בכלל להסתיר — שהם באו הנה כדי להרים כמה תרו־מות? תרומה לבית־היתומים בכפר־סבא, שגילה גדלה בו, תרומה לאיגודי־נכים, שבו עבדה בזמנו כמזכירה; ותרומה לקרן תל־אביב, משהו לפי־תוח החזנות בארץ.

הסקופ העיקרי היה שהיא ילדה בגיל 48 — וזה בהחלט אינו הולך ברגל.

דפי מחשב

חשבתם ש**ענת טופול** מלקקת דבש?

הנה היא מצאה חתן נחמד, תוצרת הארץ, לשימחת־לב האבא, האמא, הסבתא ועם ישראל.

תאריך החתונה נקבע, רשימת המוזמנים נכתבה על שמונה קילומטר של דפי־מחשב, ובריוק כשצריך להתחיל לטפל בחתונה, קיבל אבא־טופול תפקיד בהצגה מראה מעל הגשר בלונדון, וברח לחזרות, כשהוא משאיר כאן את הזוג הצעיר לחפש מקום שיכיל את כל האורחים.

הציעו להם את איצטדיון בלומפילד, הציעו להם את אמפי־תיאטרון קיסריה, הציעו להם את היכל התרבות ואת שפת־הים של תל־אביב. אבל הם החליטו שחתונה זה לא כדורגל, וגם לא קונצרט, והאירוע יתקיים כנראה בפרדס בנס־ציונה, ב־27 באוגוסט.

אז בינתיים **חיים טופול** בלונדון, ענת **ויורם ברזל** ואמא שלו הולכים לקולנוע ביחד.

מה קורה שם בדיוק?

ביום השישי ראיתי אותם בהקרנת־הבכורה של הסרט בנות: **קרוליין לנגפורד ואסי דיין** ואפילו **אבנר**, הבן הבכור של אסי מנשואיו ל**אהרונה**. ישבתי מאחוריהם, ולרגע היה נדמה לי שהסיפור שלי מלפני חודשיים, בדבר משבר בנישואיהם, היתה המצאה של הראש החולה שלי.

למחרת בבוקר טילפנתי להם, אס־או־אס, כדי להציל את כבודי.

דרינג דרינג.

קול נשי מנומנם ענה לי. ביקשתי לדבר עם אסי, אבל השעה היתה מוקדמת מדי, רק בסביבות 11 וחצי, וביקשו ממני להתקשר בעוד שעה.

דרינג דרינג.

שאלתי את אסי אם הקול הנשי היה שייך לקרוליין, והוא אמר: „כן, למה לא?"

שאלתי אם הכל שוב בסדר בחיי־הנישואין שלהם.

„בטח שהכל בסדר! אנחנו מחכים לגטז!"

„ומה עם הילד הקטן, ליאור?"

„לעת עתה הוא מסודר בקיבוץ, למשך חצי שנה. מה שיהיה איתו אחר־כך אני עוד לא יודע."

חנה עזרא
רק אני

צר עם הבלונדית הזאת, ששכחתי מה שמה, אבל זה היה רק בתקופה שהיא היתה מזכירה שלו. עכשיו היא לא מזכירה שלו יותר, והיחסים בינינו טובים היום יותר מאי־פעם."

„את רוצה שאני אעביר את זה לרחל המר־חלת?"

„למה לא?"

מה שצריכה רחלנית טובה לעשות זה למצוא לה הרבה חברות, לקנות לעצמה מכשיר־טלפון וללכת לנוח. את העבודה יעשו בשבילה.

ליאור, אסי וקארולין דיין
עדיין בקיבוץ

חוות־דעת נוספת

אלה ומיקי שראוס לפני שבוע בחתונה
זה לא היה סרטן

להרבה סיפורים עצובים יש סוף שמח, ואני הראשונה השמחה לדווח לכם על זה.

בחתונתה של **אירית שטראוס** עם **ליאון קוסלר**, לפני שבוע, שמו האורחים לב לכך שאמה של הכלה, **אלה**, ממעטת לדבר. היא לחצה ידיים, חייכה ובכתה, וכולם חשבו שהיא ממעטת לדבר מרוב התרגשות.

רק מעטים ידעו שאלה לקתה באלם כשבוע לפני החתונה, ובבדיקות התגלה שיש לה גידול סרטני בראש.

בבית־החולים איכילוב אמרו לאלה שהיא תצטרך, כנראה, לעבור ניתוח מסובך, אשר בעיקבותיו קרוב לוודאי היא תתקשה לדבר.

אבל מישפחות עשירות, כמו מישפחת שטראוס, יודעות את המושג המקובל כל־כך באמריקה „קבל עוד חוות־דעת", ולכן נסעה אלה עם בתה הבכורה, **עופרה**, שהשתחררה בקושי מבחינות סוף השנה השניה בפקולטה למישפטים, לקבל חוות־דעת של כמה רופאים אמריקאים בבית־חולים פרטי בניו־יורק.

אלה עברה בדיקות מקיפות בבית־החולים, ובסופן נאמר לה שהגידול שבראשה אינו כלל גידול סרטני, אלא גידול שומני, הלוחץ על מרכז הדיבור.

הידיעה המשמחת הגיעה ארצה, ואלה ועופרה נשארו עוד כמה ימים לשמוח בניו־יורק במלון האריסטוקראטי **פייר**, רב־היוקרה, השייך למישפחת קופלר, המחותנים החדשים.

אנחנו נחזיק לאלה אצבעות.

רק באמריקה

כל הצרות שלנו זה מאמריקה. כלכלה, ביטחון, ירידה וכולי וכולי.

אם אתם לא מאמינים, תשאלו את **טל ברודי**. אלמלא היה קולומבוס מגלה את אמריקה, לא היה **לרונית ברודי** לאן לברוח. אז היא היתה נשארת פה, חיה באושר ובעושר עם בעלה ושני ילדיה, והכל היה מסתדר.

אבל קולומבוס, כידוע, גילה את אמריקה, ומאז החלום של רונית היה להגיע לשם. כשהתחתנה עם טל היה ברור לה שאת חצי הדרך היא כבר עשתה לשם. אלא שאחר־כך התגלה שכל מה שברודי רצה בחיים שלו זה לשים את מכבי על מפת־הספורט, ואת עצמו על מפת ארץ־ישראל.

את הרכילויות המלוכלכות שאומרים על רונית ברודי אני לא אגיד לכם, כי אני שונאת רכילות מלוכלכת. אבל העובדה היא שלפני שנה היא לקחה שתי מיזוודות, עלתה למטוס ונסעה לכיוון מערב.

כאן היא השאירה בעל ושני ילדים. כולם חיכו שטל יתמוטט ויסע אחריה, או שהיא תישבר ותחזור הביתה. אבל טל לקח בחורה צעירה שתטפל בילדים, היה חוזר הביתה אחרי העבודה ומשמש אבא ואמא לשניהם.

טל ורונית ברודי
גט סופי

הזמן עשה את שלו. פה ושם אפשר לראות אותו מחייך עם חיילת בת 20, גרושה בת 21 ורווקה בת 22. למרות שהריבאונדים שלו כבר לא מה שהיו פעם, טל הוא עדיין גבר מאוד מבוקש וזוכה בהצלחה, למרות הווילה ושני הילדים.

היחסים שהוא מפתח עם הנשים בחייו היום הם לא יחסים מאוד רציניים, וזה מפני שטל הוא בחור רציני, והוא לא יבטיח כלום עד שיהיה לו הגט ביד. בעוד חודשיים יגיע הגט מניו־יורק, ואז אעדכן אתכם שוב.

נילי פלד
אין לאן

צ'ולנט של שבת

טררררר, טררררר. (הטלפון היה מקולקל.)

„כן, מדבר ארנון מילצ'ן."

„כאן דחל המרחלת. כבר עברו שעתיים, ולא שמעתי עליך כלום בטלוויזיה."

„בטלוויזיה הישראלית גם לא תשמעי עליי כלום!"

„למה?"

„כי הם לא טלוויזיה, אלא המדור לחיפוש קרובים. מצאו לי חברה, מצאו לי אח, לאח מצאו ג'וב. סידרו את כל המישפחה כמו שהתחשק להם. ולך תיצעק שאחותך לא זונה!"

„לא נמאס לך לענות כל יום ל־30 עיתונאים ולספר להם את אותו הסיפור?"

„מה פתאום אותו סיפור? כל פעם אני ממציא משהו חדש! ההמצאה האחרונה היתה תשובתי לכתב־טלוויזיה אמריקאית, ששאל אותי למה ישראל צריכה בכלל את מנגנוני־ההשחייה. אמרתו לו שאצל היהודים אסור לבשל בשבת, ומפני שהם מכינים צ'ולנט ביום השישי, הם מעמידים את הסיר על מנגנון־ההשחייה, שיהיה מוכן לשבת בצהריים."

„טוב, עזוב שטויות. מה עם החיים הפרטיים?"

„זה בדיוק המקום שבשבילו הייתי מכניס איזה מנגנון־השחייה או שניים!"

גן עדן במקום אחר

על שולחנו של המלונאי **חיים שיף** מונחת גלויה, המתארת חוף „והוב־זהוב וים כחול־כחול," כלשונו של שיף. הגלויה מתארת את עיר־הנופש, שמקים שיף בברזיל, ושמה פרדייס (גן־עדן).

מדוע אינו מקים את פרדייס בישראל? שאלה כגון זאת, גוררת למונולוג מיואש וממורמר מפי המלונאי העשיר, חבר־מרכז חרות, שנראה כמי שיש לו הכל. הכל — חוץ מנחת־רוח.

שיף התייאש מהמציאות הישראלית. הבירוקרטיה המקומית זוכה בתיאורים עסיסיים מפיו, ואילו ההנהגה — לגידופים חד־משמעיים.

שיף עוזב את הארץ בסוף החודש. מדוע בחר דווקא בברזיל? לכל מי שמצפה לתשובה מורכבת, מחכה הפתעה — פשוט קצב החיים ואופיים שם מתאים לו. לדבריו, הוא אינו יורד מהארץ. הוא יחזור לביקורים. „אולם אשתדל לצמצם את שהייתי לכמה שפחות!"

20 שנות מישפט־הגירושין שלו עם אשתו, **איילה**, תרמו לא מעט להחלטה זאת. כשנשאל אם **שושנה** חברתו תצטרף אליו, אמר: „זה תלוי בה."

שיף אינו מתחיל פרק חדש בחייו סתם כך. כיאה לאדם שאינו מתנזר מפירסומת, בחר לסכם את הפרק הקודם באוטו־ביוגראפיה. **רות שיטרית**, עוזרתו היפה, היא התחקירנית של המיבצע. מנחה אותה עיתונאי ידוע, שאף יכתוב את היצירה.

מכונית משא

יהודה ברקן חשב כל הזמן שהתפקיד שלו בחיים זה לעשות לאנשים מתיחות גדולות, ולצלם אותם לקולנוע. אבל המתיחה הגדולה ביותר קרתה לו דווקא בביתו הפרטי.

מזה כמה שנים הוא ביחסי־חברות צמודים עם **אירית פרנק** (לא השחקנית). היא גרה אצלו בבית, ובכל פעם, כשהוא חוזר הביתה, היא שלו והוא שלה. מה הוא עושה כשהוא לא בבית — היא לא ידעה.

בינתיים מצא לו ברקן ידידה חדשה, הדוגמנית **נילי פלד**. הרומן נמשך כבר כמה חודשים, והשלב הבא במיקרים האלה הוא לעבור לגור ביחד. אבל אצל יהודה היה הבית תפוס על־ידי אירית, שלא רצתה לצאת משם.

כל זה בעצם די ידוע. מה שהתגלה עכשיו הוא מדוע אין הגברת מוכנה לצאת מהדירה. פשוט יש לה פתק ממגדת־עתידות ידועה, שיום אחד יהודה ברקן יחזור אליה, והם יחיו באושר ובעושר. אז למה לה לפנות את הדירה ושוב לחזור אליה? אתם יודעים כמה עולה משאית להעברת רהיטים בימים האלה?

נילי ברקן, אשתו לשעבר של אותו יהודה ברקן, להבדיל מנילי פלד, מנהלת לעומת זאת רומן לוהט עם עיתונאי ותיק בעיתון־בוקר חשוב, שהחליט לעזוב את ביתו ולפרק את נישואיו בגלל נילי.

אחר־כך עוד אומרים שלאנשי־קולנוע בארץ יש בעיות בלמצוא תסריטים מעניינים. שיסתכלו סביבם!

נילי ויהודה ברקן
יש תיקווה

העולם הבא

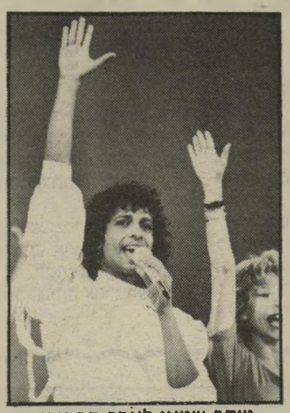
העיתון החי ביותר במדינה

גליון מס' 2 ● (דוגמה בלבדו) ● עורכים אלכס פז ובנצי לופו

„הכל פוליטיקה!" — אמרה אמו של יעקב שמאי, אחרי כישלונו בבחירות להסתדרות

„אלמלא היו רוב הבוחרים מערכניקים," הסיסמה האם, „היה בני זוכה ברוב מוחץ. עובדה — בבחירות המוקדמות, לקביעת המועמד, שנערכו במרכז חרות, זכה ללא כל קושי.

„חבל ששיקולים פוליטיים צרים שיבשו את ההליך הדמוקרטי."

יעקב שמאי לאחר הבחירות

הגבלות נוספות על יציאת יהודים

מישלחת יהודים ברוסיה דרשה משרד־החוץ הסובייטי, אנדרי גרומיקו, כי יפעל אצל מזכיר המדינה האמריקאי, ג'ורג' שולץ, שישתדל אצל קברניטי מדינת־ישראל להקל ביציאה של יהודי־ישראל. לאחרונה הגיעו לפעילים במוסקבה ידיעות מקרובי־הם בישראל על כוונת ממשלת־ישראל להחמיר עם היהודים הרוצים לצאת מארץ זו על־ידי העלאת מס נסיעות ל־300 דולר (בערך 258 רובל).

שלושת החשודים ברצח נהג המונית הערבי: „זו הדרך היחידה שהיתה לנו כירו־שלמים להגיע לרחצה בחוף־הים ולצאת לפיקניקו"

נעצרו חשודים בפרשת התעללות בחבל

סגן ושמונה חיילים, שהתעללו קשות בחבל ובשק יוטה, נעצרו על־ידי המישטרה הצבאית, ויועמדו בקרוב לדין.

בכתב־האישום, כפי שמתואר בידיעות אחרונות (14.5.85), מובא סיפור התעללות מחריד כנגד החבל והשק. התישעה לכדו שוטר צבא, כפתו את ידיו ורגליו, הכניסוהו לשק התמים וחבטו בו, בשק, ללא רחם.

בזאת לא תמה מסכת עינויו של השק. הקצין ושמונת חייליו נטפלו לחבל התמים, שעבר במיקרה בפרדס. הם חטפו את החבל וכרכו אותו מסביב לשק היוטה החבול וניסו לתלות את השק האומלל על אחד מעצי־ההדר, ורק בנס נמנע אסון ולא נשברו ענפי־העץ.

זהו אינו המיקרה הראשון של התעללות בחבלים. לפני כמה שנים נתפס סמל־מחלקה, שכרך חבל סביב פגושו האחורי של קומנדקר צבאי, וגרר אותו לאורך קילומטרים רבים. הסמל לא הסתפק בכך, ועל־מנת להגביר את יסורי החבל, קשר לו, מצידו השני, טירון, צה"ל יחקור.

מיכתבים למערכת

ניתן אולי להבין את „הקישיים" הנערמים בדרכו של ה־מימשל האמריקאי בהעתקת השגרירות מתל־אביב לירושלים. יחד עם זאת, על האמריקאים לחזור ולשנן לעצמם, שירושלים, עיר שחוברה לה יחד, היתה, הינה, ותהיה בירתה הנצחית של ישראל, ואי־הכרה בעובדה זו רק מעכירה את היחסים בין שתי המעצמות.

מאז עלה המערך לשילטון, גובר והולך הזילזול האמריקאי בריגשותינו הלאומיים, וללא תגובה נאותה וגאה מצד קברניטי־המדינה.

לא די בכך שפסקה פעולת־החקיקה בסנאט בנושא זה, והנה ניחתה עלינו מהלומה נוספת, משפילה ומבזה. נושאת־המטוסים נימיץ, המסמלת יותר מכל את עוצמתה המוסרית של ידידתנו מעבר לים, הגיעה בשבוע שעבר לישראל ועגנה בנמל... **חיפה!** וממשלתנו מחשה, כאילו לא בנפשנו הדבר!

וכל זה — דווקא בשבוע שבו חל יום ירושלים!

על כן נקום כולנו כאיש אחד, נזקוף קומה ונקרא בקול: תעגון נימיץ בירושלים! ומייד!

ישראל גאה
(לשעבר GAY)

דבר המייסדים

לדראון עולם

עכשיו החליטו לשחרר אותו.
עכשיו מחלו לו על פשעיו.
נכון, ציוו כי לא ייצא מביתו אסרו עליו לעסוק בפוליטיקה.

אבל...
האומנם שכחנו?
האומנם בגד בנו זיכרוננו?
כדאי שנזכור:
הוא פגע בביטחון המדינה!
הוא הביא שכול וכאב.
תאמרו איש תמים ואדיב הוא
תאמרו שהולך שולל על־ידי אחרים
שלא ראה נכונה, שהוכה בסנוורים.
אך האם באמת סר מדרכו!
האם זנח את עקרונותיו!
שיחרורו היה מישגה.
ולכן נקום ונדרוש בפה מלא:
יוחזר בגין לריצוי השליש האחרון שלו כראש־ממשלה!

אין הפשרה ביחסים עם מצריים

מאמצי ישראל לחזק את הקשרים התרבותיים עם מצריים אינם זוכים בתגובות חיוביות בצד המצרי. גם את הכינוס העולמי ליידיש, שיערך החודש ובו ישתתפו מישלחות מ־15 מדינות — יחרימו המצרים.

במרכז הגליון

ישראל מכחישה בתוקף שהגיעו מתגי־השייה גרעיניים – ומוכנה להחזיר אותם בכל רגע שתידרש.

■

שביעות רצון באוצר ממדד אפריל 19.4% – שהוא המדד הנמוך ביותר לחודש זה השנה.

■

אריק שרון: לא רק שאיני מתנגד לוועדת־חקירה למילחמת הלבנון, אלא שאני אפילו מוכן לעמוד בראשה!

■

חברה־קדישא דורשת משרד־הפנים, הרב פרץ, להפסיק לאלתר בניית רבי קומות בשכונת רמת־אביב ג', מכיוון שאיכלוס השכונה יגרום לירידה דראסטית בערך חלקות־הקבר, שהחברה מציעה למכירה, ולבריחת קונים פוטנציאליים.

■

אם לא יזכו באליפות, ייצאו אוהדי בית"ר ירושלים לבדרפודד להשתלמות בשריפת איצטדיונים.

עירית תל־אביב – יפו

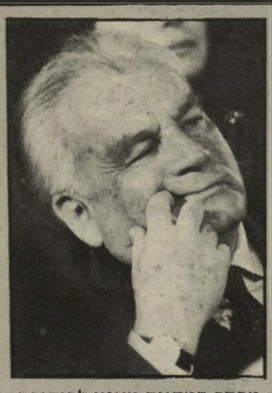
לאחרונה רבו מיקרי גניבות רכב החונה בתל־אביב, וכתוצאה מכך פחתו בצורה ניכרת הכנסות העירייה מקנסות על חנייה לא חוקית. כדי להילחם בנגע זה החליטה העירייה להפעיל **נעילת רכב בסנדלי „דנוור".**

כל רכב שיחנה במקום אסור יינעלו גלגליו על־ידי פקח מטעם העירייה, וכך תימנע גניבתו.

כל מי שיחנה במקום מותר – עושה זאת על אחריותו שלו בלבד!

ביקורת ספרים

35 – דו"ח מבקר המדינה, עו"ד טוניק

מבקר המדינה מאזין לביקורת הספרים של „העולם הבא"

סיפרו השני של מר טוניק (תוך שנה) הוא ספר גדול (1254 עמודים), קשה (כריכה עבה) ובעיקר מאכזב. הסופר טוניק שב וחוזר על מוטיבים מסיפרו הראשון, עד כדי שיעמום טורדני. כך למשל, הפרקים הרבים במילחמת של"ג וב־לקחיה, או במפולת מניות־הבנקים. בתאוותו הרבה לפופולי־זם זל ולהתחבבות על קהל קוראיו, לא נרתע טוניק מלתאר כליאת־שווא של אזרחים חפים על־ידי המישטרה, תיאורים שמקומם בעיתונות הצהובה, ולא בספר מכובד שכזה.

מר טוניק מוחה נמרצות על כי סיפרו הראשון לא נלקח ברצינות וממשיך להתעקש, עד כדי גיחוך, אם לא למעלה מזה, שיתייחסו אליו כאל סופר רציני. חבל שאדם כטוניק משמיץ, פוגע ונותן חומר בידי אויבי המדינה מבית ומחוץ, מומלץ מאוד לחקור מי מימן את הוצאת הספר הנלוז.

ובמילה אחת: לגנות.

מהומות בבית־חולים ליולדות בקריה

העיצומים המתמשכים בבתי־החולים גרמו אמש למהומות והשתוללויות של מאושפזים בבית־חולים ליולדות בקריה.

לנגד עיניו של כתב העולם הבא, שהגיע למחלקת־הפגים, נתגלה מחזה מזוויע. הפגים, שסירבו להכיר בציד־קות העיצומים, השתוללו באינקובטו־רים תוך שהם מחרבנים ומשתינים על ציוד יקר, בחלקו ציוד חד־פעמי, כמו למשל חיתולי־נייר, וברובו רכוש ציבורי השייך למדינת־ישראל. הפגים המשולהבים איבדו כל רסן, וחלקם נמצא במצבי חשיפה מתקדמים.

פגים מתפרעים בחדר־המיון

ראיתי גבר מדליק. נלסון.

גברים מדליקים נלסון.

(אזהרה: העישון מזיק לבריאות)

ב' סיון תשמ"ה, 22.5.1985 מיספר 2490 שנה 49 המחיר 1250 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

בפעם הראשונה: אשה!

חשודה מיכל הילל
ואבי החשוד, גיל פוקס

עצירת הטרור היהודי